926/1938

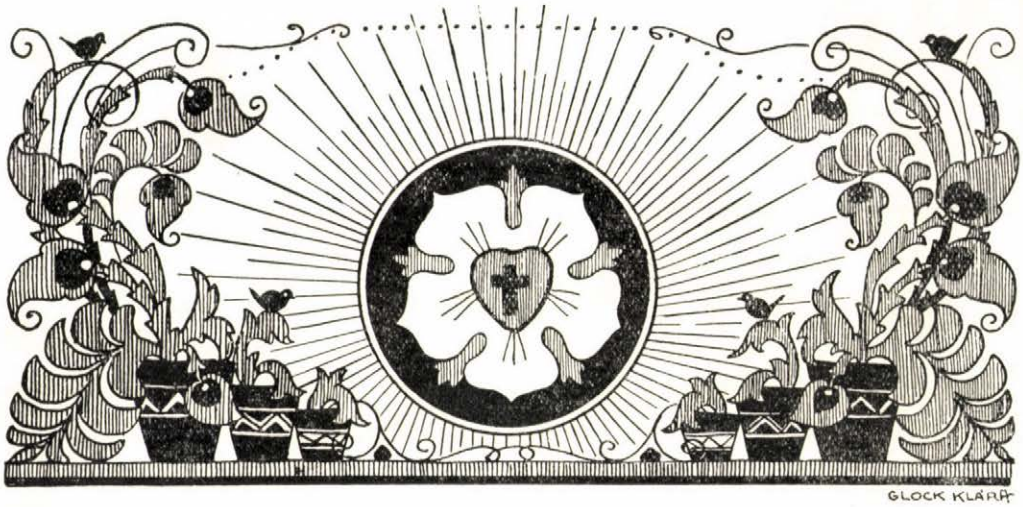

A BUDAPESTI EVANGÉLIKUS LEÁNYGIMNÁZIUM

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1937–38. ISKOLAI ÉVRŐL.

Az iskola fennállásának 54. évében.

KÖZZÉTETTE:

Dr. BÁNKÚTI DEZSŐ

IGAZGATÓ

BUDAPEST, 1938

KIADJA AZ ISKOLA IGAZGATÓSÁGA: BUDAPEST, IV., DEÁK-TÉR 4.
TELEFON: 1-823-24.

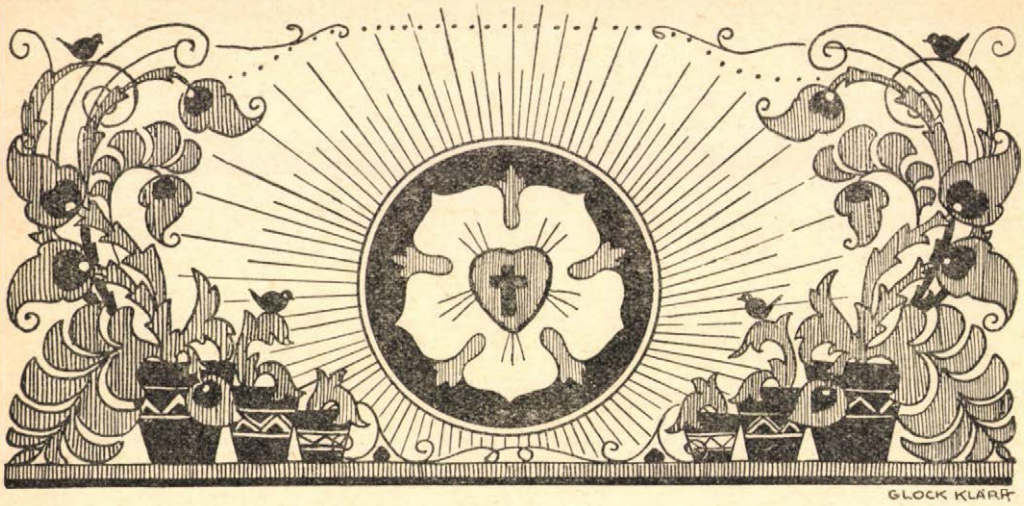

A BUDAPESTI EVANGÉLIKUS
LEÁNYGIMNÁZIUM

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1937–38. ISKOLAI ÉVRŐL.

Az iskola fennállásának 54. évében.

KÖZZÉTETTE:
Dr. BÁNKÚTI DEZSŐ
IGAZGATÓ

BUDAPEST, 1938
KIADJA AZ ISKOLA IGAZGATÓSÁGA: BUDAPEST, IV., DEÁK-TÉR 4.
TELEFON: 1-823-24.

Balra fönt: Kufstein vára.

Balra lent: Kufsteini emléktáblánk.

Jobbra: A tábla famása a Deák-téri iskolaépület II. emeletén.

Fönt balra : A kiránduló csapat a vár alatt.

Fönt jobbra : A kuŕsteini leleplezési ünnepély.

Lent : A kirándulók a Hősök orgonája előtt (középen Wagner igazgató).

A kufsteini emléktábla.

Írta: *Dr. Bánkúti Dezső.*

1. Előzmények.

A kufsteini várban emléktáblát állított iskolánk. Ez a cselekedete egyévi komoly munka eredménye volt. Jeszenszky Ilona és Dr. Zelenka Margit tanárunk 1936. nyarán Kufsteinban járt, és ott hiába kereste a sok magyar vértanu emlékét. Ők ketten kezdték meg a munkát az iskola Szép Magyarsággal Beszélők Egyesülete keretében, az egész iskola ifjúságának belevonásával, s a tanári karnak e célra kiküldött bizottságával. Az első nyilvános megmozdulás 1936. december 5. és 6. volt, mikor hazafias estélyeket rendeztünk; ezek jövedelme megalapozta azt a pénzösszeget, mely a terv anyagi biztosítására szolgált. Ehhez járult az 1936/37. iskolai év folyamán rendezett szülői teaestek jövedelme, úgyhogy az emléktáblához szükséges 1750 P-t már az év folyamán sikerült előteremteni. A táblát *Lux Elek* szobrászművész tervezte, a Seenger-cég faragta piszkei vörös márványból. Súlya hat és fél mázsa, nagysága 2.20×1.65 m. Csak mellékesen említem, hogy a kőfaragó cégnél Sántha nevű evangélikus betűfaragó mester a szokottnál olcsóbban véste a betűket. Május 3-án nyilvános esten számoltunk be tervünkről és végzett munkánkról. Erre a vértanuk hozzátartozóit és a hatóságokat hívtuk meg. Dr. Raffay Sándor püspök mondotta a megnyitó beszédet. A Deák-téri testvéregyházak közös felügyelője, Dr. Németh Ödön 100 P-vel sietett támogatásunkra: ez összegből egy növendék utazott ki Kufsteinba; majd az Iskola Volt Növendékeinek Egyesülete és egy kufsteini hős leszármazottja, Dr. Josipovich Lajos, szintén hasonló összeget adományozott; végül az iskolafenntartó evangélikus közös egyház 200 P-t juttatott e célra hozzánk. Különben az iskolafenntartó hatóság megértése folytán a Simonyi-alapból 1000 P állott tanulmányi ösztöndíj céljaira rendelkezésünkre: ezt ez évben a leleplezési ünnepségre kiutazó tanáraink útjára fordítottuk; ezenkívül az egyház további 2336 P-t kölcsönzött céljainkra; ezt máris teljesen visszafizettük. Ebből először is az emléktábla kiszállítási költségét fedeztük, ami egymaga 536 P-t tett ki (bár a Schenker-cég Gaeng János vezérigazgató jóvoltából semmi hasznot nem számított), azután a táblának kufsteini beszállítását, befalazását (217 P 70 f). Ezenkívül ez összegből 21 növendéket tudtunk kívinni, hogy kinn az iskola és a magyarság méltó képviselője legyen. 11 tanár és 21 növendék ment ki ilyen módon, öt tanítványunknak meg áldozatkész szülei tették lehetővé a kiutazást. Azt hiszem, nem bánták meg áldozatukat, mert olyan maradandót adtak gyermekeiknek, amit egész életükben emlékükben fognak tartani. Kívülünk öt

ismerős magyar csatlakozott a társasághoz, úgyhogy *42 tagból állott a kiutazó csapat.* Névsoruk: 11 tanár, Dr. Bánkúti Dezső, Agárdy Ilona, Dr. Bánki Lászlóné, Dr. Dömötörné Nőtel Elza, Fialka Margit, Jeszenszky Ilona, Dr. Kring Miklós, Lovas Sarolta, Ruttkay-Miklian Gyula, dr. Steinert Katalin és Dr. Zelenka Margit; 26 növendék: Bánkúti Sarolta IVa., Rajkai Ida, Wenninger Edit IVb., Bede Piroska Va., Dévai Sarolta, Sándor Judit Vb., Hoepfner Margit, Szalay Katalin VI., Bretter Éva, Cziráky Julia, Falussy Ágnes, Fleps Gerta, Koch Olga, Komáromy Ilona, Konrád Lili, Zulauf Emilia VII., MolnárMargit, Spirka Etel és Iza, Szendrői Ida VIIIa., Bolgár Éva, Gub Jolán, Mihály Éva, Petőházy Erzsébet VIIIb., Gécs Elvira, Gyapay Magda érettségizett tanuló. Ezenkívül Nőtel Gyula egyháztanácsos, felesége és Irma leánya, Vaskó Istvánné és Barthos Margit. — Igen örvendünk e szép számnak, csak azt sajnáljuk, hogy csak „nemhivatalosak" voltunk jelen. Magyar részről hallgatással fogadták az ügyet, a rádió visszavonta májusi ünnepélyünk már egyszer megígért közvetítését... és még sokat lehetne erről panaszos hangon szólani.

Június 12-én a bécsi magyar követ levélben közölte, hogy sem a táblát nem szabad kivinnünk, sem emlékünnepet nem szabad ott kinn tartanunk. A záróünnepen kénytelen volt az igazgató ezt közölni, s ettől a naptól kezdve nehéz hét telt el, melynek folyamán Raffay püspök magától Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi minisztertől szerezte meg a kiutazáshoz és a már kész tábla kiviteléhez az engedélyt. Jelentések mentek különböző hatóságokhoz, de senkisem vett tudomást a szép tervről, s a mellőzés folytán magunknak kellett az egész tervet megvalósítanunk. Kálváriánknak ezzel vége is volt, mert mihelyt a kiutazás végrehajtásához fogtunk, minden a legsímábban ment: itt már mindenféle szívességet és előzékenységet találtunk. A rendőrségen *Vaskó Gyula* rendőrfőtanácsos szíves támogatása közös útlevél váltását tette lehetővé; az utazáshoz szükséges valuták beszerzésében *Dr. Bánki László*, postatakarékpénztári tisztviselő támogatott készséggel; a MÁV külön Pullmann-kocsit adott utazásunkhoz, itt *Falussy Károly* MÁV főintéző segített. A magyar kocsit az osztrák államvasutak készséggel átvették, úgyhogy kényelmesen, átszállás nélkül tettük meg Budapesttől Wörglig a majdnem 1000 km. utat. Ott a szárnyvonal állomásán maga a főnök fogadott s szállított át a másik pompás kocsiba. *Az utazást július 8-án éjjel kezdtük, s 9-én d. u. fél 5 órakor robogtunk be a kufsteini állomásra*, a régi német határ mellé. Már messziről felénk meredt a vár, melyben táblánk elhelyezést nyert. Tudtuk ekkor már, hogy a tábla megérkezett, sürgős lap jelezte ezt már elutazásunk előtt, s azt is, hogy pompásnak találták táblánkat, hogy emelőkkel és csigákkal vontatták fel, és majdnem egyheti munkával falazták be a Császártorony előre megállapított helyén. Nyugodt, vidám út után értünk oda, s nem is voltunk fáradtak. Hát még mikor a kedves, mosolygó arcokat láttuk! Magyar szóval köszöntött *Dr. Hradetzky Kurt* járási főnök, mosolygó német barátsággal *Wagner Károly* múzeumi igazgató, a néprajzi egyesület elnöke, kiről még lesz szó, s ki az egész mozgalomnak legnagyobb támogatója volt. Ott volt a város képviselete, az idegenforgalmi iroda, a sajtó. Szép csapatban,

homokszínű magyaros zubbonyban, tollas Bocskay-sapkában vonultak növendékeink a város érdeklődése mellett a másik végen, de nem messze levő szállásba. Útközben Wagner igazgató egy helyt megállított s felmutatott a vár felé: „Oda nézzenek!" Íme, a kufsteini vár orrán magyar lobogó lengett. Könny szökött mindnyájunk szemébe, mikor elgondoltuk, hogy azon a váron, melyben száz meg száz magyar szenvedett, a megértés az ő lobogójukat lengeti. A szálló, a Kienberg—Klamm Hotel, szép erdős parkban állott, éppen megtöltöttük összes szobáit. Itt tiroli vendégszeretet fogadott: a szálló orrán is lengett egy hatalmas magyar zászló. De a kufsteiniak szíves barátságát mutatta az is, hogy tiszteletünkre külön levelezőlapot nyomattak Kufstein képével az 1703-as tűzvész után, s rajta e felírással: „A magyar hősök emléktáblájának leleplezése alkalmával, 1937. július 10."

2. A leleplezési ünnep.

Július 10. volt a nagy nap. 10 órára vonultunk fel a vár Császártornyának előterébe, hol lepelbe burkolva készen várt a hatalmas tábla, előtte örökzöld növények, körötte zöld koszorú. Az ünnepségen megjelent a város vezetősége, a hivatalosak, és ott voltak a Kufsteinban nyaraló magyarok, egy tanítványunk az anyjával, egy református tanár Kecskemétről, egy gyöngyösi és egy kecskeméti diák, tehát megvolt a megértő közönség; a műsort pedig úgy állítottuk össze, hogy mindenkinek nyujtson valamit. Kezdte a növendékek énekkara: németül elénekelte az osztrák himnuszt. Rá *Dr. Hradetzky Kurt*, járási főnök szólt először, magyar nyelven köszöntve a társaságot, majd következőképp folytatta: „Ha ma Kufsteinban Önökkel együtt azokra a magyarokra gondolunk, kik a szabadságért való harcban szabadságukat vesztették, legyenek biztosak abban, hogy éppen Tirolban mindig nagy megértést találhatnak a szabadságküzdelem iránt... A népek történelme hullámhegyeken és völgyeken vezet keresztül; nehéz lesujtottság után újra föllendülés következik. Itt Kufstein közelében, a wörgli völgykatlanban gázolták és győzték le a tiroliak hős csapatait, minden bátor ellenállás hiábavaló volt. De rövidesen utána, már 1809. május 29-én sikerült a tiroli népfelkelésnek újra összeszednie magát, az iselbergi csatában egész Tirolt megszabadította az ellenségtől. Az ezeréves magyar királyság — mellyel mi évszázadokon keresztül közös utat jártunk, és mellyel minket ma is szilárd barátság köt össze — ma nehéz időket él. Reméljük és hisszük, hogy az Önök szép hazája számára is felvirrad rövidesen a fellendülés napja."

Ezután *Dr. Bánkúti Dezső* igazgató szólt német nyelven. Megemlítette, hogy eredetileg csak a két Kufsteinban szenvedett magyar nőnek, gróf Teleki Blankának és Leövey Klárának kívántak emléket állítani. Az iskola hivatalos megkeresésére Wagner Károly igazgató útján igen szíves válasz érkezett, és az a kezdeményezés is, hogy az összes ott szenvedett szabadsághősök emlékének áldozzunk. Közölte, hogy már november 4-én megkapták a kufsteini városi tanács engedélyét az emléktábla elhelyezésére, február 2-án meg a tiroli rendőrhatóság engedélyét magyar ünnepély tartására. Húsvétkor

személyes ott tartózkodása alkalmával mindent megbeszélt és együtt tűzték ki a leleplezés napját. Hangsúlyozta, hogy a budapesti evangélikus leánygimnázium helyezte el a táblát, nem „egy magyar leányiskola" vagy „budapesti leánygimnázium", mint a lapok írták. Már itt megemlítette, hogy a tábla névsora esetleg kiegészítésre szorul, s szólott arról az emlékkönyvről, melynek magyaros díszítésű lapjait az iskola tanulói készítették: ezekre jegyezték föl a vértanuk adatait. 94 kufsteini fogolyról van tudomásunk. Ők legnagyobb részt a 18. század végén, tehát röviddel a francia forradalom után, és azután a következő század közepén, tehát a magyar negyvennyolcas szabadságharc után sínylődtek Kufsteinban. Neveik a magyarok előtt nagyrészt ismeretesek, a legnagyobbakat ott fel is sorolta. „Feltűnik emlékünkben — úgymond — Bacsányi János, a költő, kinek itt e várban szerzett szép és mélyen vallásos elégiáját ma német fordításban is hallani fogjuk. Hozzá csatlakozik Kazinczy Ferenc, a nagy magyar nyelvújító, azután az ismert költők: az itt meghalt Szentjóbi-Szabó László, a pálos Verseghy Ferenc, a domonkosrendi Czuczor Gergely; Haubner Máté, evangélikus püspök, idősb. br. Wesselényi Miklós, továbbá Lovassy László, a magyar ifjúság vezére, kinek szelleme itt borult el, végül a két hősnő, Teleki Blanka és Leövey Klára. Minden társadalmi osztály, minden foglalkozás, minden vallás és nem képviselve van e drága nevek között." Ezek után hálát mondott a kufsteiniak megértéséért, s mint a magyar-tiroli barátság jelképét adta át a táblát.

Ányujtotta egyúttal a művészi emlékkönyvet is, melyet *Wagner Károly* múzeumigazgztó vett őrizetébe és köszönt meg keresetlen szavakkal. A műsor további folyamán *Falussy Ágnes* VII. o. tanuló mondotta el Dr. Renk Ernő iskolafelügyelő erre az alkalomra írt németnyelvű ünnepi költeményét. *Szendrői Ida* VIIIa. o. tanuló pedig Bacsányi János kufsteini elégiái közül magyarul „A szenvedő"-t adta elő, s ezt németül, Renk fordításában *Zulauf Etelka* VII. o. tanuló tolmácsolta.

A táblát átvevő hatóság nevében *Mühlbauer Flórián*, polgármesterhelyettes szólt: „Sok évtizeddel ezelőtt magyar hazafiaknak önkénytelen tartózkodásra kellett idejönniök; ma ismét hazafiak jöttek ide, de mint szívesen látott vendégek, hogy elődeik szenvedésének helyét emléktáblával jelöljék meg... Szabadsághősöknek ajánlják az emléket. Tirolban pedig közmondásos a szabadsághoz és hazához való szeretet... Az ősrégi sorsközösség tudata, a barátság érzelmei, a hasonló szenvedés felismerése és hasonló remények izzása csodaszép kifejezést talál abban a koszorúban, amelyet Önök a tábla alá tettek. Ebben a hazájukból hozott üdvözletek, pusztai füvük, az árvalányhaj, a mi hazai hegyeinkből származó fenyőgallyakkal szerencsés egységbe fűződött. Bár maradna ez mindig így!"

Még elmondották a növendékek németül a magyar Hiszekegyet és elénekelték a magyar Himnuszt.

3. A hősök emlékénél.

Az ünnepély hatása alatt álló társaság megtekintette a tábla közvetlen közelében nyíló cellákat, a vértanuk szenvedési helyét.

Rövid körséta után a csapat együttesen vonult a Hofer András emlékműhöz, mely mögött a világháború hőseinek emlékkápolnája emelkedik. Ott *Jeszenszky Ilona* tanár mondott magyar beszédet és ezt *Dr. Dömötör Miklósné* tanár tolmácsolta németül. Kiemelte, hogy a sorsközösség a világháborúban is összefűzte a magyar és osztrák nemzet katonáit... „Ez a szabadságszerető nép adta nekünk, magyaroknak a hős Söll Vitalist. 1849-ben hozzánk jött csapatával e hős tiroli a magyar szabadság megvédésére s ő volt az első vértanu, akit Windischgraetz Buda elfoglalása után a pesti Újépület előtt kivégeztetett... Itt újra érezzük, hogy a tiroli és magyar nemzetet közös rokonvonás fűzi össze: a szabadságszeretet." *Fleps Gerta* VII. o. t. szavalata és a növendékek éneke egészítette ki a beszédet. Az ünnepély végén megkoszorúzta a csapat a világháború tiroli hőseinek emlékét.

4. Műsoros estély.

Este a Hofer-szálló termébe gyűlt össze Kufstein apraja-nagyja, hogy meghallgassa tanulóink előadását. Nem merlük Wagner igazgatóval a Nagy-szálló színháztermének kibérelését vállalni, mert nem reméltük, hogy az érdeklődés akkora lesz, hogy nemcsak a terem, hanem a mellette levő helyiségek, az ablakok, sőt az utca is megtelt kíváncsiakkal. Még ottnyaraló hollandok is jöttek oda s hangsúlyozták, hogy azért érdeklődnek, mert evangélikus gimnázium előadásáról olvastak, s ők mint protestánsok érdeklődnek. Az estély műsorát jelenlevő tanítványainak tehetsége szerint kellett összeállítanunk, azonban úgy, hogy határozott magyar színe legyen. *Spirka Etelka* és *Izabella*, VIIIa. Kéler Magyar nyitányát játszotta zongorán négykézre, *Zulauf Etelka* újra elszavalta Bacsányi elégiáját, a növendékek alkalmi énekkara *Dr. Bánki Lászlóné* vezetésével előadta Praetorius Jó atyánknak, az Éva altatója. Cherubini Nevető kánon c. darabokat. *Gub Jolán* VIIIb. o. t. zongorán Lavotta szerelmét és Egressy Komáromi emlékét játszotta. *Koch Olga* VII. o. t. a Szól a kakas már és Ej, haj, gyöngyvirág c. régi magyar dalokat énekelte. Újra az énekkar lépett föl és népies libásjátékot adott elő, továbbá A juhásznak... Szegény vagyok én... Virágéknál c. magyar népdalokat. *Bánkúti Sarolta* IVa. o. t. magyar táncot lejtett, *Gécs Elvira*, érettségizett tanulónk pedig Liszt egy valcerét zongorázta. Petőfiversek következtek ezután németül: Állj meg, feleségem (*Molnár Margit* VIIIa. és *Bolgár Éva* VIIIb.), Szeptember végén (*Nőtel Irma*, volt növendék). 16 tanuló *Agárdy Ilona* tanár betanításában magyar párnatáncot lejtett színes magyar fiú- és lányruhában. A tánc végén egy szívalakú párnát — rajta magyar lány képe díszlett és „Szív szívnek szívesen" felírás volt olvasható — adott át a táncoló magyar csapat hálája jeléül Wagner igazgatónak. A hangulatos ünnepélyt Hubay pattogó Horthy-indulója zárta be, ezt az énekkar adta elő négykezes zongorakísérettel. Bevezetőt és magyarázatot mondott minden szám előtt *Gyapay Magda*, érettségizett tanuló, s a magyar számok közt a kufsteini Volkstrachtenverein énekelt, táncolt és zenélt tiroli dallamokat. Olyan jóindulattal mérték, hogy már éjfél volt, mire otthonunkba visszatértünk.

A jól végzett munka tudata mellett az is növelte jóérzésüket, hogy barátokat szereztünk a messze idegenben. E kirándulás nemcsak a kirándulóknak személy szerint, s az iskolának a maga egészében jelentett sokat, hanem magyar szempontból is értékes volt.

5. Istentisztelet és orgonahangverseny.

Vasárnap délelőtt a szálló termében *Ruttkay Miklian Gyula* tartott alkalmi istentiszteletet. Utána déli 12 órakor a *Hősök orgonáját* hallgatták meg. 5 km. körzetben zengett a műsor, melyet az ottani helyettes orgonista, Greiderer állitott össze a mi tiszteletünkre. Bach Praeludium és Fugájával kezdte, Liszt Erzsébet-legendájának egy részével folytatta s azután az ott ismert Sugár Viktor darabját adta elő. Ennek címe a műsorban ez volt: „Hiozdag Istenben" Mint kisült, Hiszekegy-változat rejtőzött a cím mögött. Majd a Szózatot játszotta el kétszer, azután a magyar Himnuszt szintén kétszer; nagy volt öröme, hogy játékát igazán kifogástalannak találtuk. A hatásos hangversenyt a Guter Kamerad és az osztrák Himnusz fejezte be.

Ezzel végződött hétnapos útunk hivatalos része.

6. Kirándulások.

Alaposan megtekintették kirándulóink Wagner igazgató vezetésével a várat, földalatti járatait, rémségeit, a várbeli múzeumot őskori leleteivel. Búcsút vettek kis ünnepséggel a táblától, s itt újra elhangzott Wagner igazgató kívánságára Bacsányi elégiájának német fordítása. Ekkor vetődött fel mind magyar, mind kufsteini részről az a gondolat, hogy évenként menjen ki iskolánk júliusban s tegye le az emlékezés koszorúját a tábla alá. De az a gondolat is felmerült, hogy a tábla közvetlen közelében levő cellában magyar szobát rendezzen be iskolánk. Magyaros butorok, az emlékkönyv, a kufsteini hősök ereklyéi, róluk szóló könyvek, írások nyerjenek itt elhelyezést, s itt írnák be nevüket az általunk már most nyáron otthagyott vendégkönyvbe mindazok, kik a táblát megtekintették.

A következő napokon a városhoz közel fekvő Hecht-Seet, körutazással a regényes Császár-hegységet nézték meg, majd a Császárvölgyben sétáltak. De messzibbre is eljutottak növendékeink: olcsó autóbuszutazással München és Innsbruckot ismerhették meg, visszafelé utaztukban meg Salzburgban szakították meg útjukat. A külön vasúti kocsi megvárta a csapatot, s az esti gyorsvonattal vitte vissza Bécsen át Budapestre. *16.-án reggel érkeztünk haza sok szép emlékkel gazdagabban.*

A barátságnak kint tapasztalt jelein kívül mutatja azt Wagner igazgatóval való állandó levelezésünk, továbbá Hradetzky járási főnök szeptemberben küldött ajándéka, a „Mein schönes Land Tirol" díszmű, melynek első lapjára ezt írta: „Kedves magyar barátainak emlékül." De nem felejthetjük el az utolsó estét, melyen ők ketten körünkben voltak, s hallgatták növendékeink nótázását, sőt ebben ifjúkori emlékeinek hatása alatt a járási főnök is részt vett, s befejezésül velünk együtt énekelte a Szózatot.

Azonban nemcsak a tiroliak voltak ilyen szívesek, hanem a bajorok is: a bajor Tegernsee fürdőhelyen még beszéddel is üdvözöltek bennünket.

Ime, hogy vannak kinn baráiaink, egy ilyen utazás mutatja legjobban. Ott kell keresnünk barátainkat, ahol régen is voltak, s ma is vannak. Öröm ez a kirándulás a kirándulóknak, öröm az utazóknak, de öröm és érték az egész magyarságnak.

* * *

E beszámoló iskolánk október 28.-án rendezett estjén hangzott el. Ennek keretében bemutattuk a kufsteini műsoros est leghatásosabb számait. Az emlékkönyv másodpéldányát ekkor adtuk át a Nemzeti Múzeum kiküldöttjének, Dr. Joó Tibor, múzeumi őrnek. Ő szíves szavakkal vette át a Széchenyi-könyvtár részére.

Még csak azt említjük meg pótlólag, hogy a nyári ünnepség óta még körülbelül tíz vértanu hozzátartozói jelentkeztek és szolgáltattak adatokat. Igyekszünk az ő emlékük megörökítésére is.

Dr. Németh Ödön emlékezete.

(A Simonyi-ünnepen elhangzott előadás.)

Írta: *Jeszenszky Ilona* tanár.

Négy hónappal ezelőtt láttuk utoljára, örömünnepünkön, meghitt templomunkban, Isten oltára előtt, egyházunk fennállásának 150. évfordulóján, amint egyházfelügyelői tisztségének eleget téve nyitotta meg az ünnepi közgyűlést.

Ma is ünneplésre gyűltünk össze, templomunk tőszomszédságában, iskolánk, az Ő kedves iskolája falai közt, ahonnét gyermekkorában elindult. De ma a gyász sajgó fájdalma nyilallik át lelkünkön abban a tudatban, hogy Ő már nincs közöttünk! Hiába keressük megszokott helyén tiszteletet keltő alakját, mély tekintetű, megértő lényét, egyházunknak hű fiát, iskolánk bölcs vezérférfiát, ifjúságunknak jóságos, atyai barátját!

Megdöbbenve eszmélünk rá, hogy Ő már nincs közöttünk testi mivoltában! Szinte érthetetlenül hirtelen tűnt el előlünk! S ma, mikor az a feladat vár reám, hogy pályafutását és nemes egyéniségét jellemezzem, elfogulttá tesz a bennünket ért csapás súlya, a gyászos nap közelsége, s az a gondolat, hogy róla, nélküle, beszéljünk. Feladatomat még inkább megnehezíti, hogy zárkózott lelkiségének, de még élete külső adatainak felkutatásakor is, tartózkodnom kellett attól a lapintatlanságtól, hogy Róla adatokat keresve legközelebbi hozzátartozóinak emlékei között, még hevesen sajgó bánatot illessek. Így inkább keresem Őt a hozzánk, tanárokhoz legközelebb álló munkakörben, egyházi- és iskolafelügyelői pályáján, továbbá a társadalomban és közéletben kifejtett nagyhatású orvosi munkásságában, s részben a pszichiátria terén kifejtett tudományos működésében. Tehetem ezt joggal. Hiszen Ő, aki a mi evangélikus gimnáziumunknak és akkori igazgatójának, a nagy magyar bölcselőnek, Bőhm Károlynak növendéke volt, bizonyára magába szívta és magával vitte a nagy nevelőnek és filozófusnak lelkéből kisarjadt vallomástételét: „amit az ember értéknek tart az életben, az legbelsőbb lelkiségének kisugárzása." Úgy érzem, ez az igazság feljogosít arra, hogy Dr. Németh Ödön lelkiségét úgy jellemezzem, amint az munkásságában kisugárzott. Ez a humanista gimnázium nevelhette őt olyan emberséges emberré, emberszerető emberbaráttá, hogy bármily sokoldalú volt is munkássága, mindig, mindenütt az emberi lélek foglalkoztatta: mint iskolafelügyelőt az egészségesen fejlődő gyermeki lélek, orvosi pályáján a rendellenes, vagy beteg gyermek, a megtévelyedett felnőtt lelkülete, egyházának szolgálatában, — nem hiába szánták szülei papi pályára, — megint csak különösen a segítségre szoruló emberi lélek. Mint maga mondja ünnepi beszédében: „Egyházunk és iskolánk megerősítése a mai korban annál nagyobb fontossággal bír, mert a hitetlenség és az atheizmus az egész világon terjedőben van. Küzdenünk kell az egyház- és államellenes lelkijárványok ellen."

A hivatásos orvos legbensőbb lelkimozzanata, a szenvedő ember megsegítésének vágya, lelkiségének olyan kisugárzása, mely min-

den munkaterén megnyilvánul. Mint Kornis Gyula mondja: „Lelkiéletünk minden mozzanata magábanrejti egész multunkat, magábanhordja mindannak visszhangját, amit valaha átélt." Németh Ödön magas értelmiségét, összetett lelkületét ezért igyekszem gyermekkorán át megközelíteni.

1872. augusztus 12-én született Nagykanizsán, mint a család második gyermeke. Néhány hetes korában édesapját, Németh Pál postafőnököt Szekszárdra, Tolna-megyébe, a család ősi fészkébe helyezik át, majd később Budapestre. Ekkor lép be a kis iskolásfiú iskolánk falai közé, ide, a mi házunkba és itt folytatja gimnáziumi tanulmányait is. Már gyermekkorában feltűnően nyilatkozik meg fejlett érzésvilágának uralkodó jellemvonása: a *szeretet*. Meleg családi életükben, szülei és hat testvére körében fejlődhetett ki lelkében az egymásért való áldozatos szeretet nemes érzése. Mindig akar és tud is apró meglepetésekkel, kedves ötletekkel örömet szerezni. A család kis énekkarának mindvégig énekes, hegedűs tagja. Színdarabokat is ír és rendez, de maga mindig csak a háttérből irányít, onnét élvezi a sikert. Titokban írt verseiről is csak egyetlen bizalmasa, huga tud.

A szeretet legmagasztosabb megnyilvánulása, Isten iránt való mély érzése nyilatkozik meg vallásosságában. Ezért is szánja vallásos lelkületű s egykor szintén lelkésznek indult édesapja fiát is a papi pályára.

Értelmessége is feltűnik már kisgyermek korában. Ha iskolásdit játszik, komolyan tanítja testvéreit. Pajkos, fiús játékokban nem vesz részt. Ehelyett olvas, tanul, valósággal hajtani kell a könyvtől. Ötletessége, szorgalma szinte felnőtthöz méltó értelmessége azonban nem tűnik fel az iskolában, mert egyrészt gyenge szervezete, másrészt túlzottan szerény, zárkózott természete mindig megakadályozza az érvényesülésben. De testben megerősödve, igazi hivatását megtalálva, mint orvostanhallgató, már a második évben kiválik. Thanhoffer orvostanár egy készülő munkája írásakor segítségül hívja. Így nyílik meg előtte az egyetem könyvtára, a lélektan végtelen világa és a sebésznek induló egyetemi hallgatóból az emberi lélek kutatója lesz. Szorgalmát és rátermettségét mutatja, hogy 1890-ben érettségizik és 96-ban már avatják egyetemes orvostudorrá. Egyetemi éveinek szorgalmát és elmélyedő alaposságát mutatja, hogy e tanulmányai alapján írja meg pályanyertes nagy művét. Még törökből is fordít, hogy minél szélesebb körű ismereteket szerezzen. Szellemi frisseségét és sokoldalú érdeklődését pedig az, hogy még a legutóbbi években is angolul tanul.

Rendkívüli értelmességéhez szerencsésen társul törhetetlen akaratereje, fáradtságot nem ismerő munkaképessége. Csak e tulajdonságok tehették őt képessé annak a nagy és sokoldalú munkának a végzésére. Egész orvosi és hivatalos pályáján a megfeszített idegmunkának és felfokozott felelősségérzetnek súlyos terhe nehezedett rá. Moravcsik professzor mellett a törvényszéki elmekórtan és lélektan megalapozója és kifejlesztője. 1899. óta a budapesti törvényszék lélektani és 1903. óta, a kormány bizalmi szavazata folytán, a pestvidéki bűntetőtörvényszék törvényszéki szakértője, 1909. óta az Országos Megfigyelőintézet és Elmegyógyintézet főorvosa, majd igaz-

gatója; a törvényszéki orvosi vizsgálóbizottság tagja, majd elnökhelyettese; az igazságügyi orvosi tanács tagja, 1927. óta egyetemi rendkívüli tanár. Emellett állandóan nagyszabású elméleti munkásságot is fejt ki: magyar, német és francia nyelven jelennek meg munkái.

Ezek közül nevezetesek: A színlelés érdekesebb esetei, Az epilepsziások bűncselekményei, Törvényszéki elmekórtani vizsgálati módszerekről, Adatok a tanuvallomások pszichológiájához és még annyi más, önállóan és tudományos folyóiratokban megjelent műve. Írásában és szóbeli előadásában is mindig világos, szabatos, választékos. És hogy ezt a sokoldalú idegorvosi munkásságot milyen lelkiismeretességgel végezte, milyen szakértelemmel és alapossággal folytatta, azt mutatja Lázár igazságügyminiszternek 1937. június 15-én kelt elismerő irata, melyet Németh Ödönnek az elmegyógyintézet igazgatói állásából való nyugalombavonulásakor hozzáintézett, s melyben többek között így szól: „Méltóságod az igazságügyi szolgálatban 40 évet meghaladó működése után kíváló hivatali működésre tekint vissza a törvényszéki elmekórtan terén külföldön is elismert kimagasló szaktevékenységet fejtett ki, felelősségteljes hivatali állásával járó kötelességeit mindenkor a legnagyobb odaadással és hűséggel teljesítette. Különösen a m. kir. országos Megfigyelő- és elmegyógyintézet fejlesztése körül kifejtett fáradhatatlan tevékenységéért őszinte köszönetemet és elismerésemet fejezem ki."

Egyik 1899. óta vele együtt működött orvos kartársának véleménye szerint igen szorgalmas volt, az orvosi szakvéleményeket meggondoltan és higgadtan szerkesztette, felismerte és merte megmondani az igazságot. Bámulatos emlékezőtehetsége volt, különösen nevek irányában. 10—15 éves esetek legapróbb részleteire is pontosan emlékezett. Kitűnő emlékezetét bámulatos szorgalommal rendbentartott irattárával támogatta. Lakásán ma is ott található minden szakvéleményének gondosan készített másolata.

Lelkének kisugárzása, legbensőbb énjének megnyilatkozása nagy elődjéről, Moravcsikról, az elhunyt tudós tiszteletére 1926-ban kiadott Emlékkönyv-be írt méltatása. Ebben szinte önvallomást ad, amikor az orvosi hivatásról nyilatkozik. Bátran tekinthetjük Németh Ödön e megemlékezését önmagára nézve is jellemzőnek, annál is inkább, mert sokan, kik mindkettőjüket ismerték, hangoztatták kettőjük egyéniségének hasonlóságát: tudásuk mélységét, megfigyelőképességük élességét, összefoglaló észjárásuk világosságát, továbbá csendes, szerény modorukat tekintve. E tulajdonságoknak megemlítése mellett kiemeli nagy elődjéről, hogy önerejével emelkedett, s csak oda állt, hová önereje állította. Kifejti, hogy Moravcsik számára is a kötelességtudással teljesített munka öntudata és a derék emberek elismerése volt a legnagyobb jutalom. „Izzó magyarság, fajszeretet, egyházszeretet, az emberiség jobbá és tökéletesebbé tevése volt Moravcsik életcélja," mondja Németh Ödön. S kiről mondhatnók el mi több joggal ugyanezt, mint legméltóbb tanítványáról, Németh Ödönről?

E hivatalos, tudományos és szakvélemények mellett végül idézzük kíváló orvosi működésének legszívhezszólóbb bizonyítékait, néhány levél részletét abból a hatalmas gyűjteményből, melyet a

háború és kommunizmus áldozatai írtak megmentőjüknek. Kíváló és ma is előkelő szerepet játszó személyiségek magánleveleiből, tehát a nevek mellőzésével, idézem a következő sorokat: „... Te, kedves Barátunk, nemcsak szimbólumnak hordod a genfi keresztet. Te megmentetted a Reád bízott életet. Egész orvosi tudományod latbavetésével viselted gondomat, mentettél meg, a kommunisták semmi mesterkedése sem tudott rávenni, hogy orvosi véleményeddel, lelkiismereteddel meghátrálj előlük s kiszolgáltasd nekik az áldozatot." Vagy „... hozzám nemcsak, mint ember állott közel, de mély és el nem múló hálára vagyok kötelezve azon nehéz időkből, amikor megmenekülésemet s így életemet is kizárólag kedves férjének köszönhettem," mondják a részvétsorok.

Emberszeretetének és orvosi kötelességérzetének beszédes bizonyítéka e két levél, valamint az az irat is, mely a kommunizmus idején önfeláldozó munkássága miatt életében is veszélyeztetett orvos és családja menekülését tehette volna lehetővé, végső esetben. Kitűnik ebből is, hogy a reábízott életet saját és családja épségének, sőt életének kockáztatásával is menti még e rendkívüli, zavaros politikai viszonyok között is.

Orvosi pályafutásának mégis, talán egyik legnehezebb szakasza, háborús szolgálata volt, 1915 március 16-tól 1918 november 16-ig. Ekkor a háború rokkantjaiban kellett látnia az emberi test és lélek csődjét, neki, ki az emberiség jobbá, nemesebbé tételét tűzte ki életcéljául. Látnia kellett a világégés szerencsétleneiben a jog és igazság megrendülését. Lelki egyensúlyát azonban tudományos kutatásaival biztosítja és a tudós válságait mindenkor meg tudja oldani s a világrend magasabb összhangját mindig megtalálja a hivő lélek alázatával.

E lelki válságok mellett, melyeket a világháború s az utána következő társadalmi megrázkódtatás miatt szenvedett el Németh Ödön, családi életében is reánehezedik az első csapás, elveszti édesapját, egyben legjobb barátját, saját elhalálozásához hasonló, megdöbbentő hirtelenséggel. Ennek súlyát csak akkor érezzük át vele együtt igazán, ha meggondoljuk, mennyire ragaszkodott később is, saját családi életének boldogságában is szüleihez. A két Izabella-utcai ház között, szülei és saját otthona közt állandó, szoros és közvetlen az együttérzés; nincs nap, hogy legnagyobb elfoglaltsága mellett is, ha csak percekre is, fel ne szaladna szüleihez. Édesatyjának elvesztése után is egyházához menekül megváltásért. Ekkor szegődik teljes lelkéből az egyház szolgálatába és vállal felelősséggel teljes vezető szerepet is. Mint az 1911-i Egyházi Értesítő közli, ekkor már régebben egyházunk presbitere, szerepel a közös képviselőtestület póttagjai és a vallástanítási bizottság tagjai közt. 1914-ben egyhangúlag vallástanítási felügyelővé választják, s így írnak róla: „Ügybuzgalmával, az egyház ügyei iránt való nagyfokú érdeklődésével már eddig is szép tanújelét adta egyházias gondolkodásának."

Mint vallástanítási felügyelőt, ezentúl meghívják a képviselőtestületi ülésekre. E szorosan vett egyházi tisztségek mellett az egyház iskoláinak életébe is bekapcsolódik. 1921-ben II. iskolafelügyelő, s e munkakörét 1933-ban a közös felügyelői tisztségre váltja fel.

Lankadatlan munkateljesítése e két, látszólag teljesen elkülö-

nülő s külön-külön is egész embert kívánó munkakörben csak úgy magyarázható, ha mind orvosi és tudományos pályáján, mind egyházának szolgálatában hivatását látta. Ezért nem keresett pihentető, súlyos orvosi gondjaitól mentesítő kedvtelést, mint a legtöbb orvos.

Egyházi tevékenykedése volt életének kiteljesedése. Ezt pedig csak legnagyobbjainkról mondhatjuk, de ezekről büszkén vallhatjuk, mint magyarok és mint evangélikusok egyaránt, az Evangélikus Értesítő 1914. évi egyik számának szavait idézve: „Budapesten az orvosok és a természettudósok az egyház iránt nagy érdeklődéssel viseltetnek. Háberern Jonatán Pál, Moravcsik Emil, Bókay Árpád és János, Dirner Gusztáv, Németh Ödön, a jeles professorok, míg a külföldi természettudósok az egyházzal szemben többé-kevésbbé ellenséges állást foglalnak el."

Hogy Dr. Németh Ödön e hosszú időre visszanyúló egyházi munkásságában milyen magasztos hivatást látott, arról valóságos hitvallást ad az 1933 június 18-i képviselőtestületi gyűlésen elmondott beiktatási beszédében, amikor így szól:

„Nagy elfoglaltságom mellett vállaltam e súlyos kötelezettségekkel járó tisztet azért is, mert úgy vélem, hogy akit az egyház, a társadalom, az iskola és a közélet egyéni fejlődésében elősegített, tisztes állásra emelt, s a közjóra célzó törekvéseiben mindenkor pártolt, annak kötelessége a társadalomnak és az egyháznak nemcsak annyit visszaszolgálni, amennyit múlhatatlanul kötelessége volna visszaadni, hanem még azon felül is." E nyilatkozata ismét hálás szívének megkapó kifejeződése.

E hálaérzetét, mint az iskolának volt növendéke, elsősorban éppen az iskola iránt fejezi ki. Elemi iskolánkat két ízben menti meg az egyház kiváló vezetőivel együtt, 1922-ben és 1931-ben. Különösen az első alkalommal volt válságos az iskola sorsa, amikor a vallás- és közoktatási miniszter csekély tanuló-létszáma miatt intézkedett megszüntetése ügyében. Ez akkor 121 éves elemi iskola megmentésében mindenesetre döntő volt Németh Ödönnek az az érvelése, hogy elemi iskolánk elsősorban erkölcsi érték, nem tekinthető üzleti vállalkozásnak. Még súlyos áldozatot is kell hoznunk érte, mint ahogy őseink is sokat áldoztak reá. E felfogásából is, a nagy beszédében is említett hálaérzet és hagyománytisztelet tűnik ki.

De *ez* érzései *nem* irányítják tekintetét *csak a mult* felé. A *jövő* terveit is világosan látja, s éppen I. felügyelői tisztségének idejére esik leányközépiskolánk átszervezésének nagy ügye s ennek megvalósítása, mint az ekkori jegyzőkönyvek s a „Leányiskola 50 éves története" tanúsítják, az átszervezés püspök urunk és Németh Ödön érdeme. Iskolafelügyelői munkáját elemi- és leányközépiskolánk sorsa nehézzé és felelősségteljessé tette. — Milyen nemes öröm lehetett számára mindvégig, hogy szerencsésebb fasori gimnáziumunk nyugodt viszonyok mellett, megfelelően elhelyezve, szép eredménnyel dolgozott. *Ez* iskolánknak a legutobbi évben elért *országos* sikerét a középiskolai tanulmányi-versenyen szerzett dicsőségét, büszkén állapítja meg legutolsó nyilvános ünnepi beszédében is.

Mint humanista gondolkozású elme, az iskola minden eredményének alapját a tanítói és tanári lelkületben látja, munkájának tulajdonítja. Egyik beszédében így nyilatkozik: „A szellemi értéket és

Dr. NÉMETH ÖDÖN
(1872—1937).

Dr. LÁNG MÁRIA.

erőt, ami tanárainkban és tanítóinkban van, meg kell becsülnünk és értékelnünk kell." Bennük látja „az eszményi világnézet megmentőit a mai anyagias gondolkodás és hitetlenség terjedésével szemben."

És éppen, hogy a tanár és tanító lelkesedését ne lankassza anyagi gond, hogy lelkiéletét, szellemiségét jövő nemzedékünk nevelői kara *tovább* fejleszthesse, törekszik Németh Ödön mindvégig a tanítói- és tanárikarok sorsának könnyítésére.

Az ő kezdeményezésére jut vissza a Simonyi-alap jövedelme a végrendelet eredeti céljának megfelelően tanítói és tanári tanulmányi ösztöndíjak alakjában a tanszemélyzetnek, szertár- és könyvtáralapként az iskoláknak. Lehetővé teszi ezzel egyrészt a külföldi tanulmányutakat, másrészt az iskolák állandó fejlesztését. De nemcsak a Simonyi-alap jövedelmét juttatja az iskoláknak, hanem Raffay püspök úr szavai szerint, valóban „az egyház nagynevű, régi építőinek nyomdokaiba lép, mikor a mai nehéz viszonyok közt, egészen kivételes áldozatkészséggel és nagylelkűséggel siet az egyház és iskolák anyagi megsegítésére," azzal a 2000 P-s összeggel, melyet közfelügyelői beiktatása alkalmával a leányiskola építési alapjára mint legelső adományozó felajánl, s ezzel az egész gyüjtést megindítja. Számos más alkalommal adja még önzetlen áldozatkészségének jelét, lelkesen támogat anyagiakban is minden nemes iskolai törekvést. Újabb nagy adománnyal járul leánygimnáziumunk kufsteini emléktáblájának sikeréhez, s minden alkalommal, minden iskolai ügyet bőkezűen pártfogol. De még ez anyagi támogatásnál is többet tett iskoláinkért azzal, hogy mindenkori nagy elfoglaltsága ellenére is mindig tudott időt szakítani arra, hogy egy tanítási órát, évvégi összefoglalást, ünnepséget meghallgasson, sőt még kirándulásainkon is résztvegyen. Szívesen elbeszélgetett ilyenkor gyermekkel, tanárral, szülővel egyaránt, s mindenkor megértő készséggel adott felvilágosítást a lélekbúvár nagy szaktudásával a gyermek nevelésére, lelki kilengéseire vonatkozóan. Ilyenkor a különben szűkszavú, zárkózott tudós az apa szeretetében oldódott föl és így nézte és így segítette a tanácsára szorulót. — Hogyne tudta volna az apa meleg szemével nézni tanítványainkat, mikor saját gyermekei: ma már mint kartársunk, körünkben működő Margit leánya, és elmeorvosi pályán működő fia is a mi iskoláink növendékei voltak.

Meleg kedélyvilágról tanúskodik az a kezdeményezése, amelylyel három iskolánk tantestületeit minél közelebbi, baráti kapcsolatba akarta hozni egymással. E Simonyi-ünnepség egyik célja is e kapcsolat megszilárdítása.

Összefoglalva az elmondottakat, kitűnik, hogy Dr. Németh Ödön közfelügyelői tisztének elvállalásához tett fogadalmához híven, mind orvosi kötelességeiben, mind készséggel vállalt egyházi tisztségeiben minden feladatát „erői megfogyatkozásáig hűen" végezte, mint ahogy Máté evangélista mondja: „Úgy illik nekünk, minden meghagyást betöltenünk". Ő valóban betöltötte Isten meghagyását, mint püspök urunk mondta, 1937. december 28-án, nagy halottunk koporsója fölött; „családi körben, hivatása mezején, egyházában, a közélet sokféle munkaterén, a tudományban s az igazság kihámozásában, egyaránt önzetlenül, buzgón, teljes lélekkel végezte minden munkáját. Az Úr tudja az ő dolgait, hogy az mind szolgálattétel volt. Buzgó szolgálat, értékes szolgálat." Legyen emléke áldott!

Dr. Láng Margit.

Írta: *Dr. Dömötörné Nőtel Elza* tanár.

Az 1924/25. iskolai év első tanítási napján a Veres Pálné evangélikus továbbképző iskola akkori első osztályának tanítványai izgatottan írták az órarendet. Az általánosan megszokott iskolai tárgyakon kívül ugyanis olyan tárgyak is kerültek tanrendünkbe, melyeknek neve elegendő volt ahhoz, hogy az ebben a korban oly fogékony leánylelkeket várakozásteli izgalommal töltse el. Már az első napon megsejtettük, hogy az ilyen órák, mint világirodalom, zenetörténet, filozófia és művészettörténet — más középiskola tantárgyai között abban az időben még egyáltalában nem szereplő tárgyak — rengeteg nagyszerű lelkiélmény forrásává lesznek. A művészettörténet különösen megragadta képzeletünket. Valamennyiünk számára feledhetetlenek azok a színes órák, melyeken lélekben bebarangoltuk a világ minden olyan zegét-zugát, mely a *szép* kultuszában maradandót alkotott. Ezeken az órákon tanultunk meg látni, minden szépet észrevenni; ezeken az órákon kaptuk útravalóul egy egész életre azt az átlagnál biztosabb kritikai érzéket és csiszoltabb ízlést, melynek segítségével a modern művészeti törekvések dzsungelében irányítás nélkül is el tudunk igazodni.

Kétségtelen, hogy a művészettörténelem már tárgyánál fogva is érdekli a női lelket, de az is közismert, hogy éppen leányoknál a tanár egyénisége rendkívüli mértékben fokozhatja, illetőleg csökkentheti ezt az érdeklődést. Mi már akkor is tudatában voltunk annak, hogy ezeknek az óráknak színességét tanárunk, *Dr. Láng Margit*, mindnyájunk szeretve tisztelt Margit nénije, szuggesztív egyéniségének köszönhetjük. És hogy ez a tény az idők folyamán egyre tudatosabbá vált és válik az egykori tanítványok lelkében, annak beszédes bizonyítéka a volt tanítványok hálájának és ragaszkodásának számtalan megnyilvánulása azokért a feledhetetlen művészettörténeti órákért, melyek oly nagy hatással voltak későbbi, közvetlen művészeti élményeik kialakulására. Erről a tanárról, aki tanítványai lelkében ilyen maradandó benyomásokat tudott kelteni, kell szólanom, most már mint tanár-társa, abból az alkalomból, hogy először zárunk iskolai évet továbbképzőből kollégiummá, majd pedig gimnáziummá vált iskolánkban úgy, hogy Dr. Láng Margit nem mint fáradhatatlan kartárs, hanem mint minden iskolai ügyet azért továbbra is figyelemmel kísérő, kedves vendég van közöttünk.

Az atyai részről nagymúltú intellektuel, anyai részről régi nemesi családból származó Dr. Láng Margitban a Láng- és Pesthy-családok évszázados kultúrája csodálatos harmóniában egyesül. A nagyműveltségű orvos-apa leányait nagyon alapos és kitűnő, a korabeli nőnevelés színvonalát messze meghaladó nevelésben részesíti. Ezért, amikor Br. Wlassich Gyula 1895-ben megnyitja az egyetemet a nők számára, a tolnamegyei társas élet kedvelt tagja azonnal elhatározza, hogy tudományos pályára lép. A gimnáziumi osztályok bizonyítványainak megszerzése és az érettségi letétele nem jelent különösebb fáradságot számára, és nem is vesz igénybe hosszú

időt. Már 1897-ben beiratkozott a budapesti egyetem bölcsészettudományi karára, mint a magyarországi egyetemek *első* nőhallgatója és tanulmányi éveinek egész folyamán meg is marad a klasszika-filológia-szak egyedüli nőhallgatójának. Az átlagot messze túlszárnyaló szellemi képességek igen nagy akaraterővel és kitartással párosulnak. Csak ilymódon lehetséges, hogy a negyedéves tanárjelölt amellett, hogy az egyetemi előadásokat látogatja, szakdolgozatait készíti, disszertációján dolgozik és a szigorlatra készül — már tanít is.

Az 1896-ban megnyílt és az Országos Nőképző Egyesület által fenntartott Veres Pálné-leánygimnáziumban, az első magyar leánygimnáziumban kezdi meg 1900-ban professzora, Beöthy Zsolt meghívására és irányításával, tanári működését, és marad is az intézetnek hosszú időn át egyedüli nőtanára. A nők szellemi egyenrangúságának elismerésénél többet jelent ez a meghívás, mely által Láng Margit Beöthy Zsolton kívül Sebestyén Gyula, a kiváló történetíró és Alexander Bernát, a híres esztéta és filozófus kartársává lesz. Egész rendkívüli szellem felismerésének és elismerésének bizonyítéka ez.

Hogy Láng Margit óráit mennyire élményszerűvé tudta tenni, és hogy evvel milyen mély hatással volt tanítványai lelkére és mennyire egész életre szóló ismereteket adott nekik, arról már volt szó. Pedagógiai tevékenységéről szólva azonban meg kell emlékeznünk arról a szervező munkáról is, melyet 1921-ben mint az igazgató legerősebb támasza, a Veres Pálné ev. továbbképző intézet megszervezésében kifejtett. A művészettörténet tanításában ma általánosan követett didaktikai módszer kialakítása szintén az ő érdeme.

Ahhoz, hogy teljes képet adjunk Dr. Láng Margitról, pedagógiai munkásságán kívül tudományos munkásságáról is meg kell emlékeznünk. Szívvel-lélekkel tanár, annak is vallja magát, de a tanári hivatással együttjáró fárasztó munka ellenére is marad mindig ideje archeológiai kutatásai számára. Érdeklődését a klasszika-filológiával kapcsolatban levő archeológia már korán felkelti és amikor 1906/07. telét is Rómában tölti, ennek a római tartózkodásának is archeológiai kutatások végzése a fő célja. A római német archeológiai intézetben dolgozik európai hírű szakemberekkel együtt, kik az igazi tehetséget és érzéket azonnal felismerve, a magyar tudóst nagy megértéssel segítik át a kutatómunka kezdeti nehézségein. Így és itt szövődnek azok az egész életreszóló, kölcsönös elismerésen alapuló mély barátságok, melyeknek egyéni szemponton túl, a magyar tudomány szempontjából is oly nagy jelentőségük van. A téli hónapok komoly munkáját tavasszal többhónapos délolaszországi, görögországi és konstantinápolyi tanulmányút váltja fel. Később még többször felkeresi ezeket a helyeket, de visszagondolva a művészettörténetórák hangulatára, az egykori tanítvány úgy érzi, hogy tanára ezeken az órákon első és saját bevallása szerint is legszebbemlékű és legmélyebb hatást tett tanulmányútja benyomásait elevenítette fel, így varázsolva tanítványai lelki szemei elé a nagy görög és római multat.

Egy munkája jelent meg könyvalakban (Bestimmung des Onos oder Epinetron. Berlin, 1908.), a többi hazai, de főleg külföldi szaklapokban, nagyobbára német nyelven. A különböző időpontban, külön-

böző helyen és más-más nyelven megjelent valamennyi tanulmányt szerző munkásságának alapeszméje kapcsolja össze: a ruházati stílusokat vizsgálja, visszamenőleg Mykénéig. A tanár nyugalomba vonult, de a tudós annál nagyobb energiával dolgozik életműve befejezésén. A Nemzeti Múzeum Régiségtárának úgyszólván mindennapos vendége. Beiträge zur altitalischen Tracht c. tanulmánya, — mely kimutatja, hogy az óitáliai népek kultúrája a későbbi görög kultúrfölény ellenére is mennyire fennmaradt, nemcsak a mindennapi életben, hanem a művészetben is, így főleg a vázafestményekben, — most fog megjelenni. A Die Pannonische Tracht c. régebbi tanulmány folytatása pedig most készül és a mindennapi élet jeleneteit ábrázoló római sírkövek áttanulmányozásának eredményeképpen arról számol majd be, hogyan maradtak fenn a kelta szokások és a kelta viselet a római uralom alatt is, és hogyan vezet ez főleg Pannóniában igen erős stíluskeveredéshez.

A klasszikus kultúra szerelmesét tanulmányainak tökéletes átélése elvezeti azokra a lelki magaslatokra, hogy saját egyéniségében is ki alakíthassa a klasszikus életideált: a harmónikus embert, mely képessé teszi a reátört betegségből folyó testi szenvedések heroikus elviselésére. És bizonyára mindannyiunk nevében szólók, s arra kérem a Mindenhatót, tartsa meg őt súlyos betegségéből kigyógyultan még sokáig a régi egészségben, testi és szellemi frisseségében, szűkebb családján kivül a magyar tudománynak, iskolánknak és iskolánk tanári karának, melynek minden egyes tagja példaképül választotta abban, hogyan forrhat harmónikus egyéniséggé az ideális tanár, a tudós és az igazi nő.

1. Az iskola története.

A leánygimnázium a Deák-téri polgári leányiskolából fejlődött. Az elemivel közös igazgatás alatt 1883. őszén nyilt meg. Már a kilencvenes években gondoltak továbbfejlesztésére; 1903-ban elhatározták, hogy mikor a fiúgimnázium új épületbe költözik, ennek helyén *felsőbb leányiskolát létesítenek.* A terv nem valósult meg, s hasonló sors érte az 1917-ben hozott határozatot, mely *leánygimnázium* szervezését tervezte. 1919-ben külön igazgatás alá került az elemi. 1920-ban a pesti magyar egyház *D. Raffay Sándor* püspök kezdeményezésére tizenöt évre kezelésbe vette az Országos Nőképző Egyesülettől a IV., Veres Pálné-utca 36. számú épületet. Itt a meglévő *bennlakás mellé hároméves továbbképzőt* állított olyan leányok számára, kik a IV. polgári után modern nyelveket kívántak tanulni, irodalmi és művészeti általános műveltséget akartak szerezni, de oklevélre nem törekedtek.

1926.-ban a két említett iskola a jelenlegi igazgató közös vezetése alá került, s belőlük lett 1927. szeptemberében az 1926. évi XXIV. t.-c. értelmében az ország egyetlen *leánykollégiuma.* Ennek tanítási anyaga a továbbképzőéhez hasonló, azonban államérvényes bizonyítványa és főiskolákra képesítő érettségi bizonyítványa van. 1930/31.-ben lett a kollégium teljes nyolcosztályú, és ugyanez évben volt első érettségi vizsgálata.

Végre 1933. szeptemberétől *leánygimnáziumként* folytatja munkáját. Így a régi terv valósággá vált: most már mindenki megszerezheti ez iskolában a szükséges műveltség mellett a minden pályára, egyetemre is képesítő érettségi bizonyítványt.

A Deák-téri polgári leányiskola igazgatói voltak: 1883—1908 Falvay Antal, 1908—12 Scholtz Lajos, 1912—26 Mikolik Kálmán, 1926-tól Dr. Bőhm Dezső; a Veres Pálné-intézet igazgatói: 1920—21-ben Dr. Szigethy Lajos, 1921-től Dr. Bőhm, most Bánkúti Dezső, ki a kollégiumnak, illetőleg gimnáziumnak alapítása óta vezetője.

2. Az intézet fenntartó hatósága.

A leánygimnázium a *bányai evangélikus egyházkerületbe* tartozik és *D. D. Raffay Sándor,* titkos tanácsos, püspök főhatósága alatt áll.

Fenntartója a pesti evangélikus magyar és német egyház (Deák-téri evangélikus testvéregyházak). Az iskola ügyeit a képviselőtestület és ennek keretén belül az iskolai és gazdasági bizottság intézi. A képviselőtestület egyházi elnöke *Braschko G. Adolf,* tb. esperes, a német egyház lelkésze, világi elnöke 1937. december hó 26-án történt elhalálozásáig *Dr. Németh Ödön,* egyetemi tanár, közfelügyelő. Az iskolabizottság elnöke *Dr. Hittrich Ödön,* c. főigazgató, iskolai I. felügyelő; helyettese *Dr. Renk Ernő,* fogorvos, iskolai II. felügyelő. A gazdasági bizottság elnöke *Becht Albert,* ny. takarékpénztári igazgató, közgondnok; iskolánk gondnoka *vitéz Dr. Kolta Ervin,* orvos.

3. Tantestület és tantárgyfelosztás.

Sorszám	NÉV	Alkalmazás minősége	Szaktárgyai	Tanított tárgyak	Heti óra	Iskolai munka	Szolgálati éveinek száma	Szolgálati éveinek ebben az iskolában	Lakása
	a) Az iskola igazgatója:								
1	Dr. Bánkúti Dezső	igazgató	magyar, német, latin	Latin IIIa.	4	—	29	17 éve igazgató	IV., Deák-tér 4. II. 12.
	b) A tanári testületnek a rendes órarend keretén belül működő tagjai:								
2	Agárdy Ilona	óraadó tanár	testnevelés	IVa—b.; Va—b., VII.	10	Játékkör vezetője	3	3	VII., Aréna-út 29. II. 4.
3	Dr. Bánki Lászlóné	óraadó tanár	ének	Ének II., IIIb; kézimunka Ia–b., II., IIIa.	12	—	11	11	Alsógöd
4	Bérces Ilona	óraadó tanár	tört., földrajz	Történelem IVb., Vb.	5	Igazgatói iroda vezetője	3	3	IX., Vaskapu-u. 10. I.
5	Dr. Dömötörné Nőtel Elza	óraadó tanár	német, angol	Német Vb., VIIIa.; Angol IVa., VI., VII., VIIIa.; Műv. tört. Vb.	21	A VIIIa. o. főnöke	5	5	XI., Verpeléti-út 2. IV. 2.
6	Fialka Margit	rendes tanár	term. tud. szcs.	Termr. II., VI., VII.; Menny. tan Ia., IVa.; Egészségtan IIIb.; Oszt. fön. Ia.	18	Az Ia. o. főnöke, Term.-rajz szertár őre. Növ.-tani gyakorlatok vezetője	19	19	I., Naphegy-utca 33. IV. 22.
7	Filarszky Erzsébet	rendes tanár	mennyiségtan, természettan	Menny. tan VI., VII., VIIIb.; Term.-tan VII., VIIIa—b.	21	A VI. o. főnöke. Term.-tani szertár őre. Tandíjkezelő. Term.-tani gyakorlatok vezetője	12	10	XI., Horthy Miklós-út 39. I. 1.
8	Glock Klára	rendes tanár	rajz, kézimunka szcs.	Rajz I—IV.; Kézimunka IIIb., IVa—b.	18	Rajz-szertár és Ifj. könyvtár őre	15	15	VII., Damjanich-u. 28b. II. 18.
9	Dr. Győry Aranka	óraadó tanár	magyar, latin, műv. tört.	Magyar II., IIIb; Latin IIIb., VIIIa.; Műv. tört. VI.; Oszt. fön. II.	20	A II. o. főnöke. Műv. tört. szertár őre	4	4	I., Maros-u. 23. IV. 1.
10	Halbsch Elza	óraadó tanár	mennyiségtan, természettan, szépírás	Számtan Ib.; Szépírás Ia—b., II.; Gyorsírás IVb.	9	Talált tárgyak kezelője	4	4	IX., Kinizsi-utca 10. III. 1.
11	Jablonowsky Piroska	rendes tanár, igazgató-helyettes	magyar, tört.	Magyar IVa., VI.; Tört. Va., VI., VIIIb.	15	A IVa. o. főnöke. Tört. szertár őre	11	11	II., Győry-út 4. I. 4.
12	Jeszenszky Ilona	rendes tanár	magyar, földrajz, tört. szcs.	Földrajz Ia., IIIa—b., IVa.; Tört. IIIa—b., IVa.; Műv. tört. Va.	21	A IIIb. o. főnöke. Tanári könyvtár őre	26	19	XI., Kanizsai-u. 5. II.
13	Kaiser Erzsébet	óraadó tanár	német, angol	Első félévben: Angol IVb.	4	—	3	3	XI., Eszék-utca 9—11. IV. 4.

Sorszám	NÉV	Alkalmazás minősége	Szaktárgyai	Tanított tárgyak	Heti óra	Iskolai munka	Szolgálati éveinek száma	Szolgálati éveinek ebben az iskolában	Lakása
14	Kapi-Králik Jenő	rendes énektanár	ének, orgona	Ének Ia—b.; IIIa., IVa—b.; Egyházi ének V—VIII.; Zenetörténet VII—VIII.	15	Zeneszertár őre. Ének- és zenekar vezetője	8	8	IV., Deák-tér 4. I. 8.
15	Kell Klára	óraadó tanár	angol	Második félévben: Angol IVb.	4	—	—	—	V., Vilmos császár-út 26.
16	Kozma Gabriella	rendes tanár	mennyiségtan, természettan szcs., torna, szépírás	Menny.-tan II., IIIa—b., Va; Term.-tan IIIa—b.	17	A IIIa. o. főnöke. Biblia-órák vezetője. Tandíjkezelő	23	23	VII., Damjanich-utca 25a. I. 8.
17	Dr. Kring Miklós	rendes tanár	latin, történelem	Latin VI., VII., VIIIb.; Tört. VII., VIIIa.	21	Folyóiratok kezelője	6	3	XI., Alsóhegy-u. 42. I.
18	Lovas Sarolta	rendes tanár	német, angol	Német II., Va., VI.; Angol Va—b., VIIIb.	21	Az Va. o. főnöke. Irodalmi szerlár őre.	7	7	XI., Lenke-út 63. IV. 2.
19	Margitay-Becht Magda	óraadó tanár	német, francia, latin	Német Ia—b., IIIa—b.; Latin Va—b.	15	—	3	3	V., Wurm-u. 3. IV. 18.
20	Dr. Reuss Endréné	rendes tanár	testnevelés	Ia—b., II., IIIa—b., VI., VIIIa—b.	18	A tornaszertár őre	9	9	II., Gyorskocsi-utca 30. III. 2.
21	Ruttkay-Miklian Gyula	óraadó tanár	ev. hittan	Gyorsírás IVa., Va—b.	6	—	13	13	IV., Deák-tér 4. II. 11.
22	Ruzicska László	rendes tanár	ev. hittan	I—VIII.	24	A Gyámintézet vezetője. Hitszónok	11	6	XI., Váli-út 4. II. 2.
23	Dr. Siftár Kamilla	rendes iskolaorvos	egészségtan	IIIa., VII.	2	—	5	5	IV., Havas-utca 6. II.
24	Dr. Steinert Katalin	rendes tanár	termr., vegytan, földrajz, szépírás	Földrajz Ib., II., IVb., VIIIa—b.; Term.-rajz Va—b.	20	A VIIIb. o. főnöke. Földrajzi szertár őre. Kémiai gyakorlat vez.	9	9	Pestszentlőrinc, Foerster-utca 8b.
25	Télessy Dalma	rendes tanár	magyar, német szcs.	Magyar Ib.; Német Ia., II., IIIa—b., IVa—b.; Oszt. fön. Ib.	20	Az Ib. o. főnöke	31	30	VII., Amerikai-út 72. fsz. 3.
26	Dr. Veress Lászlóné	óraadó tanár	mennyt., termt.	Menny.-tan IVb., VIIIa.; Term.-tan IVa—b.	12	A IVb. o. főnöke. A Bajtárs Segítő Egy. vezetője	4	4	XI., Horthy Miklós-út 35. V. 5.
27	Vidovszky Kálmánné	óraadó tanár	magyar, francia	Magyar Ia., IIIa., Va—b., VIIIb.	17	Az Vb. o. főnöke. Önképzőkör vezetője	10	10	II., Szász Károly-utca 2. I. 14.
28	Dr. Zelenka Margit	rendes tanár	magyar, német, bölcselet	Magyar IVb., VII., VIIIa; Német IVa—b., VII., VIIIb.; Bölcselet VIIIa—b.	21	A VII. o. főnöke. Tanári könyvtár őre. Szembe vezetője	16	12	XI., Eszék-utca 13—15. II. 5.

Másvallásúak hittanórái. A református növendékeket ismét *Magi Erzsébet*, a római katolikusokat *Csókás Károly* belvárosi segédlelkész, az izraelitákat *Dr. Rosenblum Manó* vallástanár tanította, részben a rendes órarend keretében, részben a délelőtti hatodik órában.

Altisztek: Bánlaki Lajos r. iskolaszolga, Szabó László kapusfűtő. Bánlaki Lajosné és Jakubecz Ferencné takarítónők.

4. A tanárok irodalmi és társadalmi működése.

Dr. Bánkúti Dezső az evangélikus egyházegyetem tanügyi bizottságának előadója, az Orsz. Ev. Tanáregyesület (OETE) ügyvivő alelnöke, a Luther-Társaság főtitkára, az Orsz. Közoktatásügyi Tanácsban és Pedagógiai Filmbizottságban egyházunk képviselője, a Budapest—Kelenföldi ev. egyház tb. egyháztanácsosa, a pesti ev. egyházmegye törvényszékének bírája, számos egyesület választmányi tagja; a Protestáns Tanügyi Szemle és Ifjú Évek főszerkesztője. Cikkeket írt e lapokba, résztvesz az egységes középiskolai latin könyvek szerkesztésében; a Magyar Nyelvvédő Könyv szerkesztőbizottságának tagja volt. Különböző egyházi alakulatban előadást tartott a kufsteini emléktábláról, az ENOSZ tagjai előtt ismertette a díszterem képeit, bemutatta iskolánk épületét.

Fialka Margit a tanári kar kiküldöttje a Simonyi-, iskolabizottságban és képviselőtestületben, az OETE természettudományi szakosztályának jegyzője.

Glock Klára az Orsz. Magy. Képzőművésznők Egyesületének örökös tagja; 1937. decemberében önálló kállítást rendezett, képeivel a Műcsarnok kiállításain is szerepelt. Az Ifjú Évek kézimunkarovatának vezetője.

Dr. Győry Aranka az Ev. Nőegyesületek Orsz. Szövetségének jegyzője. A Szövetség kirándulásainak keretében ismertette a Deák-téri templomot. A Prot. Tan. Szemle, Ker. Igazság és Ifjú Évek állandó munkatársa.

Jablonowsky Piroska az OETE választmányi tagja.

Jeszenszky Ilona a tanári kar kiküldöttje a Simonyi-bizottságban, a Magy. Cserkészleányszövetség Helyi Tanácsának tagja. Ismertette iskolánk kufsteini emléktáblamozgalmát és leleplezési ünnepét a Magyar Nemzeti Kultúregyesületben, emlékbeszédet mondott Dr. Németh Ödönről a Simonyi-ünnepen.

Kapi-Králik Jenő orgonaművész és zeneszerző, a Deák-téri templom és a Lutheránia karnagya, a bányakerületi és egyetemes éneküygyi bizottság, az egyetemes énekeskönyvet előkészítő bizottság tagja, a Magyar Énekoktatók Orsz. Egyesületének választmányi, a Zeneszerzők Szövetkezetének jogdíjjogosult, a Művészeti Lexikon szerkesztőbizottsági tagja, a Gyermeklant új kiadását készíti elő. Egyházzenei művei budapesti és vidéki hangversenyeken és vallásos esteken szerepelnek, Balatoni Himnusza a Soproni Férfidalkör műsorán szerepel az orsz. dalosversenyen. Rózsavölgyi kiadásában megjelent „Térj magadhoz, drága Sion" korálelőjátéka, az Evang.

Népiskolában ádventi éneke, Tallinban egy női kara. Nagyzenekari művei közül előadásra kerültek: Nagygeresdi képek: Alkony, Répce partján (rádióban 1937. jún. 22.), Hol vagy István király? (rádióban játszotta az operaházi zenekar 1937. aug. 20-án), Margitszigeti szerenád (rádió márc. 18.) „Akinek a könnye pereg" dala arany babérkoszorút és oklevelet nyert. Orgonált az Egyet. Luther-Szövetség zeneakadémiai díszhangversenyén, vezényelt a Prot. Irod. Társ. jubileumi estjén. Egyházzenei cikkeket, ismertetéseket és bírálatokat írt különböző evang. lapokba, belső munkatársa a Keresztyén Igazságnak és Evangélikus Népiskolának. Az egyházegyetem megbízásából egyházzenei előkészítő munkálatot végez. Előadást tartott a középiskolai énektanításról az OETE soproni közgyűlésén.

Kozma Gabriella a FÉBÉ Ev. Diakonissza nőegylet választmányi tagja. 14 év óta ír a Bibliából részeket a Braille-írással a vakok számára és 13 éve leírja részükre a Fénysugár c. hitmélyítő folyóiratot. Bibliamagyarázó részeket terjeszt gépírással.

Dr. Kring Miklós egyetemi tanársegéd, proszemináriumi előadó, az OETE választmányi és a Collegium Hungaricum Szövetség tagja. Tanulmányokat, cikkeket és bírálatokat írt a Századokba, a lembergi Rocznik-be, a Prot. Szemlébe, a Prot. Tan. Szemlébe, az Ev. Életbe és a Ker. Igazságba. A Magyar Történelmi Társulat február 1-i ülésén felolvasást, a Misszióegyesület májusi összejövetelén előadást tartott. Felolvasása a Magy. Tud. Akadémia Szent István-Emlékkönyvében, előadása a Misszióegyesület lapjában jelent meg. A Révay és Tört. Társulat kiadásában megjelenő Magyar Művelődéstörténelem munkatársa.

Ruzicska László a pesti magyar evangélikus egyház képviselőtestületének tagja, a Magyar Luther-Társaság titkára, a Deák-téri Luther-Szövetség választmányi, a bpesti egyházmegye belmissziói bizottságának tagja, a Szarvasi Öregdiákok Szövetségének titkára, az Ifjú Évek kiadóhivatalának vezetője, az iskolai leánycserkészcsapat szervezőbizottságának tagja és lelkésze. Rendes istentiszteleti beosztásán kívül több alkalommal prédikált helyben és vidéken, előadásokat tartott és lelkészi szolgálatot végzett.

Dr. Siftár Kamilla egészségvédelmi előadásokat tartott a Székesfőváros Vilmos császár-úti, Váci-úti, Józsefvárosi és óbudai művelődési telepén és az Állami Gyermeklélektani Intézetben.

Dr. Steinert Katalin a Volt Növendékek Egyesületének elnöke, az OETE választmányi tagja.

Dr. Veress Lászlóné cikket írt az Ifjú Évekbe.

Vidovszky Kálmánné az Ev. Papnék Orsz. Szövetsége Otthonbizottságának tagja.

Dr. Zelenka Margit az OKTE választmányi tagja, az OETE humanisztikus szakosztályának jegyzője, a tanári kar kiküldöttje a Simonyi-bizottságban, az Ev. Nőegyesületek Orsz. Szövetségének főtitkára (mint ilyen több előadást tartott és cikket írt). A Deák-téri Luther-Szövetség választmányi-, az Ifjú Évek szerkesztőbizottsági-, a Leánycserkész-Szövetség szervezőbizottságának és helyi tanácsának, a Volt Növendékek Egyesületének tiszteleti tagja és a Luther-szoborbizottság tagja.

5. Az 1937-38. iskolai év története.

a) **Az év megnyitása.** Már augusztus 31-én voltak a javító-, szeptember 1-én a különbözeti és írásbeli, 2-án a szóbeli magánvizsgálatok. 1—2-án pótbeírás, 3-án a tanév ünnepélyes megnyitása; 4-én kezdtük a rendes tanítást.

b) **Az iskola elhelyezésében** ez évben nem történt változás. Újra nehéz volt a tizenharmadik osztály elhelyezése: ez csak a rajzteremnek osztályul való igénybevételével sikerült. Nagy gondot okozott az idegen hittanórák beosztása is.

c) **Két gyászeset** sújtotta iskolánkat ebben a tanévben. Egészen váratlanul halt meg december 26-án *Dr. Németh Ödön*, egyházunk közfelügyelője. Róla Értesítőnk vezető helyén emlékezünk meg.

Még október 20-án tért meg az Úrhoz *Mikolik Kálmán*, a Deáktéri iskolák 81 éves nyugalmazott igazgatója. Neve összeforrott ez iskolák történetével. Már a polgári iskola alapításakor itt működött mint elemi iskolánk tanítója, s a polgári leányiskolának félszázadon volt tanára. 1912—1919-ig a két iskola igazgatója volt, s szétválásuk után a polgári iskola igazgatója maradt 1926-ig. Sokoldalúsága szeretetreméltó egyéniséggel párosult, s nyugalombavonulása után sem szakadt el kedves iskoláitól, hanem minden lehető alkalommal bejött ide. Nagyon fog hiányozni az ő kedves jelenléte iskolánk életében. De ha el is távozott nemes életmunka után, emléke itt él falaink között, és él főleg sok ezer családban, melynek gyermekét jósággal nevelte.

Nagy halottaink emlékét kegyelettel őrizzük!

Őszinte örömmel vettünk részt abban az üdvözlésben, melyben *D. Raffay Sándor* püspököt hívei részesítették abból az alkalomból, hogy a legmagasabb kitüntetésben részesült, s a *titkos tanácsosi címet elnyerte*. Ez az elismerés nemcsak a püspöké, hanem egész evangélikus egyházunké, s így mindnyájunk boldog érzését tolmácsolták a szónokok. Kérjük a Mindenhatót, hogy még hosszú munkás életben adja meg püspökünknek tervei beteljesedését.

d) **Tanári kar.** Régi tanáraink közül ez évben már nem tanított *Dr. Láng Margit*. Tizenhat évi munkájával segített középiskolánk megalapításában, értékes tanári egyéniségével példát mutatott kartársainak. Róla is Értesítőnk egyik első cikke szól részletesen. Hű szolgálatai elismeréséül éppen karácsonykor tüntette őt ki D. D. Raffay Sándor püspök előterjesztésére az egyházegyetem felügyelője, D. báró Radvánszky Albert, a gimnáziumi igazgatói címmel. A növendékek és kartársai szeretete és hálája kíséri kartársunkat a nyugalomba is.

A tanári kar egészségi állapota ez évben elég kedvezőtlen volt, úgyhogy többször kellett szakhelyettesítéssel pótolni beteg kartársainkat. Az év elején öt heti szabadságon volt *Filarszky Erzsébet*; óráit VI. (mennyiségtan) Fialka Margit, VII., VIIIb. (mennyiségt.) Halbsch Elza, VII., VIIIa., VIIIb. (természettan) Dr. Veress Lászlóné, a VI. osztályfőnökségét Dr. Kring Miklós látta el. — *Vidovszky Kálmánné* kis fia súlyosbetegsége miatt november 13. — január 19. közt volt hatóságilag kitiltva az iskolából; magyar óráit Télessy Dalma (Ia.), Dr. Bánkúti Dezső (IIIa.), Dr. Győry Aranka (Va.), Jablonowsky Piroska

(Vb., VIIIb.) vette át, az Vb. osztályfőnöke ez alatt Margitay-Becht Magda volt. — *Dr. Dömötörné Nötel Elza* februárban és márciusban volt távol az iskolától; óráit Kell Klára (IVa. angol), Hugyecz Magda tanárjelölt (VI., VII. angol) látta el, az Vb. németjét Margitay-Becht Magda, ugyanott a művészettörténetet Jeszenszky Ilona, a VIIIa. németjét Dr. Zelenka Margit, angolját Lovas Sarolta tanította, végül a VIIIa. osztály főnöke Dr. Kring Miklós volt. — Végül *Kaiser Erzsébet*, ki már az első félévben is többször volt kénytelen betegség miatt mulasztani, karácsony után lemondott óraadói állásáról, ettől fogva a IVb. angol óráit Kell Klára, nyelvmesternő, iskolánk volt óraadója vette át. Őszinte sajnálattal kellett leköszönését tudomásul vennünk, mert szaktudása, szeretetreméltó egyénisége, kiváló nevelői munkája mindenki előtt kedveltté tette a fiatal tanárt. Bízunk benne, hogy pihenése helyreállítja egészségét.

Egyes ifjúsági egyesületek vezetésében is változás történt. A Bajtárs-Segítőegyesületet *Dr. Veress Lászlóné* vette át Fialka Margittól, ki oly nagy szeretettel és hozzáértéssel munkálkodott érdekében egy évtizeden át. A reformátusok Soli Deo Gloria Pálóczy Horváth Márta-kiskollégiumát ez évben *Bucsi Ágnes* vezette. A művészettörténeti szertár őre *Dr. Győry Aranka* lett.

Egymás munkájának megismerésére látogattuk tanártársaink óráit. Az *igazgató* 120 alkalommal végzett osztálylátogatást, *Kovács Lili* tanárjelölt mennyiségtan- és természettanórákon látogatott. *Bemutató órákat* is tartottunk: *Dr. Zelenka Margit* (VIIIb. bölcselet), *Dr. Steinert Katalin* Vb. vegytan (bírálta Fialka Margit), *Dr. Kring Miklós* VIIIa. történelem (Jablonowsky Piroska), *Margitay-Becht Magda* Va. latin (Dr. Győry Aranka), *Kapi-Králik* Jenő VII. zenetörténet (Dr. Bánki Lászlóné). Ez órák tanulságait módszeres értekezleteken beszéltük meg. Itt adta elő dolgozatát a művészettörténet kapcsolatáról a gimnázium többi tárgyaival *Dr. Győry Aranka*, a II. félévi módszeres értekezleten pedig minden szaktanár beszámolt új tanmenetének készítési elveiről.

e) **Felügyelet, látogatás.** *D. D. Raffay Sándor* püspök május 9-én látogatta a tanítási órákat, s szerető szavakkal buzdította az utolsó tanítási napon megjelent VIII. osztályos növendékeket. Őszinte örömünk volt, hogy a szeretett főpásztor személyesen is meggyőződött iskolánk nevelő munkájáról, tanáraink buzgó törekvéséről.

Mint a tankerületi kir. főigazgató által általános tanulmányi felügyelettel megbízott iskolalátogató *vitéz Szabó István Andor* c. igazgató január 18, 20, 21, 22, 25. napjain látogatott, s az utolsó napon tartott értekezletet. Mint tanulmányi felügyelő volt itt *Dr. Kondói Kiss József* (gyorsírás), *Dr. Kónya Sándor* (angol), *vitéz Dr. Pálfi János* (történelem), *Dr. Renner János* (természettan). Az evangélikus vallástanítást *Dr. Gaudy László*, vallástanítási igazgató, a reformátust *Koszorus István*, szakfelügyelő ellenőrízte.

Egyházunk vezetői közül *Dr. Hittrich Ödön*, iskolai I. felügyelő, *Dr. Renk Ernő*, iskolai II. felügyelő, *Broschko G. Adolf*, tb. esperes és *Becht Albert* közgondnok volt itt legtöbbször.

f) **Szülői értekezletek.** Október 30-án nagyszámú szülő előtt *Bozzay Zoltán*, ny. c. tanker. főigazgató ismertette az iskolaszanatóriumot, vetített képekkel is kísérte előadását. Utána *Dr. Bánkúti*

Dezső igazgató jellemezte az *iskola jótékony munkáját*. Mivel ez iskolánkra igen fontos, közöljük előadásából a következőket: Elmondotta, hogy az előző iskolai évben 147 tanuló részesült *tandíjkedvezményben* közel 11 ezer P összegben; az egyház e jótéteménye mellett a segítőegyesület — melyet kb. 25 éve alapítottak még a polgári iskolában — 2600, a Gyámintézet 250, a Volt Növendékek Egyesülete és Önképzőkör 100—100 P-vel támogatta a szegényeket. Tandíjat, érettségi díjat fizettek meg rászorulóknak, kik esetleg tanulásukkal nem érhettek el tandíjkedvezményt, de jó magaviseletükkel a segítségre érdemesek voltak. Karácsonykor 66 tanulónk kapott teljesen új *ruhaneműt* és 200 idegent *vendégelt* és *ajándékozott* meg az iskola: ez már jótékonyságra nevelés is. Ugyanígy a cserkészlányok *vándorkosara* is, mely több szegény anyának nyujtott babakelengyekölcsönt. A magyaros *ruha* elrendelésekor sokaknak szereztük be e ruhát, új növendékeinket különösen figyelemmel kísérjük s úgyszólván iskolába lépésükkor segítjük; *télikabátot* vettünk olyan tanulónak, kinek nem volt meleg ruhája. Ez már *egészségvédelem*. — Az *iskolaorvos* mindennap itt van, minden növendéket alaposan megvizsgál rendelőjében s tavaly májusig 600 esetben adott orvosi tanácsot. — Két évben *nyaraltatást* rendeztünk Kőszegen, hová olcsón mehettek tanítványaink, rászorulókat ingyen vagy mérsékelt díjért vihettünk az egészséges városba; elősegítettük a *cserkésztáborozást* is. Év közben *tejellátásról* s *ingyen ebédről* gondoskodunk. E nyáron 2400 P-vel 21 növendékünket vittük ki *Kufsteinba*. Ez nemcsak üdülés volt, hanem *szellemi élvezet és művelés is*. Erre szolgál *1300 tankönyv*, melyet használatra olcsón vagy ingyen bocsátunk tanítványaink rendelkezésére, az önképzőkör *színház-, hangversenyjegyeket* ad érdemeseknek, *pályázatok* jutalomdíjaival és könyvjutalmakkal tűntet ki, a Bajtárs pedig évvégi segélyekkel. De berendezett az iskola egy könyvtárat, melyben az ú. n. *kötelező olvasmányok* 20—20 példányban vannak meg, s így a tanulók ezeket egyszerre olvashatják, épígy latin és angol szövegeket is. Az V-be más iskolából átlépők *különbözeti vizsgáját* három havi angol tanfolyammal könnyítjük meg, ami anyagilag sokkal kedvezőbb, mint a nyáron otthon történő tanulás. Végül a német nyelv tanárai ez évben önként vállalták, hogy *ingyenes német társalgó és gyakorló órákban* oktatják a tehetséges szegényebb tanulókat; három csoportban tanulnak e növendékeink. Igen nagy érdeklődés van e tanfolyamok iránt, ami szükségességüket mutatja. — Régi hivatásához híven egy növendéknek *angol tanulmányútra 400 P kölcsönt adott* a Bajtárs, egy tanuló *görögtanulását* fizette, végül egy gyermek *gordonkatanításának* költségeit is fedezi az iskola. — *Mindennek biztos alapja az a havi 30 fillér, melyet minden tanulónk fizet*, még a szegény is, mert ő többszörösen kapja vissza befizetését, s éppen a szegény tanuló érdekében maradunk meg e régi szokás mellett. Ez *nevel is jótékonyságra*, mint ahogy a Nyomorék Gyermekek, gyermeknapi gyűjtésben való részvétel, a Gyámintézetben folyó szeretetmunka is erre a jótékony életre kíván nevelni. Végül önmagának gyűjt a tanuló, mikor a *Községi Takarékpénztár perselyét* átveszi és bele elhullandó filléreit gyűjti. Nemcsak beszélünk takarékosságról és jótékonyságról, hanem gyakoroljuk is azt minden eszközzel.

A szülőkkel szorosabb kapcsolatot teremtettek a *szülői teaestek.* Ez évben lehetőleg osztályonként rendeztük őket. Így egykorú gyermekek szülei, egymáshoz közelállók társasága került össze. Az illető osztályok tanulói kis műsorral kedveskedtek, utána néha órákig folyt a beszélgetés szülők és tanárok között. Hat teaestünk volt: Iab., II—IIIab., IVab., Vab., VI., VII—VIIIab. Ezek jövedelme is tekintélyes volt (1228 P), s lehetővé tette a kufsteini költségek végleges rendezését. Legnagyobb anyagi eredményt a VI. és II—III. osztály érte el buzgalmával.

g) **Növendékeink száma** már múlt évben elérte az elhelyezhető legmagasabbat. Ez évben is volt némi emelkedés, főleg protestáns részről. Beírt létszámunk 584 (tavaly 578). Ebből evangélikus 343 (tavaly 336), protestáns 459 (tavaly 442), emelkedés tehát 17. Párhuzamos volt az I., III., IV., V. és VIII. osztály. Annyiban történt csak változás, hogy múltévi gyenge két első osztályunkat összevontuk, a nem idevalókat eltávolítottuk, s így erős, minden tekintetben jó II. osztályt kaptunk. Az összevonás művelete nem ment könnyen, mert a legtöbb szülő nem tudta méltányolni az iskola szempontjait, melyekkel a kiválasztást végezte akkor, mikor már egyévi tapasztalat mutatta meg, ki való középiskolába, ki nem.

h) **Tanítás és nevelés.**

I. *A tanítás az egész iskolában a leánygimnáziumi tanterv szerint folyt;* az I—III. osztályban az új tanterv volt érvényben, így a III. osztályosok latint tanultak, ami a túlterhelés enyhítése szempontjából igen helyesnek bizonyult, mert így hosszabb idő fordítható majd e nyelv tanulására. Tanítottunk a bányakerületi evangélikus püspök engedélyével (1365/1935. sz.) a VII. és VIII. osztályban *zenei történetet;* az egyházi ének tanítása végett a IV. osztályban két énekóra volt, az V—VIII. osztályos evangélikus tanulók meg heti egy órában *egyházi éneket* tanultak, ami külön egyházi énekkar szervezését tette lehetővé. Az V. osztályba más iskolából jött tanulók részére *Lovas Sarolta* tanár vezetésével eddig is jól bevált *háromhavi angol tanfolyammal* könnyítettük meg a különbözeti vizsgálatot.

Ez évben is negyvenötperces órákban folyt a tanítás, s így a rendkívüli tárgyak, gyakorlatok, idegen hittanórák, ifjúsági egyesületek munkája mind a délelőtt történhetett, ennek Budapesten igen nagy előnye van.

A Dr. Pintér Jenő főigazgató-rendezte tanulmányi versenyben ez évben is négy növendékünk vett részt: a magyarból, latinból, történelemből és földrajzból. *Oravecz Edit* a földrajzból harmadik lett (tanára Dr. Steinert Katalin).

Pintér főigazgató nyelvvédő pályázatára sok pályamunkát küldtek be tanulóink, s ketten nyertek dícséretet és könyvjutalmat: *Cziráky Julia* VII. és *Spirka Izabella* VIIIa. o. tanuló. Iskolánk volt az egyetlen leányközépiskola, amely sok év munkájának eredményeként ilyen eredményt ért el.

II. *Rendkívüli tantárgyak.*

1. *Görög nyelv* a felső osztályok tanulói részére heti 2 órában. Havi tandíj 5.— P. Résztvett benne: Csepcsényi Jolán, Csiszár Ilona

VII., Bogyó Ágnes, Molnár Margit VIIIa., Habersack Gerda VIIIb. o. tanuló. Tanította *vitéz Dr. Dengelegi Lajos*, a fasori evangélikus gimnázium tanára.

2. *Német nyelvi gyakorlatok.* Három csoportban heti 2 óra, ingyenes.

a) *I—III. osztályosok részére.* Főként a nyelv elsajátítása céljából, beszélgetés alapján, segédkönyv nélkül. — Résztvett benne 61 tanuló. Tanár: *Télessy Dalma.*

b) *IV—V. osztályosok részére.* A mai gyakorlati német nyelv gyakorlása folyóiratok, napilapok segítségével. — Résztvevők száma: 25. Tanár: I. félévben *Dr. Dömötörné Nőtel Elza*, II. félévben *Margitay-Becht Magda.*

c) *VI—VIII. osztályosok részére.* Különös tekintettel az érettségikor szükséges fordításra, főként erre készít elő. — Résztvevők száma: 44. Tanár: *Dr. Zelenka Margit.*

3. *Zenetörténet* a VII. és VIII. osztályban mint kötelező rendkívüli tárgy heti egy órában, díjtalanul. Tanította: *Kapi-Králik Jenő.*

4. *Kézimunka* a IV. osztályosok részére ingyen a délelőtti tanrend keretében heti 2 órában (az I.—III. osztályban t. i. újra kötelező a kézimunka). Résztvett benne 31 tanuló, Tanította: *Glock Klára.*

5. *Művészeti rajztanfolyam* heti 2 órában, havi tandij 4.— P. Tanulta 12 növendék. Tanár: *Glock Klára.*

6. *Ének- és zenekar.*

a) *Az énekkar* 188 taggal heti 1½ órában tartotta próbáit. Munkatervén idén is a régi evangélikus egyházi szerzők és az új magyar karirodalom megismerése szerepelt. Műsorán levő művek: Gulmpeltzhaimer: Óh Uram, kérlek, szánj meg; Praetorius: Fohász; Kodály: Gergelyjárás; Bárdos: Ősz-kánon; Gárdonyi: Szabadságkánon; Kodály: Tréfás kánon; Kapi-Králik: Óh, jer Sion; a Himnusz és Hiszekegy.

Szereplései: Az egyetemes gyűlést megnyitó vallásosesten (nov. 11.), hazafias ünnepélyen (márc. 15.), rádiós istentiszteleten a Deák-téri templomban (május 1.), a Kerepesi-temetőben Papp-Váry Elemérné sírjánál (május 21.) és az iskola egyházi énekkarával, kamarazeneegyüttesével közösen tartott nagysikerű hangversenyen május 7-én. (Ennek műsorát ünnepélyeink beszámolójában közöljük.)

b) *Az egyházi énekkarba* az V—VIII. osztályok evangélikus növendékei tömörültek. A régi evangélikus karirodalom (Othmayr, Praetorius, Gebhardi, Luther stb.), ritmikus korálok és régi magyar népénenek megismerésén kívül legkiemelkedőbb teljesílménye Schütz: Wie ein Rubin... egyházi hangversenyének a bemutatása, mely középiskolai énekkarral első ízben szólalt meg.

Szereplései: a bányakerületi közgyűlést megnyitó vallásosest alkalmával (okt. 6.), a reformáció emlékünnepélyén, ahol nálunk ismeretlen Luther-korálokat mutatott be Kapi-Králik Jenő tanár bevezető magyarázatával, rádiós istentiszteleten a Deák-téri templomban (okt. 31.), a fiúgimnáziummal közösen rendezett gyámintézeti sajtó-esten (nov. 23.), a Deák-téri Luther-Szövetség Luther-szobor-ünnepélyén (ápr. 4.).

E két énekkaron kívül szerepeltek *osztályegyüttesek* is. A IVa. és IVb. osztály és a kamarazenekar a Német Nőszövetség estjén, a VII. osztály evangélikusai egy német istentiszteleten (dec. 5.), továbbá az újpesti evangélikus templom vallásosestjén (ápr. 3.) a VIII. osztályosokkal együtt.

c) *A kamarazenekar* 12 taggal a Schütz: Wie ein Rubin... egyházi hangverseny zenekari részével foglalkozott és Telemann hangversenyével négy hegedűszólamra.

A házi zene fokozottabb művelésére két Blockflötét (furulya) szereztünk be, melyeken Csoma Aranka és Varga Irma IIIa. kezdték meg a rendes tanulást, hozzájuk társult harmadiknak Fleps Gerta VII. o. t. Ugyancsak a házi zene és a kamarazene ápolására a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolában gordonkázni tanuló Bede Opika II. osztályos növendék tandíját fedezi iskolánk; erre a célra az Önképzőkör és a Bajtárs ajánlott fel egy összeget, melyet májusi hangversenyünk jövedelméből egészítettünk ki.

6. *Tánctanfolyam* szeptember-november hónapokban, záró bemutatója november 27-én volt. Tandíj 12 P, résztvett benne 45 növendékünk és a testvér fiúgimnázium 25 tanulója. Tanította *Schuller Valéria* tánctanár, a Kelenföldi Evangélikus Leányegyesület elnöke.

III. *Gyakorlatok.* A természettudományok gyakorlati tanítása érdekében ez évben már a VII. osztályban természettani gyakorlatokat is rendeztünk a múlt évben kezdett gyakorlatokon kívül. Jól berendezett előadótermünkben, nagy gonddal kiegészített felszerelésünk felhasználásával lelkes örömmel dolgoztak a növendékek tanáraik útmutatása szerint,

1. *Növénytani gyakorlatok.* Vezette Fialka Margit tanár. Kiegészítik és elmélyítik a növénytan tanulását. Heti 2 órában a VI. osztály 12 növendéke vett részt, névszerint: Bánkúti Judit, Csoma Róza, Falussy Klára, Kozma Márta, Lisszer Ágnes, Lőrinczy Aranka, Lőrinczy Gizella, Molnár Vera, Schrecker Éva, Stéberl Ilona, Szalay Katalin és Tas Gabriella. Évi díj 10.— P volt, ezért a tanulók a munkához szükséges minden felszerelést és anyagot kaptak.

A gyakorlatok anyaga főbb vonásokban: a növények makroszkopos vizsgálata, boncolás, ragasztás, rajzolás. A növény belső szerkezete, mikroszkopos vizsgálatok. A növényt építő anyagok kémiai szerkezete. Életjelenségek, kísérletezés. Rendszertani munka, növényhatározás. Kirándulások.

2. *Vegytani gyakorlatok.* Vezette Dr. Steinert Katalin. A vegytan tanítását laboratóriumi gyakorlatokkal egészítettük ki. A gyakorlatokban 49 tanuló vett részt: André Sarolta, Balla Zsuzsanna, Bárdi Edit, Bede Piroska, Bocskay Jolán, Cseszany Mária, Csomay Piroska, Dienes Edit, Fekete Éva, Habinstroh Gabriella, Hazay Judit, Horvát Gabriella, Jakobei Márta, Kalocsay Gabriella, Knechtsberger Teodora, Koós Judit, Lupescu Éva, Margalit Gabriella, Mándy Mária, Miklós Marianna, Szotvori Nagy Zsófia, Odorfer Magda, Rácz Zsuzsa, Sipos Margit, Spuller Sarolta, Tóth Klára Va., Andreics Etelka, Bánfai Margit, Boglyas Margit, Clementis Ilona, Domony Erzsébet, Fedor Éva, Fehér Antónia, Hajdu Márta, Kacsóh Judit, Kelemen Kornélia, Koncz Mária, Lichtmann Mária, Oberländer Sarolta, Peske Valéria,

Plank Magda, Ráth Viola, Sándor Judit, Schanzer Klára, Tóth Éva, Vágó Márta, Váradi Livia, Zoltán Mária, Zsiray Lenke Vb. A résztvevők a gyakorlati díj fejében vizsgálandó anyagot, a kísérletezéshez szükséges felszerelést és kémszereket kaptak.

A gyakorlatok anyaga a következő volt: a láng, gyakorlatok üvegcsővel, fizikai változás, kémiai változás, kísérletek a vízzel, hidrogéniummal, kénnel, kéndioxiddal, kénsavval, a kén vegyületei fémekkel, kísérletek a levegővel, oxigéniummal, jóddal, szalmiákkal, ammoniákkal, salétrommal, foszforral, szénnel, vízüveggel, nátriummal, káliummal, szódabikarbónával, dolomittal, gipsszel, cinkkel, aluminiummal, vassal, rézzel és ezüsttel.

3. *Természettani gyakorlatok.* Vezette Filarszky Erzsébet tanár. A II. félévben kezdtük e gyakorlatokat a VII. osztállyal, hetenként 2—2 órában 2 csoportban. A szertár évi beszerzései, csekély kivétellel, ezt a célt szolgálták. 55-ös létszámú osztályból 7 nem fizető és 33 fizető (à 5 P), összesen 40 tanuló vett benne részt. Név szerint: Bacsó Lenke, Balogh Éva, Bretter Éva, Csia Magda, Déry Hedvig, Domony Katalin, Falussy Ágnes, Fleps Gerta, Frisch Gabriella, Gécs Irén, Glatz Katalin, Halászy Juliska, Hadnagy Livia, Jovanovits Éva, Kállai Erzsébet, Kempfner Vera, Kessler Gerda, Klein Ágnes, Klein Éva, Koch Olga, Konrád Lili, Korbély Anna, Kovács Olga, Kuti Ilona, Landgraf Gabriella, Moravcsik Erzsébet, Munk Mária, Pajor Márta, Péterfi Mária, Rosstauscher Hanna, Rózsás Eszter, Sikli Ilona, Szabó Ilona, Székely Sára, Szirmay Erika, Taschner Ilona, Wack Mária, Weisz Hedvig, Weisz Melánia, Zulauf Etelka. A befolyt összeget eszközök beszerzésére használtuk fel.

15 gyakorlat volt a VII. osztályos anyag minden részéből: térfogat, tömegmérések; mozgás megfigyelése Mikola-csövön: fonálingák lengése; erők összetevése, lejtőre helyezett test egyensúlya; surlódás, súlypontmeghatározások; Archimedes törvénye alapján szilárd testek, folyadékok fajsúlya; úszás törvénye: folyadékok fajsúlyának mérése légnyomás csökkentésével; fényvisszaverődés; fénytörés: planparalell lemezek; fénytörő hasáb; homorú tükör; optikai lencsék; távcsövek összeállítása; színképek megfigyelése; fényelhajlás és interferencia-jelenségek.

IV. a) *Ifjúságunk vallásos nevelése.* Növendékeink a körzetükbe eső templomot látogatták, a Deák-téren a reggel fél 9 órakor kezdődött ifjúsági istentiszteletek látogatása volt általában kötelező. A *Gyámintézeten* és a Kozma Gabriella tanár vezette *bibliaórákon* kívül résztvettek a budapesti vallástanárok április 6. és 8. napjain tartott *hiterősítő előadásain* is, s ekkor a konfirmáltak mind Úrvacsorához járultak. — Május 10-én volt az iskola *bűnbánati napja*; a díszteremben történt előkészítésen a vallástanár, az igazgató és Gaeng Márta VIII. o. tanuló, a Gyámintézet ifjúsági elnöke szólt az ifjúsághoz; majd a konfirmált tanulók tanáraikkal együtt az Úr asztalához járultak. Az Úrvacsorát vallástanárunk Benkő István s. lelkésszel együtt szolgáltatta ki. Ez évben a szülők közül is többen csatlakoztak hozzánk.

Konfirmációi oktatásban ez évben 52 tanulónk részesült, legnagyobbrészt a Deák-téri magyar egyházban.

Tanulók az udvaron.
(Háttérben a Deák-téri templom.)

Fönt: Munkaóra, gyakorlat.
Lent: A Deák-téri díszterem (egyházi gyűlések helye).

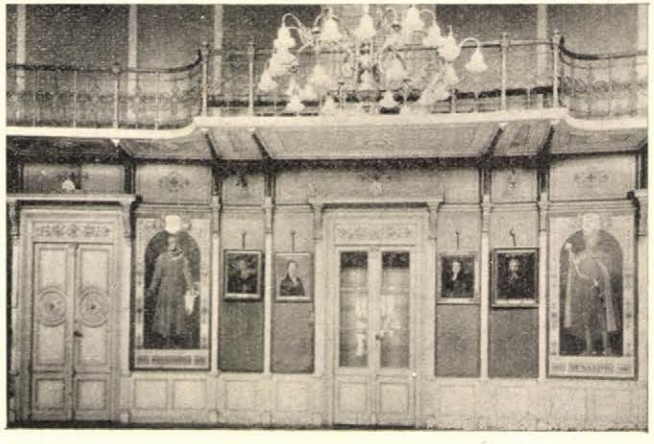

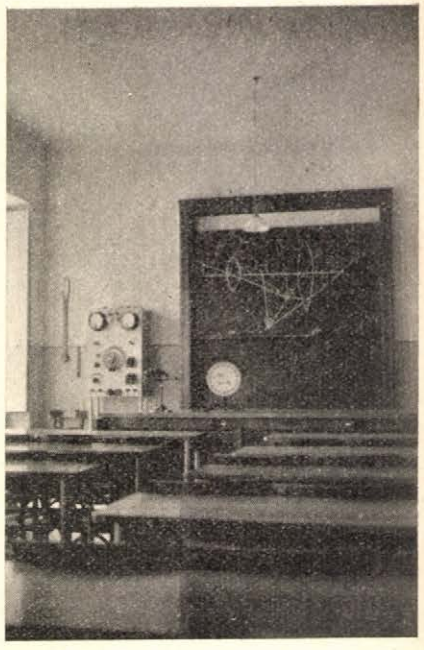

Természettani előadó- és munkaterem.

Másvallású növendékeink is eleget tettek vallási kötelezettségeiknek. A húsvéti szünet előtti héten voltak a református csendes napok, unitárius áhitatnapok, s római katolikusok lelki gyakorlatai.

b) *Lelki nevelés* volt az, hogy a *takarékosság* gyakorlására a Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztár perselyei útján szoktattuk a gyermeksereget. De ezt a nevelési célt szolgálta az az eredményes munka, melyet a karácsonyi szünetben kezdett meg Fialka Margit és Dr. Steinert Katalin tanár tanulóink körében: a *narancshéjgyüjtés*. Egészen meglepő eredményt értünk el e hulladék feldolgozásával és értékesítésével: 805 P összeget kaptunk gyógyárucégektől a narancshéjért, s e pénzen három modern mikroszkópot vettünk természettudományi szertárunknak. Összesen 274.33 kg. narancshéj került eladásra, legtöbbet a II. osztály gyüjtött (69.35 kg.-ot), utána a IVb. (35 48 kg.-ot); a rendezéssel járó munkában (mérés, válogatás, osztálygyüjtés egyéni grafikonkimutatása) a VIIIb. és Va. buzgólkodott legjobban. Éppígy szép sikerrel folytatta májusban, a narancsidény befejeztével Dr. Steinert Katalin tanár az *orvosságos üvegek gyüjtését*, ezek ellenértékeképpen pedig vegytani szertárunkat látja el egy cég megfelelő üvegekkel. E lelkes gyüjtőmunka megtanította a gyermekeket arra, hogy mindent meg kell becsülni, mert mindennek megvan a maga értéke, melyet ki nem használni vétkes könnyelműség.

V. a) *Szemléltetés*. Két *vetítőgépünket* a rendes tanítás keretén belül sokszor alkalmaztuk, az állam filmoktatásába azonban nem kapcsolódhattunk be. Két *beszélőgépünk* is segített a nyelvi és zenei tanítás munkájában. Az iskolában mutattuk be Dr. Jeszenszky Árpád, földmívelésügyi miniszteriumi főtanácsos mozgóképeit a magyar *selyemhernyótenyésztésről* (a miniszter engedélyével), s külön előadásban nézte meg egész iskolánk a Tivoli-mozgóban *Herczeg Ferenc Pogányok* című regényének filmváltozatát. — Két előadásban szórakoztatta tanulóinkat *Pintér Imre*, a régi Népszínház művésze. — Megfelelő *színházi előadásokat* sokszor látogattak tanulóink: az Operaház, Nemzeti Színház ifjúsági előadásai, továbbá a Székesfővárosnak a Városi Színházban rendezett előadásai voltak sok tanulságos élvezet szerzői. A jegykezelés munkáját újra a régi buzgalommal és hozzáértéssel végezte *Bérces Ilona* tanár, az igazgatói iroda vezetője.

b) *A tanulmányi kirándulások* sorát még előző nyáron kezdtük *Kufsteinban*, mikor nemcsak e szép várost és vidékét ismerték meg kiutazott tanulóink, hanem messzibb helyeket is. (Erről Értesítőnk első beszámolója tájékoztat.)

Egész évben változatos utakat tettek tanulóink. Ezek beosztása, rendezése és intézése *Jablonowsky Piroska*, igazgatóhelyettes ráter mettségét dícséri.

Több ízben vett részt iskolánk a *Székesfőváros* tanulmányi kirándulásaiban. Még ősszel V—VIII. osztályosaink közül 25 csatlakozott az ötnapos *bécsi*, 20 az egynapos *pécsi* kiránduláshoz. Májusban 50 növendék kereste fel műemlékekben gazdag városunkat, *Egert*.

Húsvétkor ugyancsak 18 felső osztályos tanuló indult 12 napos tanulmányútra *Olaszországba*; ők a MEFHOSz szokásos húsvéti

kirándulásába kapcsolódtak bele. Róma, Nápoly (Pompeji), Firenze és Velence örök értékeit ismerték meg gondos tanári vezetés mellett.

Nagyobb kirándulásokat csak az ősz folyamán tudtunk tenni. Tavasszal a kedvezőtlen időjárás, továbbá a forgalmat megzavaró budapesti eucharisztikus kongresszus tette a megmozdulást lehetetlenné. Ősszel voltak a II. és IIIb. osztályosok *Fóton* a népviselet tanulmányozására, a IIIab. osztály tanulói *Visegrád—Nagyvillámon*; a IVab. *Alsódabas—Gyón—Ócsán* Kossuth László sírját, Gyóni Géza szülőfaluját és -házát, továbbá az ócsai református műemléktemplomot tekintették meg. Ez évről-évre ismétlődő kirándulásunk támogatásáért és a szíves vendéglátásért őszinte köszönet illesse Murányi György, gyóni ev. lelkészt. — A felső osztályok tanulói egynapos autobuszúton *Győr—Pannonhalma—Csesznek—Zirc—Veszprém* nevezetességeit tanulmányozták. Különösen hálás köszönetet mondunk a vezetésért és szíves fogadtatásért Turóczy Zoltán győri ev. lelkésznek, továbbá Dr. Csóka Lajos pannonhalmi főiskolai tanárnak.

A megszokott *szaktárgyi*, előírt *osztálykirándulások* közül kiemeljük, mint ezévi különlegességet, a nyomtatványkiállítás (IV—VIII.), az állami pénzverőintézet (Vb).), a virágkiállítás (VI.), Glatz Oszkár festőművész műtermének (VI—VII.), az Ernszt-múzeum Pólya-emlékkiállításának (VI—VIII.), a Petőfi-Társaság nagygyűlésének (VI—VIII.), végül az OTI képességvizsgálóintézetének (VIII.) látogatását.

Végül június 3-án külön hajón ment iskolánk egész növendékserege és tanári kara sok szülővel *Nógrádverőcére*. Itt kellemes szórakozással telt el a nap, mely kedves emléke lesz mindenkinek, aki jelen volt.

VI. *Megemlékezések, ünnepélyek.*

a) Az iskolai év elején szokásunkhoz híven *kimentünk tanítványaink küldöttségével elhúnyt tanáraink sírjához.* Szeptember 15-én a Kerepesi-temetőbe mentünk. Ott elősz*ö*r *vitéz Dr. Kendeh-Kirchknopf Gusztáv* sírja előtt állottunk meg, s itt Kapi Králik Jenő tanár, majd *Vidovszky Kálmán* sírjához mentünk, ott Ruzicska László vallástanár, végül *Dr. Bexheft Ármin* sírját kerestük fel, s itt az igazgató szólt az elhúnytról a nagy számban megjelent ifjúság előtt. Szeptember 17-én a Farkasréti-temetőben *Dr. Szelényi Ödön* sírjához vonultunk, s újra velünk volt Szántó Róbert kelenföldi lelkész, ki őt annak idején temette. Dr. Bánkúti Dezső beszélt.

Október 20-án a díszteremben az egész ifjúság előtt jellemezte az igazgató az aznap elhúnyt ny. igazgatónak, *Mikolik Kálmánnak* nemes egyéniségét. Temetésére a növendékek küldöttsége ment a tanári kar vezetésével, s Dr. Renk Ernő iskolafelügyelő búcsúzott tőle a testvériskolák nevében.

b) *Ünnepélyeink:*

1. *Az aradi vértanuk emlékét* a bányakerület közgyűlése miatt már október 2-án megünnepeltük, az önképzőkör beszédpályázatán első beszédét Vértessy Marietta VIIIa. osztályos tanuló mondta el; 6-án istentiszteletre mentünk.

2. Október 28-án számoltunk be *kufsteini emléktáblaleleplezésünkről*. Ennek a fontos ünnepélynek részletes beszámolója Értesítőnk elején olvasható.

3. Október 31-én a Gyámintézet rendezte *reformációi emlékünnepét*. Ruzicska László tanár és Takáts Paula VIIIa. o. tanuló mondtak beszédet, s a műsor keretében az énekkar régi Luther-énekeket mutatott be.

4. November 23-án a fasori gimnázium *Gyámintézetével közös estet* rendezett *Gyámintézetünk*.

5. December 7-én a díszteremben összegyüjtött egész ifjúság előtt *egyházunk 150 éves történetét* ismertette az igazgató.

6. December 18., 19. napjain előadták a növendékek *Berczik: Himfy dalai* c. vígjátékát. A sok ügyes szereplő közt is kitűnt Debrődy Klára és Takáts Paula (Kisfaludy Sándor), Gr. Haller Margit és Oravecz Edit (Szegedy Róza), Gröner Éva és Péterfi Mária (Bíróné), Koch Olga és Popper Zsuzsa (Szalóky Péter), Szalay Katalin és Ungár Éva (Bay Annuska).

7. December 22-én volt a Bajtárs *karácsonyi vendégelése*.

8. Március 5-én az iskola *cserkészcsapata* avatta új cserkészeit, 20-án pedig zászlóját. A zászlóanya tisztét Dr. Bartha Miklósné, OTI igazgató neje, vállalta.

9. *Március 15-én* az önképzőkör ünnepélyén Cziráky Julia VII. mondotta el beszédpályázaton első beszédét.

10. Április 7-én *Simonyi-ünnepet* rendeztünk a fiúgimnázium és elemi iskola tantestületeivel együttesen a Deák-téri díszteremben. Ezen *Jeszenszky Ilona* kartársunk emlékezett meg Dr. Németh Ödön közfelügyelőről, *Gadányi János* elemi iskolai igazgató pedig Mikolik Kálmánról. Szerepelt az ünnepélyen iskolánk énekkara is.

11. Május 7-én *ének- és zenekarunk* rendezett nagyszabású művészi hangversenyt *Kapi-Králik Jenő* tanár vezetésével. Műsora:

I. Egyházi rész.

1. a) Praetorius: Fohász (ötszólamú kánon.)
   b) Gumpeltzhaimer: Óh Uram, kérlek, szánj meg.
   c) Kapi-Králik: Óh jer Sion, zengj éneket. — Énekkar.
2. Bach: Szonáta (c-moll). Zongora: Pieke Edit IIIa.
3. Corelli: Egyházi szonáta. — Vályi Éva VI. (hegedű), Albach Henrietta (hegedű), Klein Ágnes VII. (gordonka), Gaeng Márta VIIIb. (zongora.)
4. Luther: Mennyből jövök most hozzátok. — Furulya (Blockflöte): Fleps Gerta VII., Csoma Aranka, Varga Irma IIIa., és a kamarazeneegyüttes (Kapi-Králik letétje.)
5. Telemann: Koncert négy hegedűszólamra. — Kamarazeneegyüttes (középiskolában először.)
6. Othmayr: Az Isten igaz bíró. — Egyházi énekkar.
7. Schütz: Mint a rubin aranyszínben fénylik. Egyházi koncert két ének-, két hegedűszólamra és kontinuóra. — Egyházi énekkar és kamarazeneegyüttes (középiskolai énekkarral először.)

II. Világi rész.

8. Kodály: a) Eső a városban, b) Székely keserves. — Zongora: Gaeng Márta VIIIb.
9. Saint-Saëns: A hattyú. — Gordonka: Klein Ágnes VII., zongorán kísért Gaeng M.
10. Chopin: Fantázia-impromptu (cisz-moll). — Fejér Judit VIIIb.
11. a) Bárdos: Ősz-kánon, b) Kodály: Gergelyjárás, c) Gárdonyi Z.: Szabadságkánon. — Énekkar.

12. Május 8-án volt a Gyámintézet szokásos *Anyák napja*, melyen Koch Olga VII. szólt a gyermeki szeretetről, Kiss Judit Ib. pedig az édesanyákat köszöntötte.

13. Május 9-én volt a *VIII. osztályok ballagása*. Különösen nevezetes esemény volt ez ebben az évben, amikor először távozik két osztály tanulóserege az iskolából. A távozók nevében Gr. Haller Margit VIIIa. és Lengyel Gabriella VIIIb. búcsúzott, az ittmaradtak részéről Komáromy Ilona VII. vette át fogadalommal az iskola ereklyéjét, a trianoni jelvényt, továbbá Láng Márta Ib. szólt kedvesen. Végül az igazgató arra figyelmeztette a távozókat, hogy őrizzék meg az iskola szellemét az életben is, és ne vessék el az iskolai ruhával azt a sok intelmet, mellyel az életre készítette őket elő az iskola, s főleg ne hódoljanak a divat túlzásainak és rossz szokásoknak.

14. Június 1-én *tornaünnepély* a fasori gimnázium udvarán. Ennek, valamint az épületnek próbákra való szives átengedéséért ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki a testvérintézet vezetőségének.

i) **Adományok, jótékonyság.**

Az *iskolafenntartó egyház* 159 tanulónak adott tandíjkedvezményt, ezenkívül 22 egyházi alkalmazott gyermekét, illetőleg árvaházi tanulót nevelt ingyen, továbbá 28 evangélikus atya másvallású gyermekét kedvezményes díjért. Az így elengedett összeg 11.598 P. A *Bajtárs-Segítőegyesület* 3115.81 P-t, a *Gyámintézet* 279.66 P-t fordított jótékony célra.

Iskolánk növendékei szép eredménnyel vettek részt a Budapesten felállítandó Luther-szoborra folyó gyűjtésben. Egy rögtönzött gyűjtés még február 12-én 470 P-t eredményezett, majd önként vállalkozó tanulóink gyűjtőivekkel 900 P-t szedtek össze. Osztályonként következő volt az eredmény: Ia. 111.31, Ib. 104.68, II. 237.74, IIIa. 78.58, IIIb. 81.92, IVa. 149.85, IVb. 170.19, Va. 80.07, Vb. 38.18, VI. 87.29, VII. 124.07, VIIIa. 57.58, VIIIb. 48.54. E számok beszélnek.

Iskolánk a fenntartó hatóság engedélyével 12 négyes padot, összesen 48 ülőhellyel *ajándékozott* az aszódi Petőfi-gimnáziumnak, 85 modern kis padot a pesti felső egyházmegye esperese útján szegény gyülekezeteknek, 25 hasonló padot pedig a gyóni evangélikus egyház iskolájának. Ez utóbbival kívánta meghálálni azt a sok szívességet, mellyel kirándulásai alkalmával a gyóniak növendékeink csapatát fogadni szokták.

Dr. Szigethy Lajos, ny. igazgatónak a Deák-téri testvéregyházai három iskolájának iskolánkba járó gyermekei részére tett alapítványa a nemeslelkű adományozó jóvoltából megnövekedett, s újabb *alapítólevele*, mely 1937. november 29-én kelt, így szól:

„1. Az alapítvány neve: „Dr. Szigethy Lajos ösztöndíjalapítványa Szigethy Lajosné Brósz Erzsébet és ennek édesanyja Brósz Jónátné Bielek Kornélia emlékére." Rövidítve: „Szigethy-Brósz alapítvány."

2. Az alapítvány célja, hogy annak a 7. pont szerint felosztásra kerülő jövedelméből a Deák-téri evangélikus testvéregyházak három iskolájába (fiúgimnázium, leánygimnázium, elemi iskola) járó megfelelő előmenetelű és magaviseletű olyan evangélikus tanulók részesüljenek a tantestület által az alapítványi hatóság jóváhagyása mellett megállapítandó egyenlő összegű ösztöndíjban, kiknek szülője a három iskola valamelyikének szolgálatban levő ren-

des tanára, tanárnője, tanítója, tanítónője, ideértve a tényleges rendes énektanárokat is. Néhai Vidovszky Kálmán kíváló érdemeinek elismeréséül az ő árvája, Tamás, amennyiben fenti iskolák valamelyikének megfelelő előmenetelű és magaviseletű tanulója, az ösztöndíjban szintén részesítendő.

Az ösztöndíj, melyben a tanárgyermek ezen alapítvány jövedelméből részesül, egyéb ösztöndíjak, segélyek odaítélésénél figyelembe nem vehető, vagyis aki ebben az ösztöndíjban részesül, egyéb ösztöndíjaknál, segélyezéseknél a többi tanulókkal szemben hátrányos helyzetbe nem kerülhet.

Mindegyik iskola tantestülete külön-külön megállapítja az ösztöndíjban részesítendő tanítványok névsorát és ez alkalommal titkos szavazással meg nem felelő magaviselet, illetőleg előmenetel miatt az iskolájuk tanár- vagy tanítógyermek tanítványát az illető iskolai évre ezen ösztöndíj élvezetéből kizárhatja.

3. Az alapítványi hatóság a Budapesti Deák-téri Ágostai Hitvalású Evangélikus testvéregyházak képviselőtestülete.

4. Az alapítvány vagyona a Budapest Székesfőváros Dunajobbparti részének 237/14. számú telekkönyvi albetétben A—1 sorsz. 7207/1/159-14. hrszám alatt felvett, Budapesten az I. ker. Krisztina-körút 159. szám alatt fekvő háznak részét képező s ezen alapítvány nevére írandó társasház tulajdoni illetőség, mely 1 udvari szoba, 1 előszoba, konyha, kamra, fürdőszoba, klosetből álló lakásból, a hozzátartozó padlás és pincerekeszből s a közös telek 274/10.000 részéből áll, 8700 ar. P. azaz Nyolcezerhétszáz aranypengő értékben.

5. Az alapítvány vagyonát a Budapesti Deák-téri ág. hitv. evangélikus testvéregyházak pénztára kezeli az alapítványi hatóság felügyelete mellett, pénztári szabályzatnak megfelelő módon.

6. Az alapítványról külön számadás vezetendő, amely az alapítványi hatóság által kiküldött számvizsgáló-bizottság által megvizsgálva, utóbbinak jelentése kapcsán terjesztendő az alapítványi hatóság elé.

7. Az alapítvány évi jövedelme, az esetleges kezelési költségek levonásával a következőképen használandó fel:

a) A tiszta jövedelem öt (5%) százaléka évenként tartalékként tőkésítendő, mely tőke s annak időközi kamatai szükség esetén az esetleges javítási költségek, üresedés, stb. végül az adómentesség megszűntével a felosztandó jövedelemben előálló hiány pótlására is fordítható. Ha azonban ez a tartalék idővel nagyobb összegre szaporodna fel, az ingatlanba befektetendő, s ezzel az alapítvány állaga növelendő.

b) A tiszta jövedelemnek fennmaradó része a 2. pont értelmében használandó fel. Az évi jövedelemből fel nem használt rész a tartalékhoz csatolandó.

c) Amíg az alapítvány jövedelméből az átírási illeték törlesztése és az első csonka év kevesebb jövedelme folytán az egyelőre 420 ar. P azaz Négyszázhúsz arany pengőnyi ösztöndíjak kiegészítésére felveendő tartozás le nem törlesztetik, évenként csak a fennmaradó körülbelül Négyszázhúsz pengőnyi összeg kerülhet kiadásra.

8. Az alapítvány a jelen alapítólevélben jelzett célra szolgáló célvagyon, sem annak állaga, sem jövedelme semmi más célra nem fordítható.

9. Az alapítvány vagyona az alapítványi hatóság által csak az esetben idegeníthető el vagy terhelhető meg, ha ahhoz mindegyik iskola tantestülete külön-külön tartandó ülésen titkos szavazással hozzájárul és a három tantestületben összesen leadott szavazatok legalább nyolcvan (80%) százalékos többsége az eladást engedélyezi. Eladás esetén a befolyt vételár haladéktalanul jövedelmező ingatlanba fektetendő.

10. Az alapítvány állaga, jövedelme, kiadásai évenként a három iskola értesítőjében közlendők.

11. Az alapítványi hatóság szervezetének megváltoztatása esetén a helyébe lépő egyházi szervekre, a testvéregyházak elválása esetén a magyar egyházra száll át az alapítvány felett való rendelkezési jog.

Az iskolák valamelyikének megszűnte esetén az egyházi kezelésben maradó iskolákba vagy iskolába járó a 2. pontban előírt feltételeknek megfelelő tanulók részesítendők az ösztöndíjban.

Az iskoláknak közhatósági kezelésbe vétele vagy megszűnte esetén az alapítvány továbbra is az evangélikus egyház hatóságának kezelésében marad, s ez utóbbi határozza meg, hogy annak jövedelme jelen alapítólevél rendelkezéseinek a lehetőleg szerint való tekintetbevétele mellett míly célra fordítandó."

Felülfizetések iskolánk nyilvános előadásai alkalmával a kufsteini emléktábla költségeire: Dr. Németh Ödön 20, Dr. Pesthy Pál 15, Józsa Sándor (Kunhegyes), Oberländer Rezső, Dr. Pesthy Pálné, D. D. Raffay Sándor, Dr. Renk Ernő, Szeiler József 10, Becht Albert 8, Gergely Lajos, Hittig Lajos, Dr. Kenderes János, Dr. Konkoly Elemér, Nötel Pál, Plank Magda 5, Dr. Bartha Miklósné 4, Berkó Karmen, Engel Klára, Dr. Kovács Sándor, Mikola Sándor 3, Dr. Mágócsy-Dietz Sándor, Scheiner Zsuzsa 2, Sikabonyi Angyal Irma, Berta Ilona, Dr. Brechtel Frigyes, Halmi Bódogné, Heltai Sándor, Dr. Hittrich Ödön, Nádasdy Gézáné 1 P.

Egyéb adományok (lezárva május 31-én):

Bartha Erzsébet II.: összes előző évi tankönyvei, 10 P karácsonyra.

Balogh Rudolf: a kufsteini tábláról készült 15 nagyított fénykép, összesen 75 P értékben.

Deák-téri Luther-Szövetség: 30 P.

Deutscher Frauenbund szegénysorsú, ev. tanuló segélyezésére 20 P.

Dr. Elischer Ernő főorvos: egy kitömött süketfajdkakas.

Dr. Faludy Géza főorvos: 379 drb. színes nyomat európai modern festők képeiről, 95 kép (angol gyűjtemény), 66 egyéb könyv, 4 folyóiratsorozat (Napkelet, Musik, Közművelődés, História.)

Dr. Gloetzerné Broschko Márta koszorúmegváltása Mikolik Kálmán ravatalára, egy Szepességről szóló dolgozat jutalmazására: 10 P.

Dr. Hazslinszky Hugó, egészségügyi főtanácsos: 2 lepkegyűjtemény.

Dr. Hradetzky Kurt, kufsteini járási főnök: „Mein schönes Land Tirol" c. díszmű.

Jeszenszky Sándor, ev. tanító: Régi magyar újságok.

Lingel Károly, gyáros: kufsteini márványtáblánk famása az iskola épülete számára, 22 drb. faminta.

Liebner Ödön, kereskedő: a tombola és karácsonyi adományozás alkalmából nagymennyiségű játék.

Ludmann Paula, polg. isk. tanár: néhai Ludmann Ottónak, az eperjesi evang. liceum volt tanárának hagyatékából 235 mű 350 kötetben.

Margalit Ödön: karácsonyi ajándékozásra 20 P, egy maggyüjtemény.

Németh Zoltán, egyháztanácsos: Magyarország hegy- és vízrajzi térképe.

Névtelen Liebner Ágota, volt kedves növendékünk emlékére évvégi segélyül 120 P.

VIIIb. érettségi társasvacsora helyett: néhány tégla az új iskolaépületre (50 P).

Dr. Orlai György, igazgató: a kufsteini tábla költségeire 100 P.

Őry Sándor dermoplasztikus: több kitömött madár.

Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület a Bajtárs-Segítőegyesületnek 25 P.

Dr. Renk Ernő, iskolafelügyelő: 2 doboz mikroszkópikus készítmény.

Dr. Sonnenberg Marcel, vezérigazgató: önképzőköri pályadíjra 50 P.

Statisztikai Hivatal 17 kiadványa.

Stoffa Pál, ny. őrnagy: „Öt világrészen keresztül" c. művéből 5 példány növendékek karácsonyi ajándékául.

Szeiler József, gyáros: 50 P karácsonyra, bélyegzők, táblák az iskolának.

Tauszik Andor, kereskedő: 200 P, melyből 100 P-t a kufsteini táblára, 100 P-t karácsonyi ajándékozásra fordítottunk.

Tusnády Ernőné: 30 P vándorkosárra.

V. K. M. Nagy Iván: Japán közoktatásügye c. munka.

Volt Növendékek Egyesülete: 250 P részben érettségi díjakra, részben évvégi jutalmazásra.

Példás magaviseletért és kiváló előmenetelért kitüntetett tanulóink:

A Dr. Szigethy Lajosné, Brósz Erzsébet jutalomkönyv-alapítványból a „Szép" művelésében kiváló tanulók értékes ajándékot kaptak összesen 60 P értékben: Gr. Haller Margit VIIIa. mint kiváló előadó, Bogyó Ágnes VIIIa. mint a kamaraegyüttes jeles vezetőhegedűse, Oravecz Edit VIIIa. szép énekéért, Kacsó Judit és Wagner Orsolya Vb. mint ügyes rajzolók.

Dr. Szigethy Lajosnak boldogult hitvese és annak anyja emlékére a három pesti evangélikus iskola tanerőinek ez iskolákba járó gyermekei részére tett alapítványa 180 P-s kamatját három részre osztva Koch Olga VII., Bánkúti Judit VI. és Bánkúti Sára IVa. o. kapta.

A Horthy Miklós-ösztöndíjból 200—200 P-t élvezett Spirka Izabella VIIIa., Kállai Erzsébet VII. és Gyapay Magdolna, bölcsészethallgató, mult évben érettségizett növendékünk.

A Közalkalmazottak Gyermekei Állami Ösztöndíjából 100—100 P-t kapott Falussy Ágnes és Zulauf Etelka VII. o.

Reinl Máriának édesanyja, Brabécz Margit emlékére tett alapítványa 30 P-re kiegészített kamatát Gáncs Mária IVb. kapta mint szorgalmas, vallásos növendék.

Névtelennek Liebner Ágota-emlékadományából Komáromy Ilona VII. 40, Bánfai Margit, Kelemen Kornélia Vb. 30, Miklós Marianna Va. 20 P-t kapott.

A *Deutscher Frauenbund* 20 P-s adományát Nagy Ida Ia., a *Deák-téri Luther-Szövetség* 30 P-jét Gáncs Mária IVb. kapta nyaraltatása költségeire.

Dr. Gloetzerné Broschko Márta Szepesség-pályadíját (10 P) dolgozatával Koch Olga VII. nyerte.

Dr. Sonnenberg Marcel 50 P-s pályadíját értékes dolgozatával Péterfi Mária VII. nyerte.

A Volt Növendékek Egyesülete 250 P-s adományából Glück Ilona VIIIb., Kozel Zsuzsanna és Szekér Margit VIIIa. 36—36 P érettségi díjat, Nagy Margit Va., Kozma Gizella VI., Oláh Margit VIIIb. 20—20 P-t nyertek, szegény tanulók nyaralására pedig 82 P-t fordítottunk.

A Bajtárs Segítőegyesület adományából Csomay Ibolya, Malik Teréz és Tóth Sarolta VIIIa. 36—36, Telek Hajnalka VIIIb. 16 P érettségi díjat, Gregersen Magda Ib., Csoma Irén, Dienes Jolán II., Varga Irma IIIa., Bretter Zsuzsa, Kálmán Éva IIIb., André Sarolta

Va., Csoma Róza, Vieszt Sarolta VI., Spirka Etelka VIIIa. 10—10 P-t kapott.

A Gyámintézettől: Gaeng Márta VIIIb. mint buzgó ifjúsági elnök egy Krisztus-reliefet, Petőházi Erzsébet VIIIb. 16 P, Meyer Tessza Va. 20 P segélyt nyert.

Könyvjutalmat kapott az Önképzőkörtől Glatz Anna, Tusnádi Edit Ia., Nagy Paula, Oppel Márta Ib., Gerhardt Margit, Selmeci Valéria II., Elischer Vilma, Schnierer Erzsébet IIIa., Gere Éva IIIb., Illés Edit, Vámossy Edit IVa., Odorfer Magda Va., Sándor Judit, Vágó Márta Vb., Schrecker Éva, Szalay Katalin VI., Kovács Olga, Weiss Hedvig és Melánia VII., Bruckner Klára, Popper Zsuzsa, az Önképzőkör lelkes elnöke, Szántó Márta, a Gyámintézet buzgó pénztárosa, Takáts Paula VIIIa., Fejér Judit, Gaeng Márta, Habersack Gerda, a Bajtárs tevékeny ifjúsági elnöke, Lengyel Gabriella VIIIb.

j) **Egészségi állapot.**

Az iskolaorvos megvizsgálta a tanulókat a fertőző betegségek megelőzése szempontjából, felülvizsgálta az egyes tárgyakból felmentést kérőket. Elvégezte a gyors és általános, továbbá a részletes vizsgálást. Általános vizsgálás az első tornaórán történt fejlettség, tápláltság, tartás és tisztaság szempontjából. A gyengén fejlett, táplált tanulókat az orvosi rendelőben részletes vizsgálat után tanácsokkal látta el; a vizsgálat kiterjedt a mellkasi, hasi szervekre, idegrendszerre és érzékszervekre. Részletes vizsgálat alá az I. osztály tanulói kerültek.

Az iskolaorvos mindennap orvosi tanácsórát tartott, itt napi panaszokkal jelentkeztek a tanulók. Az orvos a nevelő szempontokat szem előtt tartja. A gyermekek otthon aránylag ritkán kerülnek orvos elé, ezért az orvos megjelenésében rendkívüli és szokatlan dolgot látnak, ami szorongással tölti el őket. A gyakorlatban sokszor látjuk, hogy félelem miatt még a nagyobb gyermekek is vonakodnak az orvosi vizsgálattól. Az iskolában megszokják a gyermekek az orvos közelségét, előttük az orvos már a megszokott jó barát, kitől szívesen kérnek tanácsot. Valószínű, hogy az a gyermek, ki az iskolában megszokta, hogy kérje az orvos véleményét, később az életben is idejében fog orvosi segítséget kérni. Az orvosi tanácsadóórák látogatottsága évről-évre növekszik. A fogadóórákon gyakran szülők is megjelentek, hogy gyermekeik egészségi állapotáról érdeklődjenek.

Általában az iskola tanulóinak egészségi állapota jó; fejlett ségük, táplálтságuk, általános higiénikus viszonyaik megfelelőek. Az év folyamán fertőző betegség csak kis számban, szórványosan fordult elő (5 vörheny, 9 kanyaró, 3 bárányhimlő).

k) **Az év bezárása.**

A VIII. osztály összefoglalásait május 11—14-én, az I—VII. osztály összefoglalásait június 8—16-án tartottuk, ugyanekkor voltak a szóbeli érettségi vizsgálatok is. A tanévet 17-én zártuk be ünnepélyesen, 20., 21-én pedig a beiratásokat végeztük el.

6. Az iskola növendékeinek névsora.

Jelek: tm. = tandíjmentes, ftm. = féltandíjmentes, tkm. = tandíjkedvezményes; zárójelben: magaviselet, tanulmányi eredmény.

I/a.

Osztályfő: *Fialka Margit.*

Babos Márta ref. (példás, jó)
Bagyinszky Anna ev. (példás, elégtelen)
Balázs Zsuzsanna ev. (példás, jó)
Barna Éva izr. (példás, jó)
Bárody Adrien unit. (példás, jó)
Csipak Zsuzsa ev. (példás, jeles)
Egri Szonja ev. (jó, jó)
Ehrenwald Zsuzsa izr. (példás, elégséges)
Fabula Klára ev. tm. (példás, jó)
Glatz Anna ev. tm. (példás, jeles)
Halász Ágnes izr. (példás, elégséges)
Horváth Éva ref. tkm. (példás, jó)
Kapronczay Sarolta ref. (példás, jó)
Kékesy Andrea ev. (példás, jó)
Kékesy Jolán ev. (példás, jó)
Kiss Mária Magda unit. (példás, elégséges)
Kis Tóth Erzsébet ref. (példás, jó)
Kreiger Márta ev. (példás, elégséges)
Lingel Klára ev. (példás, jó)
Luffi Irén ev. (példás, jó)
Lutz Mária ev. (példás, jeles)
Mihalik Mária ev. (példás, jeles)
Nagy Ida ev. (példás, jeles)
Papp Éva ev. (példás, elégséges)
Patóh Erzsébet ref. tkm. (példás, jeles)
Pázsi Erzsébet r. k. (példás, jó)
Piovarcsy Vilma ev. (példás, jó)
Révai Edit ev. (példás, elégséges)
Schuller Aranka ev. ftm. (példás, jó)
Schwarz Györgyi izr. (példás, elégséges)
Sikos Ida ev. (jó, elégséges)
Somogyi Gizella ev. (jó, elégtelen)
Szabó Mária ref. (példás, jó)
Szentkatolnay Rózsa ref. ftm. (példás, jó)
Szeszlér Gertrud ev. (példás, elégséges)
Szécsi Edit izr. (példás, jó)
Szijgyártó Edit ev. (példás, jeles)
Tusnádi Edit ev. (példás, jeles)
Vásárhelyi Zsuzsa ev. (példás, elégséges)
Völgyesi Vera izr. (példás, jó)
Weinstock Veronika izr. (példás, jó)

Magántanuló:

Rátai Zsuzsa ref.

Összesen: 42

I/b.

Osztályfő: *Télessy Dalma.*

Baumann Piroska izr. (példás, jó)
Bella Éva r. k. (jó, elégséges)
Berki Erzsébet ref. (példás, jó)
Berkovits Teodóra izr. tkm. (példás, jó)
Csöngei Mária ev. tm. (példás, elégséges)
Dőrfi Katalin ev. (példás, jó)
Cserkúti Engel Klára izr. (példás, jeles)
Erdélyi Katalin ev. (jó, elégséges)
Faragó Mária ref. (jó, elégséges)
Fejér Éva izr. (példás, jó)
Gallé Márta ev. (példás, jó)
Gregersen Magda ev. ftm. (példás, jeles)
Héhl Jozefin ev. tkm. (példás, jó)
Horváth Márta ev. (példás, elégséges)
Joó Zsófia ref. tkm. (példás, jó)
Kardos Mária ref. (jó, jó)
Kelemen Angyalka ev. tm. (példás, jó)
Kellner Erzsébet ev. (példás, jó)
Kisházi Paula ev. ftm. (példás, jó)
Kiss Judit ev. (példás, jeles)
Kiss Margit ev. (példás, elégséges)
Kolozsváry Zsuzsa ref. (példás, jó)
Láng Márta ev. ftm. (példás, jeles)
Liptai Márta ev. (példás, jó)
Lux Marietta ev. (példás, jó)
Morva Ilona ev. (példás, elégséges)
Nagy Anna ref. tkm. (példás, elégséges)
Nagy Paula ev. (példás, jeles)
Németh Éva ev. (példás, elégséges)
Oppel Márta ev. ftm. (példás, jeles)
Petőváry Sarolta ref. tkm. (példás, jó)
Rácz Emilia ev. ftm. (példás, jeles)
Scheiner Zsuzsa izr. (jó, jó)
Schloss Éva ev. (példás, elégséges)
Schmelek Zsuzsa ev. (jó, elégséges)
Slauka Mária ev. (példás, jó)
Szabados Alisz ev. (példás, jó)
Szántó Ivon izr. (jó, elégséges)
Székely Irén izr. (példás, jeles)
Szontágh Gizella ev. tkm. (példás, jó)
Telek Zsuzsa izr. (példás, jó)
Várkonyi Magda ref. (példás, elégséges)

Kimaradt:

Dengelegi Judit ev. tdm.
Jakubecz Katalin ev. tdm.

Összesen: **44**

II.

Osztályfő: *dr. Győry Aranka.*

Albin György izr. (példás, jó)
Balla Erzsébet ev. (példás, elégséges)
Bankó Vilma ref. (példás jó)
Bartha Erzsébet ev. (példás, jó)
Bede Opika ref. tm. (példás, jó)
Bock Edit izr. (példás, jeles)
Bohus Emma ev. (példás, elégséges)
Cukor Mária ev. (jó, jó)
Csoma Irén ev. tm. (példás, jó)
Dienes Jolán ev. tm. (példás, jó)
Ferjentsik Valéria ev. tm. (példás, jó)
Friedrich Marian ev. (példás, jó)
Gerhardt Margit r. k. tkm. (példás, jeles)
Heltai Nóra izr. (példás, jeles)
Hirsch Márta ev. (jó, elégtelen)
Jakubecz Júlia ev. tm. (példás, elégséges)
Janky Irén ev. (példás, jeles)
Kálmán Erzsébet ev. (példás, elégséges)
Kardos Ilona ev. (példás, jó)
Kárpáty Magda ev. (jó, elégséges)
Kemény Ilona ref. tkm. (példás, jó)
Királyfalvi Etelka ev. tm. (példás, elégs.)
Koch Judit izr. (példás, jó)
Kőhalmi Katalin r. k. ftm. (példás, jó)
Lejtrik Márta ev. (példás, jó)
Lesnyay Karolin ev. (példás, elégséges)
Madocsai Magda ev. (példás, jeles)
Majdányi Márta ev. ftm. (példás, jó)
Marton Mária ref. (példás, jó)
Molnár Katalin ev. (példás, jó)
Oppenheim Magda izr. (példás, jó)
Orendi Erika ev. (példás, jó)
Orlay Zsuzsa ref. (példás, jeles)
Raffay Jolán ev. (példás, jó)
Schilli Irén ev. (példás, jó)
Schumacher Margit ev. (példás, jó)
Selmeci Valéria ev. (példás, jeles)
Sipos Angela ref. tkm. (példás, jó)
Stolmár Magda ref. (példás, jó)
Szatmári Gabriella izr. (jó, jó)
Szeiler Rózsa ev. (példás, jeles)
Teuchert Éva ref. (példás, elégséges)
Teuchert Olga ref. tm. (példás, jó)
Theil Edit ev. tk. (példás elégtelen)
Tóth Julia ev. (példás, jó)
Vámossy Éva ref. (példás, jeles)
Weisz Éva izr. (példás, jó)

Magántanuló:

Erdélyi Márta ev. (jó)

Kimaradt:

Szőnyi Gizella r. k. tkm.

Összesen: 49.

III/a.

Osztályfő: *Kozma Gabriella.*

Bakay Mária ev. (példás, jó)
Berkes Ágota izr. (példás, jó)
Bernhardt Mária ev. (példás, (ó)
Biró Györgyi ref. ftm. (példás, jó)
Csoma Aranka ev. tm. (példás, jó)
Dénes Gabriella izr. (példás, jó)
Elischer Vilma ref tkm. (példás, jeles)
Fatzonay Mária ev. (példás, elégséges)
Gál Hedvig izr. (példás, elégséges)
Hegedűs Klára ref. (példás, jó)
Hetz Mária ref. (példás, elégséges)
Jakobei Ilona ev. tm. (példás, jó)
Jeszenszky Gabriella ev. (példás, elégs.)
Kállai Ilona ev. tm. (példás, elégséges)
Kálmán Emilia ev. tkm. (jó, elégséges)
Kepes Edit ev. (példás, elégséges)
Király Aranka ev. ftm. (példás, jó)
Kotz Erzsébet ev. (példás, elégséges)
Kovács Ágnes ref. tm. (példás, jeles)
Königstein Judit izr. (példás, elégséges)
Lisznyai Hedvig ev, (példás, elégséges)
Lőwi Éva izr. (példás, jó)
Lucich Mária ev. (példás, elégséges)
sarkadi Nagy Katalin ref. (példás, elégs.)
Ottó Magda ev. (példás, elégséges)
Pályi Irén ev. (példás, jó)
Pieke Edit ev. ftm.(példás, jó)
Schanzer Lidia ev (jó, elégséges)
Schindler Katalin r. k. (példás, elégséges)
Schnierer Erzsébet ref. tm. (példás, jeles)
Schwalb Borbála izr. (példás, jó)
Soltész Mária ev. (példás, elégséges)
Somogyi Ibolya ev. (példás, elégtelen)
Stern Vera izr. (példás, elégséges)
Strauss Márta izr. tkm. (példás, jeles)
Szőcs Éva ref. (példás, elégséges)
Takács Jolán ev. (jó, elégséges)
Tarr Mária ref. (példás, elégséges)
Tóth Jusztina ev. (példás, elégséges)
Tóth Valéria ev. (példás, elégséges)
Varga Irma ev. ftm. (példás, jeles)
Zakariás Katalin r. k. tkm. (példás, jeles)
Zimmermann Erzsébet r. k. ftm. (példás, jeles)
Zulauf Emilia ev. tm, (példás, jeles)

Magántanuló:

Debrődy Piroska r. k. tkm. (elégséges)

Kimaradt:

Schrecker Magda ev.

Összesen: 46.

III/b.

Osztályfő: *Jeszenszky Ilona.*

Barsváry Livia ev. (példás, jó)
Bálint Margit ev. (példás, elégtelen)
Bán Ilona ref. ftm. (példás, elégséges)
Braun Éva izr. (példás, elégséges)
Bretter Zsuzsa ev. ftm. (példás, jeles)
Csiszár Lujza ev. tm. (példás, jó)
Dénes Zsuzsa izr. (példás, jó)
Engel Nóra izr. (példás, elégséges)
Fander Éva ev. (példás, elégséges)
Fust Gabriella ev. (példás, elégtelen)
Gere Éva r. k. tkm. (példás, jeles)
Greifenstein Mária ev. (példás, jó)
Györk Klára ev. tkm. (példás, jó)
Gyuricza Éva r. k. (példás, elégséges)
Havas Zsuzsa izr. (példás, elégséges)
Horváth Donáta ev. tm. (példás, jeles)
Joó Vera ref. (példás, elégséges)
Kálmán Éva ev. tm. (példás, jeles)
Királyfalvi Éva ev. tm. (példás, elégtelen)
Klein Edit izr. (példás, elégséges)
Kovács Éva ev. (példás, elégséges)
Körmöczi Erzsébet ev. (példás, jó)
Lehotzky Éva ev. (példás, elégséges)
Mátyás Klára ref. (példás, jó)
Molnár Gizella ref. tm. (példás, jeles)
Müller Lea ev. tm. (példás, jeles)
Nagy Éva ev. (példás, jó)
Oskó Zsuzsa rk. ftm. (példás, elégséges)
Rignáth Edit ev. (példás, elégséges)
Salgó Lili rk. (példás, elégséges)
Scheiber Zsuzsa izr. (példás, jó)
Sterz Alisz ev. (példás, elégséges)
Szabó Márta ev. (példás, elégséges)
Sziller Edit ev. (példás, jó)
Szlávik Ilona ev. (példás, elégtelen)
Török Marian izr. (példás, jeles)
Tulok Ida ev. (példás, jó)
Ullrich György ref. tm. (példás, jó)
Varga Edit ev. (példás, jó)
Varga Márta ev. (példás, elégtelen)
Wagner Apollónia ev. ftm. (példás, jó)
Weisz Gertrud izr. tkm. példás, jó)
Wohlstein Magda izr. (példás, elégséges)
Zsigmond Éva ev. (példás, jó)

Kimaradt:

Hámori Erzsébet ev.

Összesen: 45.

IV/a.

Osztályfő: *Jablonowsky Piroska.*

Albin Vera izr. (példás, jó)
Bartha Elinor (példás, elégséges)
Bartha Pálma unit. ftm. (példás, jó)
Bánkúti Sarolta ev. tm. (példás. jó)
Benczédi Magda r. k. (példás, jó)
Benyovszky Éva ev. tm. (példás, jó)
Dunszt Éva ev. (példás, jó)
Düngher Lujza rk. tkm. (példás, elégséges)
Ellevényi Katalin ev. (példás, jeles)
Gádor Magda ev. (példás, elégséges)
Gerő Zsuzsa rk. (példás, jó)
Gécs Mária ev. tm. (példás, jeles)
Gölniczvölgyi Margit ev. ftm. (példás, jó)
Hargitai Ildikó rk. tkm. (példás, jó)
Hargitai Judit rk. tkm. (példás, jeles)
Hellebronth Judit ev. (példás, elégséges)
Illés Edit ev. (példás, jeles)
Keczéry Ildikó ev. (jó, elégséges)
Kellner Zsuzsa izr. (példás, jeles)
Kirchner Edit ev. ftm. (példás, elégséges)
Kollár Mária rk. (példás, jó)
Kováts Erzsébet ev. ftm. (példás, jó)
Lesnyay Margit ev. (példás, elégséges)
Majdányi Mária ev. ftm. (példás, jó)
Major Zsuzsa ev. ftm. (példás, jeles)
Mika Éva ev. (jó, elégséges)
Naszvadi Ibolya ref. tm. (példás, elégséges)
Neményi Ilona ev. (példás, elégséges)
Ottó Lucia ev. (példás, elégséges)
Pámer Eleonóra ev. tkm. (példás, jó)
Pfeifer Éva izr. (példás, elégséges)
Pless Marian izr. (példás, jó)
Rege Magda ev. (jó, elégséges)
Reiner Marian izr. (példás, jeles)
Reményi Éva ev. ftm. (példás, jó)
Rendes Mária izr. (jó, elégséges)
Rosenauer Erzsébet ev. (példás, elégséges)
Rosenberg Judit ev. (példás. jeles)
Rostás Klára ref. tm. (példás, jó)
Róth Anna izr. (példás, jó)
Sághváry Edit ref. tkm. (példás, elégséges)
Scheumann Eleonóra ev. (példás, elégséges)
Schiller Margit ev. (példás, elégséges)
Schwartz Éva izr. (példás, jó)
Sere Anna ref. (jó, elégtelen)
Steiner Ágnes izr. (példás, jó)
Sturm Lucia ref. tkm. (példás, jó)
Szalados Erzsébet r. k. (példás, jó)
Sztaron Anna ev. (példás, elégséges)
Vajda Olga rk. (példás, jó)
Vámossy Edit ref. (példás, jeles)
Vati Gabriella r. k. tkm. (példás, jó)
Wiener Marian izr. (példás, jó)

Magántanuló:

Konkoly Éva ref. tkm.
Rapp Ilona ev. tm. (elégséges)

Összesen: 55

IV/b.

Osztályfő: *Dr. Veress Lászlóné.*

Barcza Anna ev. ftm. (példás, elégséges)
Bloch Gabriella ev. (példás, jó)
Blum Livia izr. (jó, elégséges)
Buchinger Anikó r. k. (példás, jó)
Csányi Ida ev. (példás, jeles)
Csete Edit r. k. ftm. (példás, jó)
Csiki Klára unit. (jó, jó)
Dézsy Ibolya ref. ftm. (példás, jó)
Dövényi Klára ref. tkm. (példás, jó)
Falussy Mária ref. tm. (példás, jeles)
Faragó Magda ref. (példás, jeles)
Gáncs Mária ev. tm. (példás, jó)
Györgyfalvay Magda ev. (jó, elégséges)
Haas Luca izr. (jó, jó)
Herbst Marian izr. (példás, jeles)
Holitscher Vera rk. (példás, jó)
Horváth Elza rk. (példás, elégséges)
Jármai Katalin ref. tkm. (példás, jeles)
Joó margit ref. tm. (példás, jeles)
Kálmán Ilona ev. (példás, jó)
Klaár Erzsébet ev. tm. (példás, jó)
Kollár Magda ev. (példás elégséges)
Kostyál Éva ref. tm. (példás, jeles)
Kovácsovics Erzsébet ev. (példás, elégséges)
Kulai Mária izr. tkm. (példás, jó)
Lisznyai Erika ev. tm. (példás, jó)
Litvay Márta ev. (példás, jó)
Mészáros Ilona ref. (példás, elégséges)
sarkadi Nagy Márta ref. (példás, jó)
Vécsei Nagy Gabriella ref. (példás, elégtelen)
Noszlopi Ibolya izr. (példás, jó)
Novák Anna ev. (példás, elégtelen)
Paulinyi Edit ev. ftm. (példás, jó)
báró Pászthory Irma ev. (példás, elégséges)
Pécsváradi Erzsébet ref. (példás, jó)
Pongor Lenke ev. ftm. (példás, elégséges)
Presing Ágnes rk. (jó, elégséges)
Pukánszky Etelka ev. (példás, elégséges)
Rajkai Ida ev. (példás, elégséges)
Rév Erzsébet ev. (példás, jeles)
Rózsa Alisz izr. (példás, elégséges)
Simon Margit ev. (példás, elégséges)
Stiener Margit ev. (példás, jó)
Sturma Valéria ev. ftm. (példás, jó)
Sulczer Gabriella izr. (példás, jó)
Szathmáry Erzsébet ref. (példás, jó)
Szeder Gabriella ref. (példás, jó)
Székely Katalin izr. (példás, jó)
Szilágyi Erzsébet ev. ftm. (példás, jó)
Szücs Edit ev. (példás, jó)
Urai Izabella r. k. tkm. (példás, jó)
Varsányi Adrien ev. (példás, elégséges)
Wenninger Edit ev. ftm. (példás, jó)

Magántanuló:

Bessenyei Ágnes ev. (elégséges)
Kuria Róza ev.

Összesen: 55.

V/a.

Osztályfő: *Lovas Sarolta.*

André Sarolta ev. tm. (példás, jeles)
Balla Zsuzsa ev. (példás, elégséges)
Bárdi Edit izr. (példás, jó)
Bede Piroska ref. tm. (példás, jó)
Bocskay Jolán ev. (példás, elégséges)
Csató Ilona ev. (példás, elégtelen)
Cseszany Mária r. k. (példás, elégséges)
Csomay Piroska ev. tm. (példás, jó)
Deutsch Dolly ev. tm. (példás, jó)
Dienes Edit r. k. (példás, elégséges)
Fekete Éva ev. tm. (példás, elégséges)
Györke Zsófia ref. ftm. (példás, jó)
Habinstroh Gabriella ev. (példás, jó)
Hazay Judit ref. tkm. (példás, jó)
Horváth Gabriella ev. (példás, elégséges)
Ivanits Irén ev. (példás, elégséges)
Jakobei Márta ev. tm. (példás, jeles)
Kalocsay Gabriella r. k. ftm. (példás, jeles)
Knechtsberger Teodóra ev. (példás, elégtel.)
Koós Judit ref. (példás, jeles)
Kovács Anna ref. tm. (példás, jó)
Lupescu Éva ev. ftm. (példás, elégséges)
Margalit Gabriella ref. (példás, jó)
Mándi Mária ref. (példás, jó)
Meyer Tesza ev. tm. (példás, jó)
Miklós Marian izr. tkm. (példás, jeles)
Nagy Margit ev. tm. (példás, jeles)
szotyori Nagy Zsófia ref. (példás, elégs.)
Odorfer Magda ev. (példás, jeles)
Rácz Zsuzsa izr. (példás, elégséges)
Ruppert Katalin ev. ftm. (példás, jó)
Sárpy Nóra ev. ftm. (példás, jó)
Sipos Margit ev. (példás, jó)
Szabó Hermin r. k. (példás, elégtelen)
Tóth Klára ev. (példás, elégséges)
Zádor Karola ev. (példás, elégséges)

Kimaradt:

Spuller Sarolta unit.

Összesen: 37

V/b.

Osztályfő: *Vidovszky Kálmánné.*

Andreics Etelka ev. (példás, elégséges)
Bánfai Margit ev. (példás, jeles)
Berkes Zsuzsa izr. (példás, jó)
Boglyas Margit r. k. (példás, jó)
Clementis Ilona r. k. (példás, elégséges)
Dévai Sarolta ev. (példás, elégséges)
Domony Erzsébet ev. (példás, jeles)
Eibenschütz Zsuzsa izr. (példás, elégséges)

Fedor Éva ev. ftm. (példás, elégséges)
Fehér Antónia ref. (példás, elégséges)
Hajdu Márta izr. tkm. (példás, jó)
Horváth Márta ref. (példás, jó)
Kacsó Judit ref. (példás, elégséges)
Kaposi Edit ref. (példás, elégséges)
Kelemen Kornélia ev. tm. (példás, jeles)
Királyfalvi Éva ev. tm. (példás, elégséges)
Koncz Mária ref. (példás, elégséges)
Lichtmann Mária izr. (példás, jeles)
Magyar Jolán ev. ftm. (példás, elégséges)
Oberländer Sarolta ev. (példás, jó)
Pataki Ilona ev. ftm. (példás, jó)
Peske Valéria ref. (példás, jó)
Plank Magda unit. (példás, jó)
Ráth Viola ev. (példás, elégséges)
Sándor Judit ev. (példás, jeles)
Schanzer Klára ev. (példás, jó)
Szepessy Viola r. k. (példás, elégtelen)
Tóth Éva ref. tkm. (példás, jeles)
Vágó Márta ev. (példás, jeles)
Várady Livia ref. (példás, jó)
Wagner Orsolya ev. ftm. (példás, jó)
Zalántay Herta ev. tm. (példás, jó)
Zoltán Mária ref. tkm. (példás, jó)
Zsiray Lenke ev. ftm. (példás, elégséges)

Magántanuló:

Nagy Márta ref. (elégtelen)

Összesen: 35.

VI.

Osztályfő: *Filarszky Erzsébet.*

Albach Henrietta ev. (példás, elégséges)
Barna Ágnes izr. (példás, jó)
Bánkúti Judit ev. tm. (példás, jeles)
Bányász Izabella ev. (példás, jó)
Császár Katalin ev. (példás, elégtelen)
Csepregi Ilona r. k. (példás, elégséges)
Csizmadia Sarolta ev. (példás, elégséges)
Csoma Róza ev. tm. (példás, jó)
Dévai Éva ev. ftm. (példás, jó)
Fabók Mária ev. ftm. (példás. elégséges)
Falussy Klára ref. tm. (példás, jó)
Gröner Éva ev. (jó, elégséges)
Hoepfner Margit ev. ftm. (példás, jó)
Iványi Márta ev. (példás, jó)
Király Ilona ev. ism. (példás, elégséges)
Kozma Gizella ev. ftm. (példás, jeles)
Kozma Márta ev. (példás, elégséges)
László Blanka ev. ftm. (példás, elégséges)
Lépő Judit ref. (példás, elégséges)
Lisznyai Gertrud ev. tm. (példás, jó)
Lisszer Ágnes ref. ftm. (példás, elégséges)
Lőrinczy-Sztachó Aranka ev. (jó, elégs.)
Lőrinczy-Sztachó Gizella ev. (példás, elégs.)
Mandics Nadina g.-kel. (példás, jó)
Michnay Jolán ev. ftm. (példás, jó)
Módly Kornélia ev. (példás, elégséges)
Molnár Vera ev. (jó, jó)
Nagy Mária ev. (példás, elégtelen)
Napier Bonita r. k. (példás, jó)
Nánai Katalin ev. (példás, elégtelen)
Öry Erzsébet ev. (példás, elégtelen)
Pelczer Klári izr. tkm. (példás, jó)
Petri Gizella ev. (példás, elégséges)
Petrovits Alisz ev. (példás. elégtelen)
Rákóczy Éva unit. tkm. (példás, jó)
Sándorfi Amália ref. (példás, jó)
Sávoly Vera ev. (példás, elégtelen)
Schrecker Éva ev. (példás, jeles)
Schwalm Hilda ev. (példás, elégséges)
Sebestyén Margit ev. tm. (példás, jó)
Stéberl Ilona ev. (példás, elégséges)
Szalay Katalin ev. (példás, jeles)
Szász Róza ev. (példás, elégtelen)
Szemes Eleonóra ev. (példás, elégséges)
Tas Gabriella ev. tkm. (jó, jeles)
Vidosa Lenke ev. (példás, elégtelen)
Vieszt Sarolta ev. tm. (példás, jó)

Magántanuló:

Almásy Judit ev.
Ormay Éva ev. (elégséges)
Vályi Éva ev.

Kimaradtak:

Királyfalvi Katalin ev. ism.
Terhes Sarolta ref.

Összesen: 52

VII.

Osztályfő: *Dr. Zelenka Margit.*

Almer Katalin ev. (példás, elégtelen)
Bacsó Lenke ev. (példás, jó)
Balogh Éva r. k. tkm. (példás, elégséges)
Baross Irén ev. (példás, elégséges)
Bretter Éva ev. ftm. (példás, jeles)
Csepcsényi Jolán ref. tm. (példás, jó)
Csia Magda ref. ftm. (példás, jó)
Csiszár Ilona ref. ftm. (példás, jó)
Cziráky Julia ev. ftm. (példás, jó)
Déri Hedvig ev. (példás, elégséges)
Domony Katalin ev. (példás, jó)
Falussy Ágnes ref. (példás, jeles)
Fleps Gerta ev. ftm. (példás, jeles)
Frisch Gabriella g. kel. (példás, jó)
Gécs Irén ev. (példás, elégséges)
Glatz Katalin ev. (példás, elégséges)
Halászy Juliska ev. (példás elégséges)
Hadnagy Livia ref. (példás, elégséges)
Horváth Mária ev. (jó, elégséges)
Jovanovics Éva g. kel. (példás, elégséges)
Kállai Erzsébet ev. tm. (példás, jeles)
Kempfner Vera izr. (példás, elégséges)
Kessler Gerda ev. (példás, elégtelen)
Kiss Erzsébet ev, tm. (példás, elégséges)
Klein Ágnes izr. ftm. (példás, jeles)
Klein Eva izr. (példás, elégséges)
Koch Olga ev. tm. (példás, jó)
Komáromy Ilona ev. tm. (példás, jeles)

Kondor Márta ref. tm. (példás, elégséges)
Konrád Lili ev. (példás, elégtelen)
Korbély Anna ev. (példás, elégtelen)
Kovács Olga ev. (példás, jeles)
Kuti Ilona r. k. (példás, jó)
Landgraf Gabriella r. k. tm. (példás, jó)
Lehoczki Ilona ev. (példás, elégséges)
Matern Magda r. k. tm. (példás, elégséges)
Moravcsik Erzsébet ev. (jó. elégtelen)
Munk Mária ref. (példás, jeles)
Pajor Márta ev. (példás, elégséges)
Péterfi Mária ev. (példás, jó)
Rosstauscher Hanna ev. (példás, elégtelen)
Rózsás Eszter ev. (példás, elégséges)
Serény Anna ev. (példás, elégtelen)
Sikli Ilona ev. (példás, elégséges)
Szabó Ilona ref. (példás, elégséges)
Szent-Imrey Márta ev. (példás, jó)
Székely Sára izr. (példás, elégséges)
Szirmay Erika ref. ftm. (példás, elégséges)
Taschner Ilona ev. (példás, elégséges)
Tokár Éva ref. ftm. (példás, elégtelen)
Wack Mária ref. ftm. (példás, elégséges)
Weiss Hedvig ev. (példás, jeles)
Weiss Melania ev. (példás, jeles)
Zulauf Etelka ev. tm. (példás, jeles)

Kimaradt:

Bendes Edit ev.
Bolyky Éva ev.

Összesen: 56.

VIII/a.

Osztályfő: *Dr. Dömötörné Nötel Elza.*

Belák Irén ev. (példás, jó)
Bogyó Ágnes ref. (példás, jó)
Bruckner Klára izr. (példás, jeles)
Csomay Ibolya ev. tm. (példás, jó)
Debrődy Klára r. k. tkm. (példás, elégs.)
Gassel Margit ref. (példás, elégséges)
Gr. Haller Margit ev. tm (példás, jeles)
Hittig Livia ref. tkm. (példás, elégséges)
Kaunz Hanna ev. (példás, elégséges)
Koller Mária r. k. (példás, elégséges)
Kozel Zsuzsa ev. tm. (példás, elégséges)
Lichner Matild ev. (példás, elégséges)
Ligeti Katalin ev. (példás, jó)
Markos Mária ev. (példás, jó)
Maros Magda r. k. (példás, elégséges)
Molnár Margit ev. ftm. (példás, jeles)
Mrva Ilona ev. (példás, elégséges)
Oravecz Edit ev. (példás, jeles)
Pál Aranka ref. (példás, elégséges)
Perlmann Gizella izr. (példás, elégséges)
Philipp Katalin ev. (példás, elégséges)
Popper Zsuzsa ref. ftm. (példás, jeles)
Soltay Viktoria ev. (példás, jó)
Spirka Etelka ev. tm. (példás, jeles)
Spirka Izabella ev. tm. (példás, jeles)
Stéberl Zsuzsa ev. (példás, elégséges)
Szabó Izabella ref. (példás, elégséges)
Szántó Márta ev. tm. (példás, jó)
Szekér Margit ev. tm. (példás, jó)
Szendrői Ida ev. (példás, jó)
Takáts Paula ev. (példás, jeles)
Tóth Sarolta ev. tm. (példás, jó)
Ungár Éva ev. ftm. (példás, jó)
Varsányi Mária ev. (példás, elégséges)

Összesen: 34.

VIII/b.

Osztályfő: *Dr. Steinert Katalin.*

Balloda Magda ev. (példás, elégséges)
Bárdos Lenke ref. (példás, elégséges)
Berkó Karmen rk. (példás, jó)
Bolgár Éva ev. (példás, elégséges)
Elek Klára izr. (példás, jeles)
Fejér Judit ev. (példás, jó)
Fischer Stefánia ev. (példás, elégséges)
Gabányi-Szathmáry Irén ev. (példás, elégséges)
Gaeng Márta ev. (példás, jeles)
Glück Ilona ev. tm. (— —)
Gub Jolán ref. (példás, elégséges)
Haág Amália ev. (példás, elégséges)
Habersack Gerda ev. (példás, jó)
Hayer Erzsébet rk. (példás, elégséges)
Hirsch Mária ev. (példás, elégséges)
Kertész Klára izr. (példás, elégséges)
Kiss Edit ev. (példás, elégséges)
Lengyel Gabriella ev. (példás, jó)
Malik Teréz ev. tm (példás, jó)
Marcsek Gabriella ev. (példás, jó)
Mihály Éva r. k. (példás, jeles)
Molnár Gizella ref. (példás, jeles)
Muck Margit r. k. tkm. (példás, elégséges)
Murányi Denisz ref. (példás, jó)
Oláh Margit ref. tm. (példás, jeles)
Pámer Márta ev. (példás, elégséges)
Petőházi Erzsébet ev. tm (példás, jó)
Sturm Vilma ref. tkm. (példás, elégséges)
Szegedi Julia ref. (példás, elégséges)
Tauszik Magda izr. (példás, elégséges)
Telek Hajnalka ev. ftm. (példás, jó)
Unger Ilona ev. (példás, elégséges)
Vértesy Marietta ev. (példás, jó)

Magántanuló:

Doctor Linda ref. (elégséges)
Egger Klára ev. (elégtelen)

Összesen: 35.

7. Ifjúsági egyesületek.

I. Önképzőkör.

Vezetője: *Vidovszky Kálmánné* tanár.

A körnek a VI.—VIII. osztályok tanulói rendes, az V. osztály növendékei rendkívüli tagjai, számuk 245. A tisztikar a következőképpen alakult meg. Ifjúsági elnök: Popper Zsuzsa VIIIa., alelnök: Péterfi Mária VII. o., jegyző Marcsek Gabriella VIIIb, aljegyző Kovács Olga VII. o.; főpénztáros Komáromy Ilona VII. o.; alpénztáros Weisz Hedvig VII. o. Főkönyvtáros: Petőházi Erzsébet VIIIb. o. A választmányba minden osztály 2—2 tagot jelölt, úgyszintén 2—2 könyvtárost is választott.

Havonkint átlag 2 ülést tartva, ez évben 13 ülésünk volt. Az üléseken a tagok a nemzeti és világirodalom remekeit ismertették, nagyrészt szabad előadások formájában. Költeményeket szavaltak, dolgozatokat mutattak be a földrajz, művészettörténet és zenetörténet köréből, vetített képekkel szemléltetve. Felolvasásra került 28 dolgozat, előadtak 4 szavalatot, 6 zene- illetőleg énekszámot. Jegyzőkönyvi dicséretben részesültek: gróf Haller Margit VIIIa. o. t. Molnár Margit VIIIa. o. t. és Kállai Erzsébet VII. o. t. szép dolgozatukért, Oravecz Edit VIIIa. o. t. művészi énekszámáért. Nyilvános ünnepélyeket rendeztünk október 6-án és március 15-én. Az ünnepi beszédet október 6-án Vértesy Marietta VIIIb. o. t., március 15-én Cziráky Júlia VII. o. t. mondotta. Mindketten a beszédpályázat nyertesei. Buzgalmukat 10—10 P pályadíjjal jutalmaztuk. Egy köri ülést a Nobel-díj nyerteseinek, elsősorban Szent-Györgyi Albertnek szenteltünk

Sonnenberg Marcel igazgató, a fasori gimnázium volt növendéke, Dr. Renk Ernő felügyelő úr útján 50 pengőt ajánlott fel oly kikötéssel, hogy az Önképzőkör arra pályázatot hirdet s az összeget a legjobban megfelelő írásművet jutalmazza. A pályázat címe: „Budapest a magyar irodalomban". Nyertese: Péterfi Mária VII. o. tanuló.

Az önképzőköri tagsági díjakból befolyt összeg 273 P. Ebből kiadtunk jutalmakra, színház- és hangversenyjegyekre, jótékonycélra, folyóiratok előfizetésére, a könyvtár gyarapítása, könyvek bekötésére 227·86 pengőt. A kör vagyona 172·85 pengő takarékbetétben.

Könyvtárunk állománya 1004 kötet, 1606 P értékben.

II. Szép Magyarsággal Beszélők Egyesülete.

(SZEMBE)

Vezetője: *Dr. Zelenka Margit* tanár.

Egyesületünk immár tizenhatodik évét élte s ez évben is buzgón törekedett legnagyobb nemzeti kincsünk, nyelvünk védelmére. Emellett igyekezett tagjaival, az iskola összes növendékével megszerettetni a magyarruha-mozgalmat. Ébrentartotta a falukutatás, népviselet, népszokások, nyelvjárástanulmány munkáját, melyet már szintén évekkel ezelőtt megindított. Felhívta a növendékek figyelmét a finn-ugor testvériséget ápoló mozgalomra és elmélyítette a mult év nagy eseményének, iskolánk kufsteini emléktábla-mozgalmának em-

lékét. Mindezzel jelszavának akart ez évben is érvényt szerezni: „Magyarért, magyarul, magyarán!"

Nyelvünk tisztaságát és szépségét ez évben is az osztályonkint választott 2—2, illetve népesebb osztályokban 3—3 ú. n. Szembe-őr védelmezte a társaik beszédébe betolakodó idegenszerűséggel, idegen szavak, magyartalan szófűzés, helytelen hangsúlyozással szemben.

Az egyesület ifjúsági elnöke Gr. Haller Margit VIIIa., jegyző és könyvtáros Molnár Gizella és Oláh Margit VIIIb. Szembe-őrök Molnár Margit, Spirka Etelka VIIIa, Csiszár Ilona, Kállai Erzsébet, Kuti Ilona VII., Lőrinczy Gizella, Sebestyén Margit, Tas Gabriella VI., Koós Judit, Sipos Margit Va., Bánfai Margit, Sándor Judit Vb., Konkoly Éva (helyettese: Illés Edit), Neményi Ilona, Vámossy Edit IVa., Joó Margit, Lisznyai Erika, Wenninger Edit IVb., Biró Györgyi Szőcs Éva IIIa., Kálmán Éva, Müller Lea, Zsigmond Jolán IIIb., Bartha Erzsébet, Molnár Katalin, Stolmár Magda II., Lingel Klára, Szentkatolnay Amália Ia., Gregersen Magda, Kelemen Angyalka Ib.

A kéthetenkint összegyűlő növendékek megbeszélték megfigyeléseiket, jelentést tettek munkájukról. E gyűléseken tettek indítványt új, magyar szavakra olyan idegen szavak helyett, (így pl. a varrásra, női divatra, ételek elnevezésére vonatkozóan), melyekre eddig még nem találtak helyes magyar megfelelőt. Itt számoltak be tősgyökeres kifejezések gyűjtéséről (tájnyelvből, Toldiból, stb.). Itt dolgozták fel az osztályonkint összegyűjtött 30—30 helytelen kifejezést, a munkájáért főigazgatói dícséretben részesült az egyesület. E még mindig használatos helytelenségek kiküszöbölése céljából ú. n. osztálytáblákra írták őket a növendékek, helyes megfelelőikkel együtt, áthúzással jelölve a hibásakat. A főigazgatói pályázatra („A magyar diák hivatása anyanyelvünk védelmében?") a Szembe tagjai közül 50 növendék küldött be pályamunkát, s ketten, Spirka I. VIIIa. és Cziráky J. VII., dícséretet nyertek. Minden osztálynak van közös Szembe-füzete, melybe az esetleges hibásan használt kifejezéseket helyes alkalmazásban leírják és minden osztályban ott van a Pintér-féle Nyelvvédő könyv, mint legmegbízhatóbb tanácsadó minden vitás kérdésben.

Magyarruha-mozgalmunk fejlesztése céljából népviseleteinket tanulmányozták növendékeink, részint közvetlenül, egyes vidékek viseletének bemutatásával, (Ligeti Katalin VIIIa.: Kalocsa és vidéke, Soltay Viktória VIIIa.: Géderlak viseletének és népszokásainak, valamint nyelvjárásának ismertetése, Kárpáthy Magda II. és Bruckner Klára VIIIa. kalocsai babák bemutatásával.) Buják festői viseletét Glatz Oszkár műtermének meglátogatásakor s élvezetes magyarázatainak hallgatásakor ismerték meg a növendékek. Ide iskolánk Volt Növendékeinek Egyesületét is eljuttatta a Szembe-egyesület.) E látogatásról érdekes dolgozatban számolt be Komáromy Ilona VII. Ez évben még több növendék járult magyaros díszben konfirmációja alkalmából az Úr oltára elé. Mind többen jelentik azt is, hogy nyárra és otthonra is magyar ruhát kapnak. E lelkesülést előmozdította Maros Magda VIIIa. is sikerült magyaros ruhaterveivel. Érdekes és lelkes, hazafias gondolat vezette Kostyál Éva IVb.-t, mikor édesapjának karácsonyi ajándékul magyar sakkot készített, ezt a munkáját be is mutatta egyik gyűlésünkön.

A *finn-ugor testvériség* érzésének ápolására jó alkalmat adott az ez évben megalakult Finn-Magyar Egyesület női szakosztályának meghívása egyik műsoros estjére. Nagy számmal voltak itt jelen egyesületünk tagjai, és a műsor egyik legérdekesebb számáról, Onni Talasné előadásáról: „A nő helyzete Finnországban", Weiss Hedwig VII. számolt be gyűlésünkön. Ez alkalommal finn leányokkal levelező növendékek finn szokásokat, nyelvi jellegzetességeket s testvérnépünknek irántunk, magyarok iránt érzett nagy lelkesedését ismertették. — Az Olaszországban folyó nyelvtisztító mozgalmat ez évben is Ráth Viola Vb. ismertette, újabb eredményeiket is jellemezve.

Kufsteini mozgalmunk emléke még ez évben is lelkes munkára buzdította a növendékeket. Az emléktáblaleleplezésben résztvett növendékek iskolánk nyilvános ünnepén nagy, érdeklődő közönség jelenlétében számoltak be ünnepi élményeikről, az ott elhangzott beszédekről, szavalatokról, úti emlékeikről. Molnár Margit VIIIa. a leleplezési ünnep benyomásairól, Koch Olga VII. vidám élményeiről beszélt színesen. Mindezt gyűléseinken a növendékek számára is elmondták, valamint nagy érdeklődés mellett bemutatták a Kufsteinban és vidékén készített fényképfelvételeket (Spirka Etelka VIIIa.). E gyülés hazafias hangulatát ünnepivé avatta a Szembe-egyesület alapítója s a kufsteini mozgalom kezdeményezője, Jeszenszky Ilona tanár, mikor a kufsteini emlékszalagot iskolánk zászlajára kötötte e szavakkal: „Bárcsak megérhetnők a szebb magyar jövőt, melyben a körülöttünk levő népek is olyan megértők lennének a magyar szabadságvágya s hazafias lelkesedése iránt, mint a tiroliak voltak emléktáblamozgalmunk folyamán." — Emlékünnepünkön átadtuk a Kufsteinban szenvedett magyar rabok életrajzi adatait tartalmazó s az ottani múzeumban elhelyezett „Emlékkönyv" másodpéldányát a Nemzeti Múzeum kiküldötteinek. A harmadik példányt iskolánk múzeumában helyeztük el záróünnepünk után. Ez Emlékkönyvek növendékeink tervezésében, saját rajzaikkal és kézírásukkal készültek, eredeti népies indítékok felhasználásával. Ez Emlékkönyv magyar szövegét nyomtatásban is kiadtuk, s eddig kufsteini emléktáblánk költségeinek fedezésére 1 P-s árban árusítottuk, most, mikor Isten jóvoltából a mozgalmunkat anyagi és erkölcsi tekintetben lelkesen támogató szülők és növendékek, egyházi előljáróink és iskolánk barátai bőkezűsége folytán minden költségünket fedeztük, a nyomatott kis Emlékkönyvek árát az újonnan felkutatott kufsteini vértanuk neveinek bevésetési költségére szántuk. (E nevek: berei Bartha Gergely, Barsi József, Bige Károly, Bodó Ignác, Gergely Lajos, Kovács Dániel, Scholze Károly.

Elhelyezte a Szembe-egyesület a kufsteini emléktába képének nagyítását az igazgatói irodában és mind a 13 osztályunkban. És ott hirdeti a vértanuk „eszméinek győzelmét" emléktáblánk pontos, hű eredeti nagyságban készített, fából való mása épületünk egyik folyosóján is. E helyről is köszönetet mondunk e máris ereklyénkké vált ajándékért Lingel Károly bútorgyárosnak, és a már említett fényképnagyításokért Balogh Rudolf fényképésznek. Ajándékot kapott még egyesületünk Stolmár László igazgatótól (a „Magyarosan" eddig megjelent öt évfolyamát), Kálmán Éva IIIb.-től (Simonyi: Magyar nyelv és Katona: Kelta maradványszavak), Kárpáthy Magda II.-tól

(Kalocsai népviselet ismertetője) és Bruckner Klára VIIIa-tól (egy kalocsai népviseletű babát). Mindezt hálásan köszöni könyvtárát és gyüjteményeit most megalapozó egyesületünk. Több növendékünk vállalta az osztály Nyelvvédő-könyvének beköttetését, s ajándékozott ennek számára könyvtartót, valamint hazafias levelezőlapokat.

Gyűléseinket nyelvi vagy hazafias vonatkozású műsorszámokkal is igyekeztünk élénkíteni, a VII. osztály ezévi teájának műsorszámait is nyelvtisztító céllal mutattuk be, a Magyarosan egyik elmés közleményének: Levél Pest-Budáról 1937-ben a megjelenítésével.

Nyelvtisztító munkánk eredményesebbé tétele céljából felajánlottuk sokévi tapasztalatunkat más iskolák számára a „Magyarosan" hasábjain. Ennek eredményeképpen vendégeket is üdvözölhettünk gyűléseinken (az újpesti áll. leánygimnázium két tanárát, a szfőv. Böszörményi-úti polgári leányiskola egyik tanárát). Ugyancsak kapcsolatot keresett egyesületünk már működő nyelvtisztító egyesülettel, amikor növendékeink levelezést kezdtek az aszódi ev. leánynevelő intézet Szembe-egyesületével, remélve, hogy növendékeinknek e közvetlen érintkezése mind eredményesebbé teszi mindkét levelező fél munkáját. Ily kapcsolat keresése céljából fizetett elő egyesületünk a Nyugati Őrszem-re, mely Soproni Nyelvőr címen állandó nyelvtisztító rovatban közöl helyi nyelvi megfigyeléseket. Ennek érdekes tanulmányain felbuzdulva elhatározta a Szembe, hogy jövő évben az Ifjú Évek hasábjain kér majd helyet munkájának ismertetésére.

Egyesületi életünk egyik legörvendetesebb eseménye volt, mikor vitéz Szabó István Andor c. igazgató, főigazgatói megbízott megjelent gyűlésünkön, s elismerését fejezte ki egyesületünk munkájáért.

Beszámolónkat az osztályainkban függő jeligetábláink egyik legújabb pályadíjas jelmondatával fejezzük be: „Magyar nyelvünk ápolása legyen szívünk hitvallása". (Lengyel Gabriella VIIIb.)

III. Ifjúsági Gyámintézet.

Vezetője: *Ruzicska László* tanár.

Célja ugyanaz volt, mint a multban s a megvalósításra is ugyanazok az eszközök szolgáltak. Az ifjúság vallásos életének elmelyítését, az evangélikus öntudatnak erősítését s a jótékonykodó felebaráti szeretet gyakorlását, nehéz szórványsorban élő evang. testvéreink támogatását ez évben is kötelességének érezte az egyesület.

Tagja volt intézetünk valamennyi ev. növendékéke. Vezetőhelyre az ifjúság bizalma a következőket emelte: ifj. elnök: Gaeng Márta VIIIb., főjegyző: Oravecz Edit VIIIa., jegyző: Zulauf Etelka VII., főpénztáros: Szántó Márta VIIIa., ellenőr: Marcsek Gabriella VIIIb., könyvtárosok: Spirka Etelka és Izabella VIIIa., osztálypénztárosok: Kékesy Jolán Ia., Oppel Márta Ib., Csoma Irén II., Bernhard Mária IIIa., Györk Klára IIIb., Bánkúti Sári IVa., Barcza Éva IVb., Balla Zsuzsi Va., Kelemen Nelli Vb., Vieszt Sári VI., Taschner Ilona VII., Soltay Viktória VIIIa., Hirsch Magda VIIIb.

Az egyesület 12 ülést tartott; 9 rendes ülést az ifjúság számára s 3 nyilvánosat a szülők bevonásával. Okt. 31-én rendezett nyilvános

ünnepségünkön Ruzicska László tanár s Gaeng Márta ifj. elnök beszéltek, november hó 23-án a fasori gimn. dísztermében a fiúgimn. ifj. gyámintézetével együttesen sajtóestet rendeztünk, melyen Szabó József ev. lelkész, dunántúli püspöki másodlelkész mondott hatalmas beszédet az evang. diáknak az ev. sajtó iránti kötelességéről, a május 8-iki Anyák napján Koch Olga VII. szólt a gyermeki szeretetről és Kiss Judit Ib. köszöntötte kedvesen a szülőket.

Rendes üléseinket az ifjúságnak szántuk. Nagy örömünkre szolgált mégis az, hogy a szülők is állandó érdeklődéssel kisérték munkánkat; összejöveteleinket szívesen látogatták. Felkeresték összejöveteleinket az intézet tanárai, igazgatója mindig közöttünk volt. Az ifjúság mindig megtöltötte a termet, 150-en mindig voltak jelen. Időszerü kérdésekkel foglalkoztunk, az eucharisztikus kongresszus is külön ülésanyag volt. Elhangzott 20 felolvasás, ill. előadás 25 szavalat, 15 zeneszám, 4 énekszám s 2 színdarab. Az Ifjú Éveket 160 példányban járatták, 200 Luther-rózsát vettek növendékeink.

Szorgalmas és értékes munkájukért dícséretet érdemelnek: Gaeng Márta VIIIb., Takács Paula VIIIa., Vértesy Marietta VIIIb., Gr. Haller Margit VIIIa., Soltay Viktória VIIIa., Spirka Etelka VIIIa., Kovács Olga VII., Zulauf Etelka VII., Meyer Tesza V., Wagner Orsolya Vb. s ez Ia. és Ib. osztályok növendékei. Izléses műsorainkat Pámer M. VIIIb. és Wagner O. Vb. készitették.

Bevételünk volt: offertóriumból 74.61 P, tagdijakból 394.78 P, ajándékokból 19.50 P, kamatból 10.65 P. Összesen 499'54 P.

Kiadásunk volt: Tagdíjak 25%-a Egyetemes Gyámintézetnek 98.70 P, Luther-szoborra 15.— P, 15 énekeskönyv Egyetemes Gyámintézetnek 30.— P, karácsonyi felruházásra 50.— P, növendékeink támogatására 73.96 P, 1000 drb, templomlátogatási igazolás 16.— P, jutalmakra 12.— P, beszerzésekre (könyv, hanglemez) 14.96 P, összesen 310.62 P.

Maradvány 188.27 P, ez összeget a Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztárban elhelyezett tőkénkhez csatoltuk. Egyesületünk vagyona: 976.80 P.

IV. Bajtárs Segítőegyesület.

Vezetője: *Dr. Veress Lászlóné* tanár.

A Bajtárs iskolánk segítő egyesülete. Tagja intézetünknek minden növendéke. Mint alakulása óta minden évben, úgy ez évben is igyekezett minden rászorulónak gyors segítséget nyujtani. Tagjaink fillérekből és jótékony adományokból olyan jelentős összeg állt rendelkezésére, hogy a hozzáérkezett kéréseket a legnagyobb részben teljesíthette. A magyar intézeti ruha kötelező viselésének elrendelésekor több növendéknek zubbonyt és kalapot ajándékozott. A hideg idő beálltakor télikabátot vett egy szegénysorsút anulónknak.

A szeptemberi alakuló ülésen ifjúságunk bizalma a következőket választotta vezetőinek: Takáts Paula VIIIa. elnök, Lengyel Gabriella VIIIb jegyző, Habersack Gerda VIIIb. főpénztáros. Osztályonként 2—2 osztálypénztáros gyűjtötte szorgalmasan a Bajtárs-filléreket és végezte lelkiismeretesen a tagdíjak elszámolását. Az osztály-

pénztárosok a következők: Ia. Barna É., Patóh E., Ib. Lux M., Székely I., II. Bock E., Madocsay M., IIIa., Elischer V., Zulauf E., IIIb. Molnár G., Körmöczy E., IVa. Rosenberg J., Major Zs., IVb. Gáncs M., Szilágyi E. Va. Kalocsay G., Miklós M., Vb- Ráth V., Várady L., VI. Hocpfner E., VII. Balogh É., Domony K., VIIIa. Szekér M., Kozel Zs., VIIIb. Habersack G., Unger E.

Az egyesület havonkint tartott elszámoló ülést. A januári ülésen a karácsonyi megvendégelésről beszámolt az ifjúsági elnök.

Az egyesület évi jövedelme: 4600.71 P. Kiadása: 3646.74 P. Maradvány: 953.97 P.

A bevétel főbb tételei: maradvány a mult évről 760.08 P, egyház adománya tankönyvekre 300.— P, tankönyvhasználati díjak 628.70 P, tombola jövedelme 170.40 P. Gyámintézet karácsonyi ajándéka 50.— P, Tauszik Andor 100.— P, Szeiler József 80.— P, Dr. Bartha Miklósné 10.— P, Margalit Ödön 20 P, Piovarcsy Egyedné 10.— P, Tusnádi Ernőné 30.— P, tanulók gyüjtése 45 P, Pesti Hazai 25.— P, kölcsönvisszatérítés 400.— P.

A kiadás főbb tételei: 42 tanulónak tandíjsegély 837.25.— P, 154 drb. új tankönyv 547.61.— P, karácsonyi szeretetvendégségre 713.72.— P, egy növendékünk zenetanulására 22.— P, egy tanuló villamos költségére 30.— P, egy vidéken lakó tanuló ebéd költségei 47.— P, ruhasegélyek 161.— P, kirándulási segélyek 56.— P, évvégi jutalomra 100 P. 1450 tankönyvet kölcsönzött ingyen, vagy csekély használati díjért tanulóinknak.

Egyesületünk december 4-én jólsikerült vídám tombola-délutánt rendezett, dec. 22-én pedig a Gyámintézettel együtt 230 szegényt látott vendégül. Minden szegény család az ennivalón kívül ruhaneműt is kapott. Ugyanakkor 45 növendékünk teljesen új ruhákból és játékokból álló csomagot kapott. A Bajtárs munkájában iskolánk valamennyi növendéke örömmel vett részt, hisz ez a munka a leánylélekhez áll a legközelebb.

V. Játékkör.

Vezetője: *Agárdi Ilona.*

Játékkörünk ifjúsági elnöke Hirsch Magda VIII. b. Tagjainak száma nyolcvanegy. Ismét két csoportban voltak gyakorló óráink: hétfőn 3—1/25-ig az I.—III., 1/25—1/27-ig a IV.—VIII. o. növendékek számára. A gyakorló órákat januárig Agárdy Ilona vezette, januártól az I.—III. o. növendékek óráit ismét Reuss Endréné vette át. A IV.—VIII. o. növendékek húsvét óta az Evangélikus Gimnázium fasori udvarán gyakorolhattak Agárdy Ilona vezetésével. Itt rendeztük meg tornaünnepélyünket is június 1-én.

VI. Cserkészet.

90. sz. Kossuth Lászlóné cserkészleánycsapat.

Vezetője: *Ádám Vilma,* cserkésztiszt,
1937 okt. 23-ától a Szövetségtől beosztva: *Farkas Lajosné,* ev. lelkész neje.

A munkaévet a szokásos toborzással kezdtük, összejöveteleinket mindig imával, jelentéssel és az asztalizászló-felvonással kezdtük.

A munkaév a jövő évi világtáborozásra készített elő. Így részt-

vettünk a budapesti csapatok versenyében: II. 26-án a III. osztályú, majd IV. 9-én a II. osztályú cserkészleányok próbáztak, illetve versenyeztek a Bp. IV. kerületi cserkészleánycsapatokkal, csapatunkból a III. oszt. próbás cserkészleányok közül a központi döntő versenybe bekerült Kostyál Éva és Lisznyai Erika. A II. oszt. próbaverseny döntésre még nem került.

Csapatunkat két ízben látogatta ellenőrünk, illetve kerületvezetőnk, és pedig november 21-én és március 20-án.

Az év folyamán a különböző cserkészpróbaanyagot versenyekkel élénkítettük. Így volt ének, terítési, fölszolgálási, játék-verseny.

Összejövetelünk helyét is igyekeztünk otthonosabbá tenni, mivel ez azonban a tornatermi öltöző, és így állandóan használatban van, csak szombatonként, az összejövetel alkalmával készítünk ú. n. vándorsarkot, kis megterített asztal, a falon különböző cserkészpróbák rajzával és egyéb megjelenítésével.

A karácsony előtti összejövetelen ünnepeltünk csöndben magunk közt, énekeltünk, fát gyujtottunk és a gyerekek egymást megajándékozták. De gondoltunk a szegényekre is, régi vándorkosárgyermekünknek gyüjtöttünk karácsonyi ajándékokat, játékot, élelmiszert, és a két cserkészleánycsaládnak egy-egy családot sikerült karácsonyra ellátni az összegyüjtött holmival.

1938. március 5-én iskolánk nagytermében avatási ünnepélyt rendeztünk családias keretben.

Résztvettünk a szövetségi megmozdulásokban és kirándulásokban, de magunk is rendeztünk hétvégi táborozást a budai Táborházban március 26—27-én, április 23-án és május 7—8-án, akkor gyakorlatilag mutathatták be a cserkészleányok takarítási, főzési tudásukat. Ott tartottunk összejövetelt, áhitatot, tábortüzet.

A világkiállításra, amely a jövő évi világtáborozás alkalmával lesz, magyaros hímzésű mintakendőkkel készülünk, melyen a különböző vidékek szép magyar mintái díszlenek.

Mégis csapatunk részére a legnagyobb élmény, hogy elkészült *csapatzászlónk*, egyszerű házivászonra hímzéssel és rátétmunkával, egyik felén a Luther-rózsa, túloldalán a liliommal. Avatását 1938. március 20-án, vasárnap tartottuk meg a Deák-téri templomban az ifjúsági istentisztelet után. Az avatóbeszédet Ruzicska László vallástanár, szerv. t. tag mondotta, a zászlóanya: Dr. Bartha Miklósné „Hitünkkel hazánkért" jelszóval nemzetiszínű szalagot kötött a zászlóra. Kossuth Lajos halálának évfordulóján az édesanya nevét viselő csapatunk e bensőséges örömünnepén megjelent Dr. Bánkúti Dezső, gimn. igazgató, szerv. testületi elnökkel élén a tantestület, Dr. Pesthy Pálné kegyelmes asszony és számos érdeklődő.

A jövő évben Gödöllőn, a királyi parkban megtartandó nemzetközi cserkészleány-világtábort ez évben előkészítő táborra jelentkeztek a csapat tagjai, s remélhető, hogy iskolai előmenetelük a szülői beleegyezést is megszerzi. A Szövetség e táborozás költségeinek előteremtésére, miután az a résztvevők nagy számára tekintettel, csak sátorban történhet, megszervezte a Cserkészleányszövetség Baráti Körét, melybe csatlakozhat mindenki korra és nemre való tekintet nélkül, a jelvény díja 1 P és azonkívül egyszersmindenkorra szóló adomány ugyancsak 1 P, összesen 2 P. E Baráti Kör megszervezésében jelenleg buzgólkodik a csapat.

8. Az Evangélikus Leánygimnázium Volt Növendékeinek Egyesülete.

Az egyesület 1911-ben alakult. 1915—1931-ig kénytelen volt szünetelni, de első érettségizett növendékeink buzgólkodása folytán újra fellendült. Megalakulásának célkitűzésében az a meggondolás vezette, hogy a tanárok és a növendékek közt kialakult vonzalom nem nyerhet befejezést az iskolánkban folytatott tanulmányok végeztével. Ezért továbbra is érdeklődéssel kísérik egymás sorsát és szerény erőihez mérten az egyesület segíti bajbajutott tagjait. Az egyesület elnöke Dr. Steinert Katalin tanár, ügyvezető alelnöke Kendeh K. Márta, jegyző Morzál Vilma, titkár Orphanides Anna, pénztáros Gyapay Magda, pénztári ellenőr Walkó Katalin.

Az egyesület az iskolához való ragaszkodását kimutatta, amikor ez évben 250 pengőt adott szegénysorsú tanulók érettségi díjára és jutalmazására, továbbá 50 pengőt adományozott a felállítandó Luther-szoborra.

Az összetartozás érzésének ápolására az egyesület tagjai minden hónap első szerdáján barátságos beszélgetésre jöttek össze. Három alkalommal műsoros összejövetelt tartottak. December hónapban Dr. Bánkúti Dezső igazgató érdekesen számolt be a kufsteini útról, az áprilisi műsoros összejövetelt néhai Mikolik Kálmán, az evang. polgári iskola volt igazgatója emlékezetének szentelték. Május hónapban Glatz Oszkár festőművész műtermében tettek látogatást a tagok, ez alkalommal Glatz Oszkár színes előadást tartott a magyar képzőművészetről.

Évről-évre nagyobb az érdeklődés hagyományos táncesténk iránt, amelyet ez évben is a Gellért-szállóban tartottunk igen szép erkölcsi és anyagi sikerrel.

Az egyesület rendes tagja lehet mindenki, aki a Deák-téri polgári, kollégium, vagy gimnázium, illetőleg a Veres Pálné ev. továbbképző növendéke volt. A tagdij évi 3 pengő.

9.

A) Könyvtárak.

I. Tanári könyvtár.

Őrei: *Jeszenszky Ilona* és *Dr. Zelenka Margit* tanárok.

Ezévi gyarapodás: 64 drb vétel és a Könyvbarátok illetménye, Statisztikai közlemény, összes beszerzési ára 128.60 P. Nagy gyarapodást jelentett néhai Ludmann Ottó, eperjesi gimn. tanár hagyatékából 350 kötet, melyet ma értékelni sem tudunk, mert legnagyobbrészt régi könyvek kerültek könyvtárunkba és pedig szakok szerint: 5 vallásos, 12 magyar, 14 pedagógiai, 5 történelmi, 17 földrajzi, 41 német, 18 angol, 21 francia, 2 latin, 62 görög, 13 természettudományi, 20 mennyiségtani, 5 vegyes, 7 töredékes, hiányos, tehát 242 mű 350 kötetben.

II. Ifjúsági könyvtár.

I—IV. osztály. Őre: *Glock Klára* tanár. Ezévi beszerzés 10 drb 28 P értékben, egyébként a régi állomány felfrissítése, kötése volt soron.

V—VIII. osztály az önképzőkör kezelésében: 1004 kötet 1606 P értékben.

III. Kötelező olvasmányok könyvtára.

Őre: *Vidovszky Kálmánné* tanár.

A kötelező olvasmányok tára ez évben ismét gyarapodott, mégpedig 65 művel, 65 kötetben. Angolnyelvű Shakespeare-művek beszerzésével lehetővé tettük, hogy a szegénysorsú tanulók is, csekély díj fejében használhassák ezeket a nélkülözhetetlen olvasmányokat. A használati díj, mint a múltban is, évenkint és fejenként 50 fillér. E tanévben a múlt évi maradványt is tekintetbe véve 196 P. 58 f. folyt be. Ebből új könyvek beszerzésére 154 P. 80 f.-t, könyvkötésre 23 P. 60 f.-t fordítottunk. Maradt készpénzben 18 P. 18 f. E szerint tehát a kötelező olvasmányok jelenlegi száma 387 mű 413 kötetben, 680 P. 70 f. értékben.

B) Szertárak.

I. Természettani szertár.

Őre: *Filarszky Erzsébet* tanár.

Gyarapodás:

1. *Javítások, anyagfogyasztás értéke:* 70.44.
2. *Alapfelszerelés gyarapodása:* 1 drb választótölcsér 4.80 P.
3. *Tanulók eszközei:* 5 drb tolómérő (23·10); súlysorozatok (94·84); 9 drb súlycsésze (6·30); 11 pikrométer (16.50); 15 drb üvegtál (25·50); 7 kristályosító csésze (4·76); 8 üveghenger (22·40); 15 tölcsér (4·50); 60 pohár (39·75); 20 folyadéküveg (13.—); 12 egymásba tolható láda (42·—); 7 főzőpalack (7·70); csőszorítók (8·80); sörét (13.24); 1 doboz banánhüvely (3.—); 1 doboz vezetékek (32·20); 1 doboz szénszorító csavar, 1 doboz rézszorító csavar (3.52); dugók, gummicső (29·64); 5 könyv gyakorlatokhoz (17·35); 15 ólomgolyó, ingasorozat (9.—); 7 kis kocsi (18.34); 15 kartonlapsorozat (3.—); különböző testek (7.95); 6 May rugósmérleg (40.20); 15 falap (6.—); 15 acélrugó (3.—); 13 túlfolyásos edény (40.30); 10 U cső (9.20); 7 Wattcső (18.56); 15 kémcső (2.70); 8 hosszú kémcső (5.60); monochord (8.92); 6 hanvilla (18.54); 8 pár gyertyatartó (4.48); 1 doboz lencsetartó (15.75); 15 sorozat lencse (49.65), 5 flintprizma (18.54); 5 fémernyő (15.16); 8 üvegtégla (28.88); 7 prizma (28.84); 1 doboz platinakacs (18.—); 4 deszkalap nyílással (1.36); 7 hajlított cső (3.15); 11 kis lombik kapillárissal (12.98); 15 széles kémcső (10.20); 15 rézkarika fogóval (3.—); 7 hőkiterjedési készülék (4.20); 8 Coulomb mérleg (21.12); 15 próbagolyó (13.05); 15 bakelitlemez (18.15); 8 elemüveg (7.20); 8 porozus henger (12.—); cinkrudak (5.12); 1 doboz szénlemez (7.20); 1 doboz ívlámpaszén (7.20); 4 Leclanché elem (10.—); 4 Meidinger elem (28.80); 15 árambekapcsoló (12.—); 8 feszültségi készülék (25.68); 8 Wheatstone híd (30.64); 8 ellen-

állássorozat (1—200 ohm) (50.72); 8 lámpaellenálláskészülék (31.36); 15 lámpafoglalat (18); 15 ellenállástekercs állvány (7.50); 8 próbaelem (2.44); 8 indukciós tekercspár (24.—); 4 koncentrikus körvezeték (12.92).

Összesen: 585 darab 1330.36 P értékben. Szertárra összesen költöttünk javítások, anyagfogyasztással együtt: 1400.80 P.

II. Természetrajzi és vegytani szertár.

Őre: *Fialka Margit* tanár.

Gyarapodása a biológiai- és vegytani gyakorlatokhoz szükséges felszerelés további építése.

1. Javítások és anyagbeszerzés összege 200.— P.

2. Új beszerzés: 6 Reichert-féle mikroszkóp (1722.— P), 18 üvegbúra, 18 üvegkád, 50 porcellán párologtató csésze, 50 óraüveg, 45 jénai lombik, 14 jénai főzőpohár, 120 közönséges főzőpohár (75-, 150- és 500 cm^3), 57 üvegtölcsér, 14 pipetta, 22 hajszálcső, 55 egyfúratú gummidugó, 320 g gummicső, 400 kémcső, 25 nagyméretű kémcső, 1 háromélű reszelő, 1 üvegvágó kés, 10 olló, 10 facsipesz, 35 kis sárgaréz csipesz, 31 kémcsőállvány és 6 Jávorka: Kis növényhatározó. Az összes gyarapodás értéke: 2257.68 P.

III. Földrajzi szertár.

Őre: *Dr. Steinert Katalin* tanár.

Gyarapodása: Magyarország vízrajzi térképe. (Németh Zoltán egyháztanácsos ajándéka).

IV. Művészettörténeti szertár.

Őre: *Dr. Győry Aranka* tanár.

Gyarapodása: Dr. Faludi Géza ajándékából 452 kép, művészi alkotások másolatai, 224 P értékben. Új beszerzés: 23 darab diapozitiv lemez, 23 P értékben. Összesen: 247 P.

V. **Történelmi-**, VI. **Irodalmi-**, VII. **Rajzszertár** állománya nem változott.

VIII. Ének- és zeneszertár.

Őre: *Kapi-Králik Jenő* tanár.

1. *Zeneelméleti, zenetörténeti könyvek, folyóiratok, partiturák, kották, hangszerek.* Új beszerzések: Énekszó 4.50 P, Lányi: Opera kalauz 4.—, Falk: A magyar muzsika mesterei 4.80, Falk: Vezető a zene világában 3.90, Siklós: Tinódi-dalok 3.60, Chorbuch für die Kirchenchöre 7.40, Corelli: Zwei Kirchensonaten 2.40, Jöde: Der Kanon 8.—, Schütz: Wie ein Rubin (két partitura és szólamok) 7.88, Kodály: 7 pieces 3.30, kettő darab Blockflöte 14.—, két eszt dal zongorakísérettel (a Gyámint. ajánd.), Kodály: Kánonok 50 fill., A mi dalaink. (Kolozsvár, Özv. Beretzky Gáborné ajánd.)

2. *Hanglemezek.* A 146 lemezt számláló gyüjtemény idei gyarapodása: Debussy: Egy faun délutánja 9.—, Debussy: Ibéria 27.—,

Stravinszki: Tűzmadár 9.—, Két karácsonyi német népdal 4.50 (a Gyámint. ajándéka), Dícsérd én lelkem... korál 4.50, Keringő (tornaszertár részére, l. ott) 4.50 P.

3. *Karszólam-gyüjtemény.* Új beszerzések: Schütz: Wie ein Rubin, Gumpelzhaimer: Reggeli dal, Kodály: Hat tréfás kánon, Gárdonyi: Két kánon, Gumpelzhaimer: Óh Uram, kérlek, szánj meg.

Az idei új beszerzések értéke: 114.28 P. Készpénz maradék a mult évről 17.22 P. A május 7-i hangverseny bevétele: 196.70 P. Bede Opika gordonka-tandíj 50.— P. Készpénzmaradék takarékban 163.92 P.

IX. Tornaszertár.

Őre: *Dr. Reuss Endréné.*

Gyarapodás: 1 drb. medicinlabda, 12 drb. könnyű gumilabda, 2 drb. táncruha, 2 drb. tornalemez, összesen 73.— P értékben.

C) A könyvtárak és szertárak kimutatása.

A) *Könyvtárak:*	Régi állomány értéke (P)	Új beszerzés (P)	Évvégi állomány értéke (P)
Tanári	16.690.05	128.60	16.818.65
Ifjúsági	2.255.10	28.—	2.283.10
Kötelező olvasmányok	525.90	154.80	680.70
B) *Szertárak:*			
Természettan	5.838.01	1.330.36	7.169.30
Természetrajz, vegytan	6.998.06	2.257.68	9.255.74
Földrajz	3.715.—	—.—	3.715.—
Művészettörténet	2.791.—	247.—	3.038.—
Történelem	1.661.—	—.—	1.661.—
Irodalom	1.338.—	—.—	1.338.—
Rajz	422.54	—.—	422.54
Zene	2.193.94	114.28	2.307.22
Torna	4.722.50	73.—	4.795.50
	49.151.10	4.333.72	53.484.82

VIII/a. osztály.

VIII. b. osztály.

10. Érettségi vizsgálatok.

A) *Szeptemberben: írásbeli napjai* 1—3. Tételek: Magyarból: *a)* Jókai Mór: Az új földesúr. *b)* Muhi, Mohács, Trianon. Latinból: Sallustius: Bellum Catalinarium, Cap. 51. (fordítás latinról). Németből: Mikszáth Kálmán: Katánghy Menyhért (fordítás magyarról).

Vizsgálatra jelentkezett egy tanuló.

Szóbeli vizsgálat szeptember 4-én volt Kemény Lajos esperes elnöklete alatt, a kormányt Dr. Kardeván Károly, c. igazgató képviselte. A jelölt érett lett.

D) *Évvégi érettségi vizsgálat.* Jelentkezett a VIIIa. osztály 34, a VIIIb. osztály 33 tanulója. Az írásbeli vizsgálatokat a testvér elemi iskola szívessége folytán az I. emelet három termében tudtuk megtartani; ezért ez intézet igazgatóságának hálás köszönetünket fejezzük ki.

a) *A VIIIb. osztály írásbeli vizsgálata* május 16—18-án volt a következő tételekkel:

Magyarból: a) Irodalmi tétel: Bánk bán jelentősége a magyar dráma történetében (kidolgozta 28). *b)* Történelmi tétel: A magyarság történeti szerepe a Dunamedencében (kidolgozta 5).

Latinból: Cicero levele feleségéhez és gyermekeihez (Ad familiares XIV. 4.) Fordítás latinról magyarra.

Németből: Tolnai Gábor: Erdély magyar irodalmi élete. Színjátszás, dráma. Fordítás magyarról németre.

b) *A VIIIa. osztály írásbeli vizsgálata* május 19—21-én volt a következő tételekkel:

Magyarból: a) Irodalmi tétel: A gyermek a magyar irodalom tükrében (kidolgozta 16). *b)* Bölcsészeti tétel: Az értékelés szerepe világnézetünk kialakításában (kidolgozta 18).

Latinból: C. Plinius Caecilius Secundus V. 16. leveléből az 1—33. terjedő sorok fordítása latinról magyarra.

Németből: Részlet Kozma Andor Faust-műfordításának tájékoztatójából. Fordítás magyarról németre.

c) Végül a VIIIa. és VIIIb. osztályok növendékei közül *2 tanuló a görög nyelvből* tett vizsgálatot. *Írásbeli* május 23-án. Tétel: Xenophon Memorabilia II. 1. pp. 27—28. fordítása görögről magyarra.

I. *A VIIIa. osztály szóbeli vizsgálata* június 8—11. napjain volt. A vizsgálaton a bányakerületi evangélikus püspök megbízásából *Kemény Lajos*, budapesti főesperes elnökölt, a kormányt *Dr. Hittich József*, tanulmányi felügyelő képviselte.

Kitüntetéssel érett: Molnár Margit, Oravecz Edit, Popper Zsuzsa, Spirka Etelka, Spirka Izabella, Takáts Paula (6, 18%).

Jelesen érett: Bruckner Klára, Csomay Ibolya, Gr. Haller Margit (3, 9%).

Jól érett: Belák Irén, Bogyó Ágnes, Lichner Matild, Ligeti Katalin, Markos Mária, Mrva Ilona, Perlmann Gizella, Soltay Viktória, Szabó Izabella, Szántó Márta, Szekér Margit, Szendrői Ida, Tóth Sarolta, Ungár Éva (14, 43%).

Érett: Debrődy Klára, Gassel Edit, Hittig Livia, Kaunz Hanna, Koller Mária, Maros Magda, Pál Aranka, Philipp Katalin, Stéberl Zsuzsa, Varsányi Mária (10, 30%).

II. *A VIIIb. osztály* szóbeli vizsgálata június 13—16. napjain volt *Kemény Lajos* főesperes elnökletével, a kormányt *Dr. Kardeván Károly* c. igazgató képviselte.

Kitüntetéssel érett: Elek Klára, Gaeng Márta, Molnár Gizella (3, 9%).

Jelesen érett: Berkó Karmen, Fejér Judit, Lengyel Gabriella, Mihály Éva, Oláh Margit, Telek Hajnalka (6, 18%).

Jól érett: Gabányi Irén, Habersack Gerda, Hirsch Mária, Malik Terézia, Petőházi Erzsébet, Vértesy Marietta (6, 18%).

Érett: Ballod Magda, Bolgár Éva, Doctor Linda, Fischer Stefánia, Gub Jolán, Kertész Klára, Kiss Edit, Marcsek Gabriella, Muck Margit, Murányi Denisz, Pámer Márta, Sturm Vilma, Szegedi Julia, Unger Ilona (14, 44%).

Egy tárgyból elégtelen: 4 (11%).

III. *Görög nyelvből* kiegészítő érettségit tett Habersack Gerda VIIIb. (jó), Molnár Margit VIIIa. (jeles).

11. Tudnivalók az 1938/39. évre.

I. Iskolánk minden osztályban leánygimnázium.

Tantervében követi az állam intézkedéseit. Érettségi bizonyítványa továbbtanulásra minden fokon, így egyetemen is képesít.

II. Tandíjfizetési szabályzat.

Beíratási díj 13 P és 1 P az Iskolaszanatórium Egyesület javára; *üzemi díj* 40 P; *tandíj* evangélikusoknak évi 60 P, reformátusoknak 110 P, katolikusoknak 150 P, izraelitáknak 240 P.

A beíratási díjat és az üzemi díj első felét (összesen 34 P-t) a beíratáskor kell fizetni, tekintet nélkül arra, hogy a tanuló tandíjkedvezményért folyamodik-e. E díj fizetése alól csak az egyházi alkalmazottak gyermekei és a Protestáns Árvaház ingyenes tanulói vannak felmentve.

Az üzemi díj II. részlete november 3-ig esedékes. A tandíj négy részletben is fizethető: az első részlet október 3-ig, a második december 3-ig, a harmadik március 3-ig, a negyedik május 3-ig. A tandíjrészletek fizetése postatakarékpénztári befizetési lapokkal történik. A tanulók a tandíj lefizetését póstatakarékpénztári elismervénynyel igazolják.

Ha a tanuló a jelzett fizetési határidő valamelyikére nem fizeti be a megfelelő részletet, akkor az igazgató hazaküldi az iskolából. Ha további nyolc napon belül sem fizet, a nyilvános tanulók sorából törölhető.

Tandíjmentességért folyamodhatik olyan szegénysorsú tanuló, aki a megelőző félévben *példás* (1) magaviseletet tanusított és előmenetele *általában jó, ha szülője igazolni tudja, hogy a tandíj megfizetése vagyoni, kereseti és családi viszonyainál fogva súlyos megterhelést jelent.* A folyamodványhoz csatolni kell: 1. szegénységi bizonyítványt, 2. a fölöttes hatóságtól, illetőleg kenyéradótól bizonyítványt a szülők fizetéséről és családi viszonyairól. Középiskolai tanárok és közoktatásügyi tisztviselők gyermekei, ha egyébként a feltételeknek megfelelnek, az 1. és 2. sz. bizonyítványok nélkül is részesíthetők tandíjkedvezményben.

Vegyesházasságból származó, nem evangélikus vallású tanuló is az evangélikus tanulók tandíját fizeti, ha atyja tagja a Deák-téri testvéregyháznak. Az olyan tanuló, aki evangélikus szülője reverzálisa folytán lett nem evangélikus vallású, semmiféle kedvezményben nem részesülhet.

Nem evangélikus tanulók összes számuk 10%-ig részesíthetők tandíjkedvezményben.

A tandíjmentesség, vagy kedvezmény megadása évről évre történik és az egész iskolai évre szól, de elveszti a tanuló tandíjmentességét, vagy kedvezményét a második félévre, ha előmenetele, vagy magaviselete az I. félévben nem felel meg a fenti feltételeknek. A megfelelő bizonyítványokkal felszerelt és a képviselőtestülethez intézett kérvényeket szeptember, illetőleg február 15-ig kell az igazgatóságnál benyujtani. Később érkező kérvények nem vehetők tekintetbe.

III. A jövő iskolai év megnyitása.

A bányai evangélikus egyházkerület ünnepi közgyűlése miatt csak *szeptember 8-án* reggel $8^1/_4$ órakor istentisztelet és 9 órakor ünnepély *nyitja meg az évet. A rendes tanítás kezdete 9-én.*

Előzőleg már augusztus 30-án lesznek a *VIII. o. írásbeli, 31-én a szóbeli magánvizsgák,* szeptember 1. 2. 3-án írásbeli, 5-én szóbeli *érettségi vizsgálat. — Javító és különbözeti vizsgák* augusztus 31-én, írásbeli *magánvizsgák (I - VIII. o.)* szeptember 1-én, szóbeliek pedig 2-án. — 2—3-án lesznek a *pótló beírások is.*

IV. Kötelező az előírt magyaros intézeti ruha.

Ezt nemcsak a tanítási órákon, hanem minden iskolai alkalommal is (ünnepélyen, istentiszteleten, kiránduláson stb.) *viselni kell. Téli ruha*: sötétkék szövet zubbony, fehér gallérral, kilencsujtásos vitézkötéssel, *nyári ruha*: homokszínű zubbony, sötétkék sujtásdísz, rövid és felül legombolható ujjal, mindkettőhöz sötétkék szoknya. *A felöltő, télikabát és sapka színe is sötétkék.* Tornaórákon csak tornaruhában és tornacipőben szabad megjelenni. A zubqonyra és sapkára az *iskola jelvényét* kell illeszteni: *Luther-rózsa E. L. G. felírással. Minden tanuló két jelvényt köteles venni. — E rendelkezések megszegése fegyelmi vétség.*

12. Részletes kimutatás.

A tanulók alakulása az év folyamán.

	Adatok	Osztályok												Együtt
		Ia	Ib	II	III a	III b	IV a	IV b	V a	V b	VI	VII	VIIIa	VIIIb	
a)	a tanulók számának alakulása														
	I. Beírt nyilv. tanulók	42	44	48	44	45	53	54	37	34	49	56	34	34	574
	„ magántanulók	1	—	1	1	—	2	—	1	—	3	2	—	2	13
	Osztályozott nyilv. tan.	41	42	47	44	44	52	53	36	34	47	55	34	33	562
	Osztályozott magántan.	—	—	1	1	—	2	—	1	—	1	—	—	2	8
	Osztályoztatott összesen	41	42	48	45	44	54	53	37	24	48	55	34	35	570
	II. Összes rendes tanulók száma (nem osztályozottak, ill. kimaradtak nélkül).														
b)	a tanulók kor-megoszlása														
	Született:														
	1928-ban	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	1927-ben	27	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58
	1926-ban	13	8	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	63
	1925-ben	—	3	5	30	35	2	1	—	—	—	—	—	—	76
	1924-ben	—	—	—	13	9	36	39	1	—	—	—	—	—	98
	1923-ban	—	—	—	1	—	13	12	24	25	1	—	—	—	76
	1922-ben	—	—	—	—	—	1	—	9	9	28	2	—	—	49
	1921-ben	—	—	—	—	—	—	1	2	—	17	39	1	—	60
	1920-ban	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	11	27	45	64
	1919-ben	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	5	7	14
	1918-ban	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3
c)	a tanulók vallási megoszlása														
	Evangélikus	24	25	28	24	25	26	25	20	17	37	35	23	19	328
	Református	7	8	10	9	6	6	13	9	9	5	10	6	7	105
	Unitárius	2	—	—	—	—	1	1	—	1	1	—	—	—	6
	Róm. katolikus	1	1	2	3	4	9	6	4	3	2	4	3	4	46
	Görög keleti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
	Izraelita	7	8	7	8	9	10	8	3	4	2	4	2	3	75
d)	Anyanyelv szerint														
	Magyar	39	39	46	42	40	52	53	36	33	45	53	34	26	538
	Német	2	2	1	2	3	—	—	—	1	—	2	—	5	18
	Más	—	1	—	—	1	—	—	—	—	2	—	—	2	6
	nyelvismeret szerint														
	Csak magyarul	23	26	22	27	26	—	25	22	—	30	17	26	16	260
	Németül is	18	12	24	15	13	52	20	14	34	12	28	8	14	264
	Angolul is	1	2	6	2	3	7	5	9	34	1	18	6	2	96
	Franciául is	1	2	6	1	3	4	2	3	2	—	6	2	2	34
	Más nyugati nyelven	—	—	—	—	2	—	1	1	—	1	—	2	1	8
	Tótul, oroszul	—	—	2	2	—	—	—	1	1	1	1	—	—	8
	Horvátul, szerbül	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Románul	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
e)	a tanulók megoszlása a szülők foglalkozása szerint														
	Nagybirtokos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	5
	Középbirtokos	1	—	—	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	4
	Kisbirtokos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Gazdasági tisztviselő	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	2
	Nagyiparos	1	—	1	2	—	1	1	2	—	1	1	1	—	11
	Kisiparos	3	3	7	9	8	9	8	6	3	4	7	3	4	74
	Ipari tisztviselő	1	1	6	1	—	6	3	2	4	—	1	—	1	26
	Ipari segédszemély	—	—	—	—	1	1	2	1	4	—	2	—	1	12
	Nagykereskedő	2	1	1	1	—	—	—	2	1	3	3	—	1	15
	Kiskereskedő	3	1	3	4	7	1	3	—	2	1	7	2	2	36
	Keresk. tisztviselő	2	3	4	2	8	8	7	4	—	3	7	9	5	62
	Közl. tisztviselő	7	5	1	3	—	2	4	1	1	9	3	—	2	38
	Közl. segédszemély	—	3	2	2	2	1	—	2	3	—	1	—	—	16

	Adatok	Osztályok													Együtt
		Ia	Ib	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	Va	Vb	VI	VII	VIIIa	VIIIb	
e)	a tanulók megoszlása a szülők foglalkozása szerint														
	Köztisztviselő	3	1	4	5	2	3	6	3	3	2	4	2	1	39
	Pap, tanár, tanító	5	1	6	3	3	2	3	1	2	3	3	2	—	35
	Másféle értelmiségi	11	18	6	8	7	8	3	4	2	8	5	8	7	94
	Közhiv. altiszt	—	4	1	—	1	—	—	—	—	2	1	—	1	10
	Katonatiszt	1	—	1	2	1	2	2	1	—	3	2	4	2	31
	Nyugdíjas köztisztv.	—	—	1	—	1	3	3	1	2	—	2	3	2	17
	Tőkés, háztulajdonos	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	1	4
	Egyéb foglalk.	1	—	3	—	3	4	7	3	5	6	3	—	2	37
	Árvaházi tanuló	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	1	—	—	4
f)	a tanulók megoszlása a szülők lakhelye szerint														
	Az isk. székhelyén (Bp.)	31	32	43	31	33	40	40	27	26	29	49	23	25	424
	A várm. egyéb közs. (Pest)	10	7	3	11	11	8	11	6	8	10	8	7	8	108
	Alag	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
	Albertfalva	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	1	—	4
	Bócsa	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
	Budafok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
	Csepel	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
	Dunakeszi	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Dunavecsés	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Felsőgöd	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
	Kalocsa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
	Kecskemét	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
	Kiskőrös	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Kispest	1	2	1	5	4	2	4	—	—	—	3	—	1	23
	Maglód	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
	Mátyásföld	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
	Pesthidegkút	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Pestszenterzsébet	1	1	1	2	1	—	1	—	—	2	—	—	—	9
	Pestszentlőrinc	—	—	—	1	2	1	1	—	1	—	—	—	2	8
	Pestújhely	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2
	Pilisvörösvár	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
	Pomáz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
	Rákoscsaba	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
	Rákoscsaba-Újtelep	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Rákoshegy	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	3
	Rákosliget	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	3
	Rákospalota	2	—	—	—	—	1	1	1	—	3	1	—	2	11
	Rákosszentmihály	3	—	—	—	2	—	3	—	1	—	—	3	—	12
	Sashalom	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	2	—	6
	Soroksár	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Sződliget	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
	Törökbálint	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
	Újpest	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	3	4
	Más vármegyében	—	3	—	2	—	4	1	3	—	8	2	4	—	27
	Cseh megszállt területen	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Román megsz. területen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
	Egyéb külföldön	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
g)	óra mulasztások														
	Igazolt órák száma	3080	2337	2436	3782	3995	3366	2722	2231	2346	2781	3858	2345	2318	37597
	Igazolatlan órák száma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
h)	rendkívüli tárgyak														
	Görög nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1	5
	Német társalgás	9	16	15	9	12	7	6	9	4	12	12	12	7	130
	Zenetörténet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54	34	32	120
	Kézimunka	—	—	—	—	—	19	13	—	—	—	—	—	—	32
	Rajz	1	2	—	—	—	1	—	—	2	—	2	—	—	8
	Karének	14	10	21	17	8	21	15	16	19	15	14	13	5	188

	Adatok		Osztályok													Együtt
			I a	I b	II	III a	III b	IV a	IV b	V a	V b	VI	VII	VIII a	VIII b	
i)	magaviselet és tanulási eredmény	Példás magasiseletű	33	35	43	41	44	48	49	36	34	43	52	34	32	524
		Jó magaviseletű	8	7	4	3	—	5	4	—	—	4	2	—	—	37
		Szabályszerü magaviseletű	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Jeles előmenetelű	8	8	9	8	7	9	8	7	7	5	11	8	4	100
		Jó előmenetelű	21	21	28	13	16	24	28	14	12	17	12	11	10	227
		Elégséges előmenetelű	10	13	8	22	16	19	15	12	14	17	23	15	17	201
		Egy tárgyból elégtelen	1	—	2	1	4	1	2	2	—	3	8	—	—	24
		Két tárgyból elégtelen	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	4
		Több tárgyból elégtelen	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	—	—	—	5
j)	Tandíj minősítés	Egész tandíjat fizet	35	30	34	29	30	35	35	20	23	34	38	21	26	390
		Egész tnndíjmentes	2	2	7	6	7	6	5	9	3	6	7	9	4	43
		Féltandíjmentes	2	5	2	4	4	7	9	5	4	4	7	2	1	56
		Tandíjkedvezményes	2	5	4	5	3	7	4	2	4	3	2	2	2	45

III. Könyvtárak és szertárak garapodása. (kimutatását lásd 56. lapon.)

IV. Osztályzott rendes tanulók

1. Tanulási eredmény tárgyanként:

Vallástan	1	31	25	37	25	29	38	29	23	25	29	34	34	32	319
	2	10	17	10	17	15	15	24	12	9	18	20	—	—	167
	3	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Magyar nyelv	1	11	14	15	16	11	16	11	12	17	13	18	11	11	176
	2	23	15	24	16	20	25	26	12	14	13	24	15	7	234
	3	7	13	7	12	12	12	16	12	3	21	11	8	14	148
	4	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	3
Latin nyelv	1	—	—	—	14	5	—	—	9	9	6	9	8	13	73
	2	—	—	—	20	15	—	—	14	11	11	16	14	12	113
	3	—	—	—	10	21	—	—	11	14	24	25	12	7	124
	4	—	—	—	—	3	—	—	2	—	6	4	—	—	15
Német nyelv	1	9	14	20	10	11	20	10	9	12	13	16	9	11	164
	2	20	20	19	12	18	21	25	11	9	19	19	14	11	218
	3	11	8	8	21	13	12	16	14	12	11	19	11	10	166
	4	1	—	—	1	2	—	2	2	1	4	—	—	—	13
Angol nyelv	1	—	—	—	—	—	17	20	18	13	12	19	13	13	125
	2	—	—	—	—	—	24	18	5	8	21	19	14	11	120
	3	—	—	—	—	—	12	15	12	12	12	16	7	8	94
	4	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	4
Görög nyelv	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	4
	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Történelem	1	—	—	—	13	23	14	16	18	12	20	19	12	11	158
	2	—	—	—	11	12	21	23	8	16	7	14	15	8	134
	3	—	—	—	20	10	17	14	10	6	20	21	7	13	138
	4	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Földrajz	1	14	12	13	11	16	14	13	—	—	—	—	12	11	116
	2	14	19	25	18	16	25	27	—	—	—	—	14	8	166
	3	11	11	9	15	12	14	13	—	—	—	—	8	13	106
	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Művészettörténelem	1	—	—	—	—	—	—	—	15	15	20	—	—	—	50
	2	—	—	—	—	—	—	—	14	14	14	—	—	—	42
	3	—	—	—	—	—	—	—	7	5	13	—	—	—	25
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Természetrajz	1	—	—	18	—	—	—	—	13	10	13	19	—	—	73
	2	—	—	25	—	—	—	—	12	17	20	21	—	—	95
	3	—	—	4	—	—	—	—	11	7	14	14	—	—	50
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Adatok		Osztályok													Együtt
		I a	I b	II	III a	III b	IV a	IV b	V a	V b	VI	VII	VIII a	VIII b	
Egészségtan	1	—	—	—	28	15	—	—	—	—	—	38	—	—	81
	2	—	—	—	16	26	—	—	—	—	—	16	—	—	58
	3	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Természettan	1	—	—	—	15	11	23	27	—	—	—	13	12	8	109
	2	—	—	—	14	28	26	21	—	—	—	16	12	9	126
	3	—	—	—	15	5	4	5	—	—	—	15	10	15	69
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mennyiségtan	1	12	16	16	16	15	15	19	11	8	5	13	11	7	164
	2	18	14	25	16	22	21	30	15	17	19	14	14	13	237
	3	11	12	5	12	7	17	4	10	9	17	22	9	13	148
	4	—	—	1	—	—	—	—	—	—	6	5	—	—	12
Bölcselet	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	10	22
	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	15	29
	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	7	15
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rajz	1	11	14	12	12	18	18	18	—	—	—	—	—	—	103
	2	25	24	28	25	19	28	28	—	—	—	—	—	—	177
	3	5	4	7	7	7	7	7	—	—	—	—	—	—	44
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kézimunka	1	27	23	19	15	16	15	10	—	—	—	—	—	—	125
	2	7	12	19	10	16	4	3	—	—	—	—	—	—	71
	3	2	6	4	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	20
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	felmentve	5	1	5	15	8	—	—	—	—	—	—	—	—	34
Szépírás	1	16	19	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55
	2	22	19	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	67
	3	3	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gyorsírás	1	—	—	—	—	—	33	25	15	22	—	—	—	—	95
	2	—	—	—	—	—	20	18	21	12	—	—	—	—	71
	3	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	10
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ének (Kar- és egyházi ének)	1	25	19	26	15	20	25	17	16 12	19 9	14 15	14 20	13 17	5 10	147 81 83
	2	14	21	19	23	17	21	18	— 8	— 8	— 13	— 11	— 4	— 8	133 — 52
	3	2	2	2	6	7	6	17	— —	— —	— 7	— 3	— —	— —	32 — 10
	4	—	—	—	—	—	1	1	— —	— —	— —	— —	— —	— —	2 — —
Testnevelés	1	22	16	14	14	11	9	3	8	12	13	15	12	13	162
	2	13	19	25	18	13	12	25	15	7	11	9	5	5	177
	3	3	4	6	3	10	21	13	7	7	8	22	17	2	123
	felmentve	3	3	2	8	10	11	12	6	8	15	8	—	—	86
Írásbeli külalak	1	7	8	10	10	8	17	11	11	11	27	27	12	15	174
	2	25	31	31	25	26	27	37	23	20	17	22	17	14	315
	3	9	4	6	7	10	9	5	2	3	2	4	5	3	69
	4	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	1	—	—	4

Az iskolaépületre vonatkozó adatok.

a) *Tantermek* száma: 13; a tantermek alapterülete négyzetméterben: I a 46.8, I b 45, II 50, III a 50, III b 48, IV a 58, IV b 45, V a 44, V b 42, VI 48, VII 63, VIII a (egyúttal rajzterem) 58, VIII b 34·8

b) *Egyéb termek:* 1. Természettudományi előadó 53, szertárak 60, könyvtár 20; 2. tornaterem 90, előtér, ruhatár és mosdó 27, öltöző 28; 3. igazgatói iroda (két szoba) 43.8, tanári szoba 50, szülői fogadó 20; 4. díszterem (egyúttal ruhatár) 160.

c) *Iskolai udvar:* 240.

d) Az iskolaépület első emeletén van az evangélikus elemi iskola.

V) Az iskola benépesülésének hivatalos kimutatása az 1927/28. tanévtől kezdve.

Év	Rendes tanulók																Magántanulók									Rendes és magántanulók összesen
	I a	I b	II a	II b	III a	III b	IV a	IV b	V a	V b	VI a	VI b	VII a	VII b	VIII a	VIII b	összes	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	összes	
1927—1928	°44	—	*32	—	*44	—	*45	—	°51	—	—	—	—	—	—	—	216	—	*3	*3	*2	°5	—	—	—	13	229
1928—1929	°28	—	°45	—	*29	—	*41	—	°44	°34	°50	—	—	—	—	—	271	°1	*1	*2	*5	°9	°6	—	—	24	295
1929—1930	°48	—	°33	—	°41	—	*34	—	°52	—	°32	°33	°50	—	—	—	323	°1	—	°1	*4	°11	°9	°3	—	29	352
1930—1931	°48	°49	°47	—	°39	—	°40	—	°46	—	°49	—	°55	—	°51	—	424	°2	°2	°2	°2	°7	°11	°7	°3	36	460
1931—1932	°45	°45	°50	°43	°51	—	°37	—	°40	—	°35	—	°44	—	°53	—	443	°1	°1	°3	°2	°6	°6	°6	°4	29	472
1932—1933	°34	°32	°39	°39	°49	°50	°53	—	°35	—	°32	—	°31	—	°43	—	437	—	°1	—	—	°1	°2	—	—	4	441
1933—1934	45	44	51	—	44	41	47	48	43	—	°30	—	°28	—	°26	—	447	—	4	—	2	°2	—	°1	°5	14	461
1934—1935	50	48	48	44	54	—	42	38	46	46	33	—	°25	—	°26	—	500	—	2	1	—	2	°1	°2	°1	9	509
1935—1936	39	41	48	48	44	45	59	—	58	—	45	46	32	—	°26	—	531	1	1	2	2	3	—	—	°2	11	542
1936—1937	35	32	40	40	52	53	43	43	51	—	61	—	36	38	27	—	551	—	2	2	3	4	2	—	—	13	564
1937—1938	41	42	47	—	44	44	52	53	36	34	47	—	55	—	34	33	562	—	1	1	2	1	1	—	2	8	570

* polgári iskolai osztályok, ° kollégiumi osztályok. Jelnélküliek gimnáziumi osztályok.

TARTALOMJEGYZÉK.

Oldal

A kufsteini emléktábla ... 3

Dr. Németh Ödön emlékezete ... 10

Dr. Láng Margit ... 16

1. Az iskola története ... 19
2. Az intézet fenntartó hatósága ... 19
3. Tantestület és tantárgyfelosztás ... 20
4. A tanárok irodalmi és társadalmi működése ... 22
5. Az 1937—38. iskolai év története ... 24
6. Az iskola növendékeinek névsora ... 40
7. Ifjúsági egyesületek ... 46
8. Az Evangélikus Leánygimnázium Volt Növendékeinek Egyesülete 53
9. A) Könyvtárak ... 53
   B) Szertárak ... 54
10. Érettségi vizsgálatok. 57
11. Tudnivalók az 1938/39. évre ... 58
12. Kimutatások (Statisztika) ... 60

Felelős kiadó: Dr. Bánkúti Dezső. — „Grafika" (Weber Gusztáv) Újpest, Jókai-u. 18. Tel.: 295-516.

WÉBER GUSZTÁV
GRAFIKA
NYOMDAVÁLLALAT.UJPEST JÓKAI U.18.